

ISSN 1398-2826 | ISBN 978 87 7532 583 2

BIBELSTUDIUM

1
Kristen forvaltning
– en hjertesag

Januar · Februar · Marts 2018

 Dansk Bogforlag

BIBELSTUDIUM

FOR SABBATSSKOLEN

1. kvartal

Kristen forvaltning – en hjertesag

Forfatter

John H.H. Mathews

BIBELSTUDIUM FOR SABBATSSKOLEN

Udgiver: Adventistkirken, sabbatsskoleafdelingen

Hovedforfatter: John H.H. Mathews

Oversættelse: Marit Birch Petersen

Aktiviteter og dialog: Paul Birch Petersen

Korrektur: Elsebeth Daugaard

Grafisk opsætning: Bente Skov Schledermann

Tryk: TopTryk Grafisk

© 2018 General Conference of Seventh-day Adventists®. Alle rettigheder forbeholdes. Ingen del af *Bibelstudium for sabbatsskolen* må redigeres, ændres, omformes, tilpasses, oversættes, gengives eller udgives af nogen enkeltperson eller organisation uden forudgående skriftlig godkendelse fra The General Conference of Seventh-day Adventists®. Divisionskontorerne under The General Conference of Seventh-day Adventists® har ret til at sørge for oversættelse af *Bibelstudium for sabbatsskolen* efter særlige retningslinjer. Ophavsretten til sådanne oversættelser og deres udgivelse forbliver hos Generalkonferensen. *Seventh-day Adventist*, *Adventist* og flammelogoet er registrerede varemærker tilhørende The General Conference of Seventh-day Adventists® og må ikke benyttes uden forudgående godkendelse af Generalkonferensen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Solnedgangstider	4
Andagtsvers	5
INDLEDNING TIL 1. KVARTAL	6
6. januar 1. Materialismens indflydelse	8
13. januar 2. Jeg ser, jeg ønsker, jeg tager	18
20. januar 3. Gud eller mammon	28
27. januar 4. Undgå denne verdens veje	38
3. februar 5. Forvaltere efter Edens have.....	48
10. februar 6. En forvalters varemærke	58
17. februar 7. Ærlighed over for Gud	68
24. februar 8. Virkningen af tiendebetaling.....	78
3. marts 9. Takofre.....	88
10. marts 10. Forvaltningens plads	98
17. marts 11. Gæld: en daglig beslutning	108
24. marts 12. En forvalters vaner.....	118
31. marts 13. Følgerne af forvaltning.....	128

SOLNEDGANGSTIDER

	Tejn	København	Ringsted	Odense	Vejle	Århus	Herning	Hjørring	Tórshavn
JANUAR									
5.	15.48	15.53	15.57	16.03	16.05	15.59	16.04	15.51	15.18
12.	15.58	16.04	16.08	16.14	16.16	16.10	16.15	16.03	15.34
19.	16.11	16.17	16.21	16.27	16.29	16.23	16.29	16.17	15.52
26.	16.25	16.31	16.35	16.41	16.43	16.38	16.43	16.32	16.11
FEBRUAR									
2.	16.39	16.46	16.50	16.55	16.58	16.53	16.58	16.48	16.32
9.	16.54	17.01	17.05	17.10	17.13	17.08	17.14	17.05	16.52
16.	17.09	17.16	17.20	17.25	17.28	17.24	17.29	17.21	17.13
23.	17.24	17.31	17.35	17.40	17.43	17.39	17.44	17.37	17.33
MARTS									
2.	17.38	17.46	17.49	17.55	17.58	17.54	17.59	17.53	17.52
9.	17.52	18.00	18.04	18.09	18.12	18.09	18.14	18.09	18.12
16.	18.06	18.15	18.18	18.23	18.27	18.24	18.29	18.25	18.31
23.	18.20	18.29	18.32	18.37	18.41	18.38	18.43	18.40	18.49
30.	19.34	19.43	19.46	18.51	19.55	19.53	19.58	19.55	20.08
APRIL									
6.	19.47	19.57	20.00	20.05	20.09	20.07	20.12	20.10	20.27
13.	20.01	20.11	20.14	20.19	20.23	20.21	20.26	20.26	20.46
20.	20.15	20.25	20.27	20.33	20.37	20.36	20.41	20.41	21.05
27.	20.29	20.39	20.41	20.47	20.51	20.50	20.55	20.56	21.25
MAJ									
4.	20.42	20.53	20.55	21.01	21.05	21.04	21.09	21.11	21.44
11.	20.55	21.06	21.08	21.14	21.19	21.18	21.23	21.26	22.04
18.	21.08	21.19	21.21	21.27	21.32	21.32	21.36	21.40	22.23
25.	21.19	21.31	21.33	21.38	21.44	21.44	21.49	21.53	22.41
JUNI									
1.	21.29	21.41	21.43	21.48	21.54	21.54	21.59	22.05	22.57
8.	21.37	21.50	21.51	21.56	22.02	22.02	22.07	22.14	23.09
15.	21.42	21.55	21.56	22.02	22.07	22.08	22.13	22.20	23.18
22.	21.45	21.57	21.59	22.04	22.10	22.10	22.15	22.22	23.21
29.	21.44	21.57	21.58	22.03	22.09	22.09	22.14	22.21	23.18

ANDAGTSVERS

JANUAR	3 Mos 26,12	1 Kor 13,13	Matt 7,12	1 Joh 3,1	3 Joh 11	Jer 31,3
	1 Joh 4,8	1 Tim 3,16	Luk 2,52	Ef 6,24	Es 54,10	1 Joh 3,16
	2 Mos 23,20	Mal 3,20	Joh 15,26	ApG 2,38	Luk 10,27	1 Joh 2,15
	Rom 8,32	Kol 3,14	Sef 2,3	2 Kor 5,10	Rom 1,20	Jud 21
	Ef 4,32	Rom 13,8	1 Joh 4,18	Ordsp 18,24	2 Kor 4,18	Zak 14,9
	Åb 22,3					

FEBRUAR	1 Kor 1,27	Joh 28,28	Tit 3,5	Hebr 13,5	Tit 2,7-8	Rom 11,33
	Luk 12,32	3 Joh 2	1 Kor 3,16	2 Kor 6,14	Ordsp 3,26	Ordsp 29,25
	Rom 1,16	Joh 14,1	Sl 75,5-6	Luk 17,32	Matt 19,14	Matt 5,5
	Ordsp 3,7-8	Rom 2,1	Joh 13,14-15	Luk 8,18	Luk 12,6-7	2 Kor 1,12
	Ez 3 4,12	Es 5 8,11	Ordsp 15,33	Ez 36,26		

MARTS	Sl 89,16	5 Mos 11,11-12	Rom 10,13	2 Tim 2,15	Joh 6,53	Job 23,12
	Luk 4,4	Sl 119,99	Sl 119,103	1 Thess 2,13	Hebr 4,12	1 Pet 1,23
	1 Pet 1,25	Es 30,21	Joh 5,39	Sl 119,105	Sl 119,104	Sl 5,4
	Hebr 4,16	Luk 18,1	Dan 9,19	Sl 145,5-6	Sef 3,5	1 Joh 3,22
	2 Pet 1,4	Matt 6,6	Hebr 10,25	Jak 4,3	Sl 9 5,6-7	Sl 17,15
	Matt 11,28					

APRIL	2 Kor 7,10	2 Mos 10,16	Sl 42,6-11	Matt 16,24-25	Rom 2,4	Åb 3,17-19
	Luk 17,26-30	Job 42,2.5-6	Joh 10,10	Joh 6,48.51	Kol 3,4	Ef 2,10
	Joh 3,3-6	2 Kor 5,17	Ef 4,22-24	Luk 22,32	Joh 10,28	Joh 3,8
	Joh 15,4-7	Sl 1,1-3	Joh 17,24-26	Joh 20,19-23	Joh 20,24-29	Es 49,15-16
	Es 53,3-6	Es 5 5,1-8	1 Kor 12,3	Joh 17,22-23	Matt 25,31-41	Joh 6,57-58

MAJ	Matt 26,38-39	Matt 4,1-11	1 Kor 6,11	Rom 6,1-4	Joh 3,36	1 Joh 5,13
	1 Kor 15,1-2	Matt 10,22	Joh 17,19	Åb 7,3; 14,1	2 Mos 31,13	1 Kor 1,30
	1 Kor 6,11	Joh 17,17	1 Thess 5,23	Fil 1,6	Ga 2l, 20	Rom 7,14-21
	Rom 6,11-14	Luk 18,13	Sl 51,1-6.12	Sl 34,7	2 Kong 6,15-17	Fil 3,10
	Rom 9,31-33	1 Kor 1,23-29	Joh 15,26	Joh 16,7	Joh 7,37-39	1 Mos 1,2
	Sl 51,13					

JUNI	Joh 12,31-32	Åb 12,10-11	Rom 8,2	Rom 8,9-10	2 Pet 1,20-21	Hebr 4,12
	2 Thess 2,13	Joh 6,63.68	Jak 1,18.21	Rom 8,14.16	Hebr 10,23-25	Es 8,20
	2 Tim 1,12-14	ApG 1,8	2 Tim 1,7	ApG 4,19-20	ApG 4,13	2 Tim 3,5
	1 Kor 3,1-3	Gal 5,13-15	Gal 5,22-26	1 Kor 2,9-10	Rom 5,5	1 Joh 4,16
	1 Joh 4,7-11	Joh 13,34-35	Matt 10,29-31	1 Joh 4,18	1 Kor 13,4-7	Rom 5,8

En kristen forvalters liv

Som kristne må vi blive klar over vores syndige tilstand, før vi ser vores behov for forandring. Den forandring kan kun ske ved, at Kristus arbejder i os. Et område, hvor hans gerning i os vil komme til udtryk, er forvaltning. Forvaltning indbefatter mange forskellige sider ved den kristnes liv; men vi vil i denne omgang bredt definere det som det at styre håndgribelige og uhåndgribelige ejendele til Guds ære.

Bibelen lærer, at forvaltning bl.a. bliver et mægtigt redskab i kampen mod materialisme (kærlighed til at eje ting), eller verdslighed generelt – en af de store åndelige snarer, som sjælens fjende opstiller for os. Mange er ikke i stand til at se, at rigdom og ejendele er billige, kunstige smagstilsætninger, der med tiden mister deres smag. Desværre vil mange gå fortabt, fordi de ikke er i stand til at bryde med deres kærlighed til verden. Det, som er i verden – "kødets lyst og øjnenes lyst og pral med jordisk gods" (1 Joh 2,16) – kan alt sammen neddæmpes, ja til og med undgås, hvis vi lever efter forvaltningens principper.

Derfor vil vi i dette kvartal studere forvaltning, og hvad dette emne kan lære os om, hvordan vi skal leve i overensstemmelse med Guds vilje. Det indbefatter frihed fra kærlighed til verden i alle de måder, hvorpå den viser sig. Forvaltning er det daglige praktiske udtryk for vores kærlighed til Gud, en måde, hvorpå vi kan praktisere den sandhed, vi har fået i Kristus. Vi er forvaltere, fordi Gud har elsket os først.

Den måde, vi lever som forvaltere på, indbefatter derfor vores holdninger, omvendelse, overgivelse, selvkontrol og meget mere. Vi skal være Guds trofaste og pålidelige tjenere, der lever et uselvsk liv ved at være forbundet med Jesus i alt, hvad vi siger og gør. I Kristi skole opdager vi, at resultatet af forvaltning er tilfredsstillelsen ved at leve retfærdigt. Vi skal lære at bestyre Guds ejendele til hans ære og finansiere hans mission, så hans værk kan afsluttes.

Guds forvaltere ser nu "i et spejl, i en gåde" (1 Kor 13,12), men Jesus ser tydeligt. Han betror os at udføre sit arbejde. Selv gennem tågen

fra denne verdens fristelser er vi ansvarlige for den rette brug af vores talenter, økonomi, sundhed og miljø. Disse bibelstudier har til hensigt at lære os, hvad vores ansvar som forvaltere er, og hvordan vi med Guds nåde kan opfylde det ansvar, ikke som et middel til at opnå frelse, men som frugten af allerede at have Guds frelse.

Vores liv som kristne forvaltere genspejler Guds karakter for verden. Der er skønhed, lykke og gudsfrygt i de menneskers liv, som tør stå fast på de bibelske principper, især når de ikke stemmer overens med den gældende mode eller strømning i vores kultur. Alle fristes til at leve ugudelige liv; over alt omkring os er der fristelser, både åbenlyse og mere skjulte. Som kristne, og specielt som kristne forvaltere, er vi ikke alene blevet vist, hvordan vi skal undslippe disse fristelser, vi har også fået løfte om at kunne gøre det.

Til allersidst vil vi høre en ud af to udtalelser: "Jeg har aldrig kendt jer. Bort fra mig, I som begår lovbrud!" (*Matt 7,23*) eller "Godt, du gode og tro tjener; du har været tro i det små, jeg vil betro dig meget. Gå ind til din herres glæde!" (*Matt 25,23*).

Det er vores håb og bøn, at det, der bliver undervist om i dette kvartals bibelstudier, vil hjælpe os til at være trofaste, så vi til sidst kommer til at høre ordene: "Gå ind til din herres glæde!"

John H.H. Mathews, som har en D.Min, fra Andrews University, er en ordineret prædikant. Han har arbejdet i Florida, Alabama, Iowa, Missouri, Tennessee og Nebraska i USA. I dag er han leder for Forvaltningsafdelingen i Den Nordamerikanske Division.

Materialismens indflydelse

Ugens vers

"Og tilpas jer ikke denne verden, men lad jer forvandle, ved at sindet fornyes, så I kan skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, det som behager ham, det fuldkomne" (*Rom 12,2*).

Introduktion

Guds Ord siger til hans folk: "tilpas jer ikke denne verden" (*Rom 12,2*). Men materialismens fristelse og det overdrevne ønske om rigdom og det, vi tror, rigdom kan give os, er stor. Meget få mennesker, enten de er rige eller fattige, kan hæve sig over materialismens påvirkning. Det gælder også for de kristne.

Der er intet forkert i at være rig eller at arbejde hårdt for at komme frem i livet for at sørge godt for sig selv og sine kære. Men når penge eller jagten på penge bliver altomfattende, er vi blevet fanget i djævlens snare og har i sandhed tilpasset os denne verden.

Verden fremsætter den tanke, at et godt liv, et liv i overflod, kun kan opnås gennem penge. Men penge er en af de masker, Satan gemmer sig bag for at opnå vores loyalitet. Materialisme er et af Satans foretrukne våben mod de kristne. For hvem af os synes ikke om penge, og det penge kan skaffe os her og nu? Den største fordel ved rigdom er dens øjeblikkelige tilfredsstillelse; men til syvende og sidst kan den ikke opfylde vores dybeste behov.

Ugens tekster

- 1 Joh 2,16-17
- Luk 14,26-33; 12,15-21
- 5 Mos 8,10-14
- 1 Tim 6,10
- Joh 15,5
- Gal 2,20

Denne verdens gud

Penge er blevet denne verdens gud og materialisme dens religion. Materialisme er et sofistikeret og lumsk system, der tilbyder en kortvarig, men ingen varig sikkerhed.

Materialisme, som vi definerer den her, betyder, at ønsket om rigdom og ejendele bliver vigtigere og af større betydning end åndelige værdier. Ejendele kan have værdi; men deres værdi bør ikke eje os: "Den, der elsker penge, bliver ikke mæt af penge, den, der elsker rigdom, får intet udbytte af den" (*Præd 5,9*). Det er problemet med at ønske ting, der hører denne verden til. Uanset, hvor meget vi får, er det aldrig nok; vi stræber mere og mere for at få mere af det, der aldrig kan tilfredsstillе os. Hvilken snare!

1 Joh 2,16-17

Hvad siger denne bibeltekst om, hvad der virkelig har værdi?

Luk 14,26-33

Hvad siger Jesus om, hvad der har allerstørst betydning for en kristen?

Måske kunne det siges på denne måde: De, for hvem penge eller lyst efter penge, bliver en altomfattende virkelighed, bør alvorligt tænke over, hvad det koster. "For hvad hjælper det et menneske at vinde hele verden og bøde med sit liv?" (*Mark 8,36*).

"Da Kristus kom til jorden, syntes menneskeheden at være nær ved at nå bunden af sin elendighed. Selve samfundets grundvold var undermineret... Alle vegne i verden mistede de forskellige religioner deres greb om sjæl og sind. Mennesker, der havde fået afsmag for usande fortællinger og falskhed, som søgte at kvæle tankevirksomheden, gik over til vantro og materialisme. De regnede ikke mere med evigheden og levede udelukkende for det nuværende." (Ellen White, *Uddannelse*, s. 74-75).

Mennesker, der blev tiltrukket af vantro og materialisme og levede udelukkende for det nuværende? Det lyder meget kendt, ikke?

Til at
tænke over

Hvem af os holder ikke af at eje ting? Spørgsmålet er: Hvordan kan vi vide, om de ting, vi ejer, selv om det ikke er mange, også ejer os? Hvem er den eneste, der bør eje os, og hvordan kan vi sikre os, at han gør det?

Fyld laderne

Luk 12,15-21

Hvad er budskabet til os i disse vers? Hvordan kan princippet her gælde selv for dem, der ikke nødvendigvis er rige?

Enten vi er rige eller fattige, kan ønsket om at eje ting fjerne vores opmærksomhed fra det, der virkelig har betydning og i stedet få os til at fokusere på det, der kun er midlertidigt og kortvarigt og i hvert fald ikke værd at miste det evige liv for.

I vore dage ville vi sandsynligvis aldrig bøje os ned for en virkelig statue af guld eller sølv og tilbede den. Men vi kan alligevel stå i fare for at tilbede guld og sølv, blot i en anden form.

Denne lignelse passer godt ind i mange dele af verden, hvor livet næsten udelukkende er viet til at erhverve sig ejendele. Detailhandlere har gjort salget af deres varer til en kunst af globale dimensioner. Hele deres marketingstrategi er bygget på at få os til at tro, at vi ikke kan være lykkelige eller tilfredse, hvis vi ikke ejer det, de sælger. En meget vellykket virksomhed skaber et produkt, får os til at tro, at vi har brug for det og sælger det til os. Og sandheden er: det virker! Selv kristne, hvis håb ikke er af denne verden, er ikke immune overfor dette bedrag.

5 Mos 8,10-14

Hvordan kan hvem som helst fra menigheden stå i fare for at opleve det, der advares imod i disse vers?

Til at tænke over

Hvilke eksempler kan du finde, enten fra Bibelen eller fra verden i dag, hvor en persons åndelighed og ønsket om det, der hører himlen og Guds rige til, voksede, ved at vedkommende samlede sig stor rigdom og mange materielle goder? Del dit svar med klassen på sabbatten.

Materialismens tiltrækning

Reklameverdenen har stor magt. Virksomheder bruger milliarder på at præsentere billeder af deres produkter for os. De bruger næsten altid smukke og tiltrækkende mennesker til at markedsføre det, de sælger. Vi ser reklamen og ser os selv, ikke kun med det bestemte produkt, men som om vi rent faktisk er ligesom personerne i reklamen.

Materialismen ville ikke være nær så effektiv, hvis ikke det var for den skjulte (og nogle gange den slet skjulte) sanselighed, der er en væsentlig del af reklamen. Det er reklamens mest effektive våben, og det er som gift for den kristne, der kæmper imod materialismens farer, hvilket de fleste af os gør.

Matt 6,22-24

Hvad repræsenterer øjet i forhold til kristen tanke og handling? Hvordan bør vi som kristne reagere på de nærmest usynlige billeder, der frister os til at købe det, vi egentlig ikke har brug for?

Reklamer, der benytter sig af sanselighed for at sælge et produkt, kan være særdeles virkningsfulde. Sælgerens formål er at pirre forbrugeren, og selv om oplevelsen er ren og skær fantasi, virker det. Suggestionen kan føre mennesker til at opleve sig selv en helt anden tilværelse et kort øjeblik. Det fører til en form for religion, der ikke tilbyder nogen kundskab eller åndelig sandhed, men for et øjeblik er det så tiltrækkende og besnærende, at mange ikke er i stand til at modstå det. Vi ønsker det, og vi føler, at vi fortjener det. Så hvorfor ikke anskaffe det? Kun Gud kender til de enorme summer, der er blevet brugt og vil blive brugt på ting, som reklamebranchen har overbevist os om, at vi har brug for.

Til at tænke over

"Hvad jeg mener, er: I skal leve i Ånden og ikke følge kødets lyst" (Gal 5,16). Vi har en tendens til kun at tænke på "kødets lyst" i forbindelse med noget seksuelt. Men på hvilke andre måder kan vi stå i fare for at følge kødets lyst?

Egenkærlighed

"I kraft af den nåde, jeg har fået, siger jeg til hver eneste af jer: Hav ikke højere tanker om jer selv, end I bør have, men brug jeres forstand med omtanke, enhver efter det mål af tro, som Gud har givet ham" (*Rom 12,3*).

Gud sagde: "Dit hjerte blev hovmodigt over din skønhed, du fordærvede din visdom og strålende glans" (*Ez 28,17*). Lucifer bedrog sig selv, idet han troede, at han var vigtigere, end han virkelig var. Da han i sit hjerte sagde: Jeg "gør mig lige med den Højeste" (*Es 14,14*), gav han udtryk for en stolt ærgerrighed og hævdede at have rettigheder, han ikke havde. Selvbedrag og selvophøjelse var to af egenskaberne i Lucifers syndige hjerte.

Teksterne om Lucifers fald bør sige os, at den oprindelige synd på mange måder er narcissisme, som i en ordbog defineres som "overdreven betagelse af en selv; egenkærlighed; forfængelighed, sygelig selvoptagethed." Findes der andre karaktertræk i noget syndigt menneske, der som dette er en indikation på selvbedrag?

Disse karaktertræk er mere almindelige, end man skulle tro. Nebukadnezar troede i sin arrogance, at han var større, end han var (*Dan 4,30*). Farisæerne lærte også at tro på denne forførende fantasi (se *Luk 18,11-12*). Rigdom kan også føre til samme bedrag, hvis vi ikke passer på.

1 Tim 6,10

Hvilken fare advarer Paulus imod?

Paulus formaner Timotheus til at være på vagt over for mange slags onde mennesker (*2 Tim 3,1-5*), deriblandt dem, der er "pengeglade". En sådan kærlighed til penge kan opmuntre en selvsikkerhed og en storladen holdning af selvoptagethed og indbildskhed. Dette skyldes, at materialisme bibringer mennesker, der har stor rigdom, en oppustet følelse af betydning. Det er let, når man har mange penge, at have højere tanker om sig selv, end man skulle. Alle ønsker trods alt at være rige, men kun nogle få opnår det. Det er derfor let for en rig person at blive selvoptaget, stolt og pralende.

Læs Fil 2,3. Hvordan kan dette vers hjælpe os til at forstå, hvorfor materialisme og de holdninger, den kan frembringe, står i så stor modsætning til de kristne idealer?

Til at tænke over

Materialismens ultimative tomhed

Mange mennesker elsker Gud. Deres identitet er forbundet med hans på en måde, som materielle ejendele ikke kan rukke ved.

5 Mos 7,6
1 Pet 2,9
Joh 15,5
Gal 2,20

Hvad vil det sige at være Guds ejendom, og hvor finder vi vores sande identitet?

Gud siger: "Jeg er vintræet, I er grenene ... Skilt fra mig kan I slet intet gøre" (*Joh 15,5*). Forbindelsen er direkte og sikker. "Al sand lydighed kommer fra hjertet. Det var hjertets arbejde, Jesus gjorde. Hvis vi samtykker, vil han identificere sig med vore tanker og hensigter, bringe vort hjerte og sind i overensstemmelse med hans vilje, så at vi, når vi adlyder ham, blot vil handle efter vor egen tilskyndelse." (Ellen White, *Jesu liv*, s. 486).

Materialisme derimod tilbyder os en identitet, der er ensbetydende med vores ejendele. Vi definerer med andre ord os selv på grundlag af, hvad vi ejer, og hvad vi kan købe af denne verdens goder. Jakob advarer os mod dette: "Jeres guld og sølv er dækket af rust, og den rust vil vidne mod jer, og som en ild vil den fortære jeres kød. I har samlet jer skatte til de sidste dage" (*Jak 5,3*). "Samlet" betyder at anskaffe og lagre mange skatte. Men vigtigere er det, at mange har deres identitet i disse skatte, enten det er mange eller få (Luk 12,19-21).

Materialisme er en form for identitetsforvirring. Det betyder, at for mange af os er vores identitet blevet sammenblandet med vores ejendele. Det, vi ejer, er blevet vores gud (Matt 6,19-21). En person har sagt: "Jeg er intet uden mine ting." Hvor er det trist, hvis vi kun kan finde vores identitet i forbindelse med de jordiske ting, vi ejer. Hvilken overfladisk, flygtig og i sidste ende tom måde at leve på, især for den, der hævder at være kristen. Identificerer vi os med Gud eller med vores ejendele? Det vil til sidst blive et spørgsmål om en af de to.

Hvor stor del af din identitet er forbundet med ting, du ejer?

Til at
tænke over

Til videre studium

"Fjenden køber i dag menneskers sjæl for en billig penge. "I blev solgt for intet" (*Es 52,3*) er Skriftens ord. Én sælger sin sjæl for verdens anerkendelse, en anden for penge; én for at tilfredsstille sine primitive lyster, en anden for verdslig underholdning. Sådanne handler foregår hver dag. Satan byder på dem, der er købt med Kristi blod, og han køber dem billigt, på trods af den uendelige store pris, der er blevet betalt for at løskøbe dem." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 5. bind, s. 133).

Satan har som mål at købe sjæle gennem materialisme, og den overfladiske staffage appellerer til hvert eneste hjerte. Materialisme kan ikke tale; men den kender alle sprog. Den ved, hvordan den skal sørge for tilfredsstillelse og nydelse for både rig og fattig og få dem til at sige; "Jeg har alt, hvad jeg har brug for her i livet; hvorfor skulle jeg bekymre mig om andet?" På den måde ødelægger materialisme sinde; den får mennesker til at stole på det, de ejer, fremfor at stole på Gud. Modgiften mod dette er: "Ikke ved magt, og ikke ved styrke, men ved min ånd, siger Hærskarers Herre!" (*Zak 4,6*). Materialisme kan ikke modstå Helligåndens kontrol, når vi giver os selv til Gud og beslutter os for ved hans nåde ikke at lade materialisme beherske vores liv.

Spørgsmål til drøftelse

1. **Hvordan kan vi, selv om vi er fattige eller uden ret mange ejendele, alligevel blive fanget af nogle af de farer, vi har set på i denne uge?**
2. **Nogle mennesker siger: "Jeg er ligeglad med penge. Penge betyder ikke noget for mig." (Ofte har de, som siger det, rigelig med penge.) Hvorfor er det i de flestes tilfælde ikke sandt? Pengesager er vigtige; de har en plads i vores liv. Spørgsmålet er: Hvordan kan vi bevare vores penge og vores behov for penge i det rette bibelske perspektiv?**
3. **"Saml jer ikke skatte på jorden, hvor møl og rust fortærer, og hvor tyve bryder ind og stjæler. Men saml jer skatte i himlen, hvor hverken møl eller rust fortærer, og hvor tyve ikke bryder ind og stjæler. For hvor din skat er, dér vil også dit hjerte være" (*Matt 6,19-21*). Læs teksten nøje igennem og tænk over det, Jesus siger til os i denne tekst. Hvordan er det, han siger, en mægtig beskyttelse for os mod materialismens farer?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord
og klassens
aktiviteter

Et nyt studie begynder. Emnet er forvaltning.

Generelle aktiviteter for kvartalet

- Find en god anledning i løbet af kvartalet til at have et sammen-skudsgilde for klassen.
- Vær opmærksom på de personlige udfordringer, som I hver især kæmper med.
 - Tag tid til at høre personlige erfaringer, når klassen mødes
 - Husk at bede for hinanden og for mennesker, der står jer nær
 - Lad ikke klassen samles uden forbøn for andre mennesker

For denne uges studium

- Lad nogle medlemmer via nettet finde undersøgelser om, hvad der gør mennesker lykkelige og tilfredse med livet, og dele resultatet med klassen. Diskuter resultaterne! Hvilken rolle spiller materielle goder?
- Lektien opfordrer til at tænke over vores forbrug i lyset af Fil 2,3.
 - Læs sammen fortsættelsen i Fil 2,4-11.
- Prøv sammen ved hjælp af en brainstorm at lave en liste over områder, der dækkes af begrebet forvaltning!
- Prøv om du, fra det offentlige liv eller fra personlig erfaring i ugen der gik, kan finde eksempler, der illustrerer de værdier for livet, som fremhæves i Fil 2,3-11.
 - De kan være positive, men også negative.
- Tænk over dine ejendele:
 - Hvad har brugs- eller nytteværdi? Hvad har affektionsværdi? Hvad kunne du undvære, uden at det ville spille nogen rolle for dig, praktisk eller følelsesmæssigt?
 - Er du knyttet stærkere til noget materielt, end du behøver? Hvis du er, hvordan vil du da evt. ændre dine følelser?
- Hvor meget af din tid bruger du og jeg på at spekulere over vores penge – eller dem, vi ikke har?

Uddybende
spørgsmål

Mødet med
dagligdagen

Personligt
kristenliv

Jeg ser, jeg ønsker, jeg tager

Ugens vers

"Det, som blev sået mellem tidsler, det er ham, der hører ordet, men denne verdens bekymring og rigdommens blændværk kvæler ordet, så det ikke bærer frugt" (*Matt 13,22*).

Introduktion

Kærlighed til penge og materielle goder kan komme fra mange forskellige sider. Ellen White beskriver, hvordan djævelen sender sine engle ud for at lokke os gennem materialismens list: "Gå og berus dem, der ejer jord og penge, i livets gøremål. Præsenter verden for dem i det mest attraktive lys, så de ønsker at samle sig skatte her, og ret deres kærlighed mod jordiske ting. Vi må gøre alt for at forhindre dem, der arbejder i Guds værk, i at skaffe sig midler, som de kan bruge imod os. Pengene må blive i vores egne rækker. Jo flere midler, de skaffer sig, jo mere kan de skade vores rige ved at hverve vores undersåtter. Lad dem bekymre sig mere om penge end om at opbygge Kristi rige og sprede de sandheder, som vi hader. Så behøver vi ikke at frygte deres indflydelse; for vi ved, at enhver selvisk, begærlig person vil give efter for vores magt og til sidst blive adskilt fra Guds folk." (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 154-155).

Denne strategi ser desværre ud til at virke vældig godt. Lad os derfor se på, hvad Guds Ord siger til os, så vi kan ruste os mod Satans list.

Ugens tekster

- 2 Kor 8,1-7
- Matt 13,3-7.22
- 1 Mos 3,1-6
- Es 56,11
- Matt 26,14-16
- 2 Pet 1,5-9

Fremgangsteologi

En populær fjernsynsprædikant har et enkelt budskab: Gud ønsker at velsigne dig, og beviset på hans velsignelse er den overflod af materielle goder, du ejer. Sagt med andre ord: hvis du er trofast mod Gud, vil han gøre dig rig.

Denne tanke eller variationer af den er blevet kaldt fremgangsteologi. Følg Gud, så vil han gøre dig rig på jordisk gods. Dette er intet andet end en falsk teologisk retfærdiggørelse af materialisme. Det, det egentlig siger til os er: Ønsker du at være materialistisk og føle dig vel tilpas med det? Vi har et 'evangelium' og en 'teologi' for dig.

Men at sammenkæde evangeliet med en garanteret rigdom er en forkert anvendelse af Guds løfter. En sådan tro skaber dissonans med Skriften og skyldes en selvoptaget teologi, som ikke er andet end halve sandheder iført bibelsk sprogbrug. Kernen i denne løgn er kernen i al synd, nemlig selvet og ønsket om at tilfredsstille selvet over alt andet.

Fremgangsteologien lærer, at ved at give til Gud er vi til gengæld garanteret materiel velstand. Men det gør Gud til en automat og vender vores forhold til ham til intet mindre end en handel: Jeg gør dette, og du, Gud, lover at gøre hint til gengæld. Vi giver, ikke fordi det er rigtigt at gøre det, men på grund af det, vi får i bytte. Det er fremgangsteologi.

2 Kor 8,1-7

Hvad sker der her? Hvilke principper ser vi i disse vers, der går helt på tværs af tanken i fremgangsteologi? Hvad mener Paulus, når han taler om at "vise jeres rigdom i denne indsamling"?

På trods af disse menneskers "dybe fattigdom", var de meget gavmilde og gav mere, end de havde råd til. Tekster som denne er sammen med mange andre med til at tilbagevise fremgangsteologiens falske påstande om, at hvis du lever ret med Gud, vil du have mange materielle goder som bevis.

Til at tænke over

Hvilke eksempler kan du finde på mennesker, som er trofaste mod Gud, men ikke rige på jordisk gods, og omvendt eksempler på mennesker, der ikke er trofaste mod Gud, men har meget jordisk rigdom? Hvad fortæller det os om ikke at bruge rigdom som et tegn på Guds velsignelse?

Svækket åndeligt syn

Der er en sandhed, som vi ikke behøver Bibelen for at finde ud af: dette livs bekymringer og rigdomme er kun midlertidige. Intet varer, og slet ikke ret længe. Som Paulus sagde: "For vi ser ikke på det synlige, men på det usynlige; det synlige varer jo kun en tid, det usynlige evigt" (2 Kor 4,18). Kristne er nærsynede, hvis de fæster blikket på denne verdens bekymringer frem for på den sti, der fører til himlen. Og der er få ting, der gør dem mere blinde for den sti end rigdommens bedrag. Helen Keller, som var blind, sagde: "Den mest ynkelige person i verden er den, som kan se, men som ikke har noget udsyn." Bibelen er fuld af eksempler på mennesker, som kunne se, men som var åndeligt blinde.

"Nogle elsker denne verden så højt, at det opsluger deres kærlighed til sandheden. Mens deres skatte her i verden vokser, formindskes deres interesse for de himmelske skatte. Jo mere de ejer i denne verden, jo tættere klynger de sig til det, som om de er bange for, at deres eftertragede skatte skal tages fra dem. Jo mere de ejer, jo mindre er de nødt til at give til andre, for jo mere de har, jo fattigere føler de sig. Åh, hvor er rigdom bedragerisk! De vil ikke se eller føle Guds sags behov." (Ellen White, *Spiritual Gifts*, 2. bind, s. 267).

Svækket åndeligt syn sætter vores evige frelse på spil. Det er ikke nok at være opmærksom på, at Jesus er der; vi må også "se hen til" ham (Hebr 12,1-2).

Matt 13,2-7.22

Hvilken fare advarer Jesus imod? Hvorfor er det let for både fattige og rige at blive fanget i denne snare?

Først advarer Jesus imod "denne verdens bekymring" (Matt 13,22). Jesus ved, at vi alle sammen har bekymringer, også økonomiske. De fattige bekymrer sig over, at de ikke har nok, de rige bekymrer sig over, hvad mere de måtte ønske sig. Det, vi må sikre os, er, at vi ikke lader sådanne bekymringer "kvæle ordet" (Matt 13,22) i vores liv, Dernæst advarer Jesus os mod "rigdommens blændværk" (Matt 13,22). Selv om rigdom i sig selv ikke er ondt, har den magt til at bedrage os på en måde, som kan føre til vores endelige ødelæggelse.

Hvordan kan du i dit eget liv se eksempler på "rigdommens blændværk"? Hvilke praktiske valg kan du foretage for at beskytte dig mod dette?

Til at tænke over

Hvordan begær opstår

Som al synd begynder også begær i hjertet. Det starter inden i os og arbejder sig udad. Det er, hvad der skete i Edens have.

1 Mos 3,1-6

Hvad gjorde Satan for at lokke Eva til at synde? Hvordan har han benyttet de samme principper til alle tider for at bedrage hver eneste af os?

"Kvinden så, at træet var godt at spise af ..." Hvis man ikke vidste bedre, kunne man tro, at reklamebranchen har hentet sit altoverskyggende eksempel på, hvordan man skal sælge sine produkter, i historien om Edens have. Djævelen præsenterede frugten fra det forbudte træ på en måde, der skulle skabe et ønske i Eva om at få mere, end hun allerede havde, og få hende til at tro, at hun havde brug for noget, som hun egentlig ikke havde brug for. Hvor genialt! Hendes synd er en demonstration af de tre skridt, vi alle sammen tager, når vi falder for begærets synd: Jeg ser, jeg ønsker, jeg tager.

Begær kan selvfølgelig være en skjult synd. Ligesom lyst kan den holdes skjult i vores krop. Men når den til sidst bærer frugt, kan den være meget ødelæggende. Den kan skade personforhold, efterlade ar hos dem vi elsker og bagefter blive ved med at slå os med skyldfølelse.

Hvis man lader begæret komme til overfladen, vil det tilsidesætte alle principper. Kong Akab så Nabots vingård, ønskede den og surmulede, indtil hans dronning fik Nabot myrdet (1 Kong 21). Akan kunne ikke modstå begæret, da han så en kappe og penge. Han begærede dem og tog dem (Jos 7,20-22). Begær er til syvende og sidst kun en anden form for selviskhed.

"Hvis selviskhed er den fremherskende form for synd, kan begær blive betragtet som den fremherskende form for selviskhed. Dette kommer meget tydeligt frem hos apostlen Paulus, når han beskriver de "hårde tider" (2 Tim 3,1), der vil kendetegne det sidste frafald. Han beskriver selviskhed som den udbredte rod til al den ondskab, der vil tage overhånd, og begær er dens første frugt. "For da vil mennesker blive egenkærlige, pengeglade [begærlige]" (2 Tim 3,2)." (John Harris, *Mammon*, (New York: Lane & Scott, 1849), s. 52).

Til at tænke over

Hvorfor er det vigtigt at blive klar over vores egne tendenser til at begære?

Grådighed – at få sin vilje

Es 56,11

Hvad taler denne tekst om?

For os syndige mennesker kan grådighed være lige så let som at trække vejret. Og ligeså naturligt. Men det er svært at forestille sig noget i menneskenes karakter, der genspejler Kristi karakter mindre end grådighed. "I kender vor Herre Jesu Kristi nåde, at han for jeres skyld blev fattig, skønt han var rig, for at I kunne blive rige ved hans fattigdom" (2 Kor 8,9).

Kun vor Herre ved, hvilken skade grådighed har forårsaget ned igennem historien. Grådighed har ført til mange krige. Grådighed har fået mennesker til at begå forbrydelser, der førte til ruin både for dem selv og deres familier. Grådighed kan være som en virus, der vil infiltrere sin vært og opsluge enhver dyd, indtil det eneste, der er tilbage, er mere og mere grådighed. Grådighed er en sygdom, der ønsker alt: lidenskab, magt og ejendele. Igen ser vi: jeg ser, jeg ønsker, jeg tager.

Matt 26,14-16

Hvad kan denne sørgelige historie lære os om grådighedens magt?

Læg mærke til Judas' ord: "Hvad vil I give mig for at forråde ham til jer?" (Matt 26,15). Snak om at lade grådighed tilsidesætte alt andet! Judas havde været privilegeret mere end de fleste i historien. Han levede sammen med Jesus, var vidne til hans mirakler og hørte ham prædike livets ord. Men se, hvad griskhed og begær alligevel fik ham til at gøre.

"Hvor var Frelseren dog mild over for ham, som skulle blive hans forræder! Når Jesus underviste, gjorde han meget ud af pligten til godgørenhed, som ramte griskheden i dets rod. Mens Judas hørte på det, talte han om begærlighedens hæslige væsen, og mange gange var disciplen klar over, at hans karakter var blevet skildret og hans synd udpeget; men han ville ikke bekende og opgive sin syndighed." (Ellen White, *Jesu liv*, s. 205).

Til at tænke over

Hvem af os kan sige os fri for at have en grad af griskhed i vores karakter? Hvordan kan vi ved Guds nåde kontrollere denne naturlige tendens?

Selvbeherskelse

Læs følgende tekster. Hvad siger de, som kan og bør hjælpe os til at forstå, hvordan både rige og fattige kan beskytte sig mod griskhed og begær? Hvordan kan den kristne undgå at blive forblændet af materialismen?

ApG 24,24-26

Gal 5,22-25

2 Pet 1,5-9

Disse tekster er rige og fulde af guddommelig formaning om, hvordan vi bør leve. Men læg mærke til den fælles ledetråd. Selvbeherskelse. Denne egenskab kan især være vanskelig, når det drejer sig om griskhed, begær og ønsket om at eje ting. Kun ved selvbeherskelse, først i vores tanker, dernæst i vores handlinger, kan vi beskyttes mod de farer, vi har talt om.

Vi kan kun udvise selvbeherskelse i samme grad, som vi overgiver os til Kristi magt. Ingen af os kan på egen hånd sejre over disse syndige karakteregenskaber, især ikke, hvis de i lang tid er blevet dyrket og elsket. Vi har virkelig brug for Helligåndens overnaturlige indgriben i vores liv, hvis vi skal vinde sejr over disse mægtige bedrag. "De fristelser, der har mødt jer, er kun menneskelige. Og Gud er trofast; han vil ikke tillade, at I fristes over evne, men vil sammen med fristelseten også skabe udvej, så I ikke bukker under" (1 Kor 10,13).

Læs 2 Pet 1,5-9 igen. Hvilken vej viser Peter os i disse vers? Hvad består de enkelte trin af, og hvordan kan vi lære at følge dem – især i kampen mod griskhed og begær?

Til at
tænke over

Til videre studium

Menneskers ultimative mål er at være lykkelige og tilfredse. Men at forsøge at opfylde dette gennem materialisme kan ikke lykkes. Inderst inde ved man det godt – men alligevel overmander tanken om at eje igen og igen: jeg ser, jeg ønsker, jeg tager. Hvad kan være enklere end det? Syvendedags adventister udsættes ligesom andre for materialismens værdinormer. Men den konstante tilegnelse af ting fører ikke til lykke, tilfredsstillelse eller tilfredshed. Det skaber i stedet problemer, som vi så, da den rige unge mand ulykkelig, modløs og fortvivlet vendte sig bort fra Jesus, fordi han ikke hørte eller fik det, han gerne ville. "Materialistiske værdier er forbundet med en udpræget underminering af menneskers velvære, fra en ringe tilfredshed og lykke i tilværelsen til depression og bekymring, til fysiske problemer som hovedpine, og til personlighedsforstyrrelser, narcissisme og asocial opførsel." (Tim Kasser, *The High Price of Materialism* (Cambridge, Mass.: The MIT Press, 2002), s. 22).

Materialistiske kristne drikker med andre ord stolt af rigdommens kilde, men er åndeligt dehydrerede. Vi vil dog aldrig tørste, hvis vi drikker det vand, som Kristus giver (Joh 4,14).

Spørgsmål til drøftelse

1. **Tænk mere over fremgangsteologiens tankegang. Hvilke tekster benytter de, der tror på denne ide, til at forsøge at bevise deres opfattelse? Hvilke eksempler kan du samtidigt finde fra Bibelen på trofaste mennesker, hvis liv er levende beviser på det modsatte?**
2. **Da hans første barn var et par år gammelt, sagde en mand: "Jeg har lært to vigtige bibelske sandheder fra mit barn. For det første er vi alle født som syndere. For det andet er vi alle født griske." Hvem kan ikke fortælle historier om, hvordan selv små børn viser, hvor naturlig griskhed er for os mennesker? Hvad siger det om behovet for Guds nåde?**
3. **"Hvis vi leder efter årsagen til alle vores problemer," skrev en tænk, "bør vi ikke teste personer for narkomisbrug. Vi bør teste dem for dumhed, uvidenhed, griskhed og magtbegær." Hvad er det, som gør griskhed ødelæggende, ikke alene for personen selv, men også for dem, han eller hun omgås? Hvilke eksempler kender du, hvor griskhed har været årsag til store ødelæggelser for alle implicerede?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Ikke at begære er hovedpunktet i det tiende bud, som i en vis forstand opsummerer de foregående fem bud (se Rom 7,7).
 - Prøv at forklare og give eksempler på, hvordan begær kan føre til konkret overtrædelse af disse bud.
- Afholdenhed er et nøglebegreb hos Paulus. Ordets grundbetydning er selvbeherskelse.
 - Læs sammen ApG 24,25; 1 Kor 9,24-27; Gal 5,22
 - Drøft, hvordan du/I kan styrke selvbeherskelse!
 - Hvilken sammenhæng finder du mellem griskhed/begær og afholdenhed/selvbeherskelse?

Uddybende spørgsmål

- Det er en velkendt psykologisk sandhed, at hvis man koncentrerer sig om det, man ikke skal eller ikke bør ønske, er der større chancer for, at man længes mere og mere efter at få det!
 - Hvad kan du/vi gøre for ikke blot at fokusere på at undgå det, vi begærer? Og altså dermed både blive negative og mere optaget af det, vi ikke bør være optaget af?
- Hvis fremskridts- eller succesteologi, som vi er enige om, er ubibelsk,
 - Hvad så med Guds velsignelser? Hvori består de?
 - Er der ingen fordele i livet ved at være kristen? Eller adventist?
- I dag er verden opdelt i, hvad der ofte med en vis modifikation kan betegnes som "nord" og "syd" – rig og fattig.
 - Kan/bør vi som kristne/kirke gøre mere for at udligne de himmelråbende forskelle i livsvilkår mellem fattig og rig i verden?

Klassens aktiviteter

- "De syv dødssynder" er i den kristne kirkes historie blevet defineret som sjælelige tilstande eller holdninger, der fører til syndige handlinger. De er hovmod, griskhed, utugt, misundelse, fråseri, vrede og dovenskab. Dødssynderne kan tolkes som udtryk for menneskets principielle oprør mod Gud.
 - Prøv at lave en liste over nogle af de synder, som fx griskhed og fråseri fører til?
- Disse "dødssynder" er ofte illustreret i kunst.
 - Find evt. via nettet eksempler fra kunstens verden, film, maleri og litteratur.

Mødet med
dagligdagen

- Find fra det offentlige rum i ugen, der gik, eksempler på begær eller griskhed. Del dine eksempler med klassen med henblik på evt. drøftelse.
- Hvad føler du tilfredsstillelse over lykket i dit liv? Hvad du har, hvad du gør, hvad du oplever?
 - Hvad fortæller dine svar om dine værdier? Har du grund til personligt at lave forandringer i dit faktiske værdigrundlag?

NOTER

Gud eller mammon

Ugens vers

"Derfor har Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne, for at i Jesu navn hvert knæ skal bøje sig, i himlen og på jorden og under jorden, og hver tunge bekende: Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære" (*Fil 2,9-11*).

Introduktion

Gud sløser ikke med ord, når han forklarer, hvad han mener om overdreven besættelse af penge og materielle ting. Kristi ord til den griske rige mand, som havde samlet og samlet sig ejendele, selv om han var velsignet af Herren, bør få enhver af os til at frygte: "Din tåbe, i nat kræves dit liv af dig. Hvem skal så have alt det, du har samlet? Sådan går det den, der samler sig skatte, men ikke er rig hos Gud" (*Luk 12,20-21*).

At tjene Gud og at tjene Mammon udelukker hinanden. Det kan kun være det ene eller det andet, Gud eller penge. Det er en indbildning at tro, at vi kan have begge dele, for før eller senere vil vores dobbeltliv indhente os. Måske kan vi snyde andre, måske til og med os selv, men ikke Gud, som vi en dag skal stå til regnskab over for.

Vi er nødt til at foretage et valg, og jo længere vi tøver, kommer med undskyldninger eller udsætter det, jo stærkere magt vil penge og kærlighed til penge få over os. Tro kræver en afgørelse. At fokusere på, hvem Gud er, hvad han har gjort for os, og hvad vi skylder ham, bør gøre vores valg meget lettere.

Ugens tekster

- Sl 33,6-9
- Matt 19,16-22
- 1 Pet 1,18
- Hebr 2,14-15
- 2 Mos 9,14
- Sl 50,10

Kristus, Skaberen

1 Mos 1,1
Sl 33,6-9
Es 45,11-12
Jer 51,15
Joh 1,3

Hvad fortæller disse tekster om den materielle verdens godhed?

"I begyndelsen åbenbarede Gud sig gennem hele skaberværket. Gennem sin søn, Jesus Kristus, skabte han himmelen og jorden. Ved hans hånd blev verdenerne i rummet til, og markens blomster skabt. "Han grundfæster bjerge med vælde." "Havet er hans, han har skabt det" (Sl 65,6; 95,5) Det var ham, der fyldte jorden med skønhed og luften med sang. Og på alle ting, på jorden og i luften og himmelen, skrev han budskabet om Faderens kærlighed." (Ellen White, *Jesu liv*, s. 8).

Materielle ting er ikke i sig selv onde. I modsætning til nogle religioner, der lærer, at den materielle verden i sig selv er dårlig eller ond, og at kun de åndelige ting er gode, værdsætter Bibelen den materielle verden.

Jesus er trods alt den, der skabte verden. Hvordan kan den da være ond? Desværre kan den, ligesom alle Guds gaver, forvrænges og bruges til noget ondt; men det gør ikke den oprindelige gave ond. Bibelen advarer mod misbrug og forvrængning af de ting, Gud har skabt i denne verden, men ikke mod tingene i sig selv.

Tvært imod, Gud skabte den materielle verden, og han ønskede, at hans folk også skulle nyde denne verdens frugter og fordele: "Du skal tilbede Herren din Gud og glæde dig sammen med levitterne og de fremmede, som bor hos dig, over alt det gode, som Herren din Gud har givet dig og din slægt" (5 Mos 26,11; se også 5 Mos 14,26). Jesus er Skaberen (Joh 1,1-3), og jorden er kun et eksempel på, hvad han har skabt. Hans skaberevne giver ham et enestående perspektiv på selve livet og dem, der bor på jorden. Han ved, hvilken værdi materielle ting har, og at han gav dem til os til vores fordel og glæde. Han ved også, hvad der sker, når menneskene forvrænger disse gaver eller til og med gør gaverne til et mål i sig selv, selv om de oprindeligt var tænkt som et middel til at ære Gud.

Til at
tænke over

Se på den skabte verdens ufattelige overdådighed. Selv efter syndens hærgen kan vi stadig se den grundlæggende godhed i meget af den. Hvordan illustrerer den skabte verden sin skabers godhed?

Guds søn/Menneskesønnen

Som kristne tror vi, at Jesus er helt Gud og helt menneske. Denne forening af Guddommen med menneskeheden giver ham et helt unikt perspektiv på, hvad der er vigtigt på jorden og vigtigt for evigheden. Den kendsgerning, at vi ikke kan forstå, hvordan han kunne have denne guddommelige/menneskelige natur, gør ikke denne sandhed mindre sand, ligeså lidt som en persons manglende forståelse af aerodynamik forhindrer et fly i at flyve.

"Her har vi to mysterier i et – flertallet af personer i Guddommens enhed, og foreningen af Guddommen og menneskeheden i personen Jesus... Intet i fantasiens verden er nær så fantastisk som denne sandhed om inkarnationen." (J. I. Packer, *Knowing God* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 1973), s. 53).

En grund til, at Jesus kom til denne verden, var at vise os, hvor kærlig og omsorgsfuld Gud er, og hvor meget han bryder sig om os. Jesus viste os vores himmelske Faders sande karakter, som var langt fra den kolde og fjerne guddom, som nogle dyrkede.

Satan har forsøgt at adskille menneskene fra Gud. Han har forsøgt at gøre Gud upersonlig og karakterisere ham som en, der er ligeglad med os. Han gør alt, hvad han kan, gennem ethvert muligt middel, for at forhindre os i at kende og erfare Guds godheds og nådes virkelighed. En overdreven kærlighed til materielle ting er et af Satans mest effektive midler til at opnå dette mål.

Matt 19,16-22

Hvad siger denne beretning om, hvordan Satan kan benytte vores kærlighed til materielle ting til at holde os på afstand af Jesus?

Forestil dig Jesus selv, Gud i menneskeskikkelse, tale med denne unge mand, som tydeligvis var klar over, at Jesus var helt speciel. Men hvad skete der? Han tillod sin store rigdom og kærlighed til materielle ting at adskille ham fra Gud. Kærlighed til verden og til materielle ting forblindede ham så meget, at selv om han var bedrøvet, var den bedrøvelse ikke nok til at få ham til at gøre det rigtige. Han var ikke bedrøvet over, at han mistede sine ejendele; for det gjorde han ikke. Han var bedrøvet over at miste sin sjæl på grund af "ting".

Hvordan kan vi sikre os, enten vi er rige eller fattige, at vi har det rette forhold til denne verdens ting?

Til at tænke over

Kristus, Forløseren

Gæld er ikke et himmelsk princip. Men Adam og Eva syndede og en overtrådt lov betød død. Derved kom menneskeheden i gæld til guddommelig retfærdighed. Vi gik konkurs, blev åndeligt insolvente på grund af en gæld, vi aldrig kunne betale.

Guds kærlighed til os iværksatte en plan for at løskøbe os. Jesus blev vores "garant" (Hebr 7,22). Det er Kristus som løskøber, der åbenbarer den allervigtigste handel, der nogen sinde er indgået. Kun ofringen af hans liv kunne opfylde den betaling, som guddommelig retfærdighed krævede. Jesus betalte syndens gæld, da retfærdighed og nåde omfavnede hinanden på korset. Universet havde aldrig set eller været vidne til en rigdom så stor som den, der blev anvendt som betaling for menneskehedens frelse (Ef 5,2).

"Ved at tømme hele Himlens skatkammer for denne verden, ved at skænke os Himlen gennem Kristus, har Gud købt og betalt prisen for at kunne eje hvert eneste menneskes vilje, kærlighed, sind og sjæl." (Ellen White, *Lys over hverdagen*, 2. bind, s. 129).

Læs flg. tekster, og lav en liste over, hvad Jesus har frelst os fra: Kol 1,13; 1 Thess 1,10; 1 Pet 1,18; Hebr 2,14-15; Gal 3,13; Åb 1,5.

Det græske ord *tetelestai*, som forekommer i Joh 19,30, er blevet omtalt som det vigtigste ord, der nogensinde er udtalt. Det betyder "Det er fuldbragt", og er Jesu sidste udtalelse på korset. Hans sidste erklæring betød, at hans mission var udført, og vores gæld var "betalt til fulde". Han udtalte det ikke som en, der ikke havde noget håb, men som den, der lykkedes at frelse en syndig verden. Når vi ser på forløsningskors, ser vi en begivenhed fra fortiden med en nutidig effekt og et fremtidigt håb. Jesus gav sit liv en gang for alle for at ødelægge synd, død og djævlens arbejde. Det betyder, at på trods af, at vi ikke fortjener det, er vi blevet løskøbt (Ef 1,7). At få et glimt af frelsens underværk er at stå på hellig grund.

Kristus som forløser er det mest storslåede billede af Gud. Hans overordnede interesse er at frelse os. Det åbenbarer hans perspektiv over for menneskeheden og især, hvor højt han sætter et personligt forhold til os. Med retfærdigheden tilfredsstillet, vender Kristus sin opmærksomhed mod vores svar på hans offer.

Kristus betalte helt og fuldt gælden for alt det onde, du har gjort. Hvad bør dit svar til ham være? (Se Job 42,5-6).

Til at tænke over

En lidenskabelig Gud

I sin konfrontation med farao sagde Gud: "Denne gang vil jeg sende alle mine plager over dig selv og dine hoffolk og dit folk, for at du skal forstå, at der ikke er nogen som mig på hele jorden" (2 Mos 9,14).

Hvad mente Gud, da han sagde, at "der ikke er nogen som mig på hele jorden"?

"Det er umuligt for menneskenes begrænsede sind helt at forstå den uendeliges karakter eller gerninger. For den skarpeste forstand, for det mægtigste og højst uddannede sind må Den Hellige altid forblive klædt i et mysterium." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 5. bind, s. 698-699).

Der er ingen som Gud (1 Kong 8,60). Han tænker, husker og handler på måder, vi ikke forstår. Uanset, hvad vi forsøger for at danne ham i vores eget billede, forbliver Gud Gud. Han er den, der skabte ethvert snefnug, enhver hjernecelle, ethvert ansigt og hvert eneste individuelle karaktertræk til at være helt unikt, og "ingen anden er Gud" (1 Kong 8,60). Han er trods alt Skaberens, og som skaber er han helt anderledes end sit skaberværk.

Hvad siger disse tekster om, hvor anderledes Gud er end sit skaberværk?

1 Sam 2,2
Sl 86,8
Es 55,8-9
Jer 10,10
Tit 1,2

Når vi ser på alt det, Gud er, alt det han ejer og alt, hvad han gør, er det bemærkelsesværdigt, at han kunne få konkurrenter. Men det har han, i den forstand, at han er nødt til at "konkurrere" om menneskenes kærlighed og hengivenhed. Måske er det grunden til, at han siger, at han er en "lidenskabelig Gud" (2 Mos 34,14). Gud skabte menneskene til at være frie. Det betyder, at vi har mulighed for at tjene ham eller at tjene noget andet. Det har på mange måder været det grundlæggende menneskelige problem: at vælge at tjene andre guder, uanset hvilken form de fremstår i, fremfor at tjene den eneste Gud, det er værd at tjene, den ene, som skabte og ejer hele universet. Det er derfor, han i sandhed er en lidenskabelig Gud.

Er der noget i dit liv, der konkurrerer med Gud om din hengivenhed?

Til at
tænke over

Sandt ejerskab

Vi tilhører Gud, både gennem skabelse og forløsning. Og ikke alene tilhører vi Gud, men det gør alle vores ejendele også. Vi selv ejer intet andet end vores egne valg.

I modsætning er et centralt grundprincip i verdslighed tanken om, at vi ejer alle vores ejendele. Men det er et bedrag. At tro man er den egentlige ejer af sine ejendele, er for en kristen at tro noget, der ikke stemmer overens med, hvad Guds Ord lærer.

Gud, ikke vi, ejer alt (Job 38,4-11). Vi er kun "fremmede og tilflyttere" (3 Mos 25,23), ligesom israelitterne var i det lovede land. Vi er til og med afhængige af Gud til vores næste vejrtrækning (ApG 17,25). Det, vi tror, vi ejer, er Guds ejendom. Vi er kun hans forvaltere, og som sådanne skal vi forvalte både håndgribelige og uhåndgribelige ejendele til Guds ære.

5 Mos 10,14
Sl 50,10; 104,16
Ez 18,4
Hag 2,8
1 Kor 6,19-20

Læs bibelteksterne og lav en liste over, hvad Gud ejer. Hvordan bør vi forholde os til de materielle ting, vi har i vores varetægt?

"Alt tilhører Gud. Menneskene kan ignorere hans krav. Når han gavmildt udøser sine velsignelser over dem, kan de bruge hans gaver til deres egen selvviske tilfredsstillelse; men de kommer til at stå til ansvar for deres forvaltning." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 9. bind, s. 246).

Guds ejerskab og vores forvaltning indebærer et forhold, hvor han må bruge os på en måde, der vil forberede os til himlen, og som vil være til gavn og velsignelse for andre. Troløse forvaltere kan begrænse ejerens adgang til hans egne ejendele. Som vi så i gårsdagens afsnit, tvinger Gud os ikke til at følge hans vilje. Han skabte os, og han gav os ejendele i denne verden, som vi skal forvalte for ham, indtil han kommer igen. Hvad vi gør med dem afslører, hvordan vores forhold til ham er.

Til at
tænke over

Tænk over, hvad det vil sige, at du i virkeligheden ikke ejer noget at det, du har i din besiddelse, men at det hele tilhører Gud. Hvad bør det sige dig om, hvordan du bør forholde dig til de ting, du besidder?

Til videre studium

Forvaltning, som vi opfatter det, begyndte, da Gud gav Adam og Eva et hjem i en smuk have, som de skulle passe på (1 Mos 2,15). De skulle sørge for, at man kunne bo i disse fuldkomne omgivelser. Det var en opgave, som ikke synes særlig vanskelig. Gud gav dem kompetencer og underviste dem om deres ansvar.

Det hebraiske ord i 1 Mos 1,26.28), der oversættes med "herske", betyder "at bringe under kontrol og styre". Det var ikke et hårdt herredømme, men et blidt styre, hvor de skulle tage sig af Guds skaberværk. Adam og Eva skulle lære, at Gud er den, der ejer alt, og de var hans forvaltere eller bestyrere. Lige fra begyndelsen var det Guds hensigt, at Adam og Eva skulle have ansvars- og tillidshverv – men ikke som ejere. De skulle vise over for Gud, at de var trofaste i deres opgaver.

"Adam og Eva fik Edens have, som de skulle passe. De skulle "dyrke og vogte den". De var lykkelige i deres arbejde. Sind, hjerte og vilje arbejdede sammen i fuldkommen harmoni. De oplevede ingen træthed ved deres arbejde, intet slid. Deres timer var fyldt med nyttigt arbejde og samvær med hinanden. Deres opgave var behagelig. Gud og Kristus besøgte dem og talte med dem. De var blevet givet fuldkommen frihed ... Gud var ejer af deres hjem i Eden. De var indehavere under ham. (Ellen White, *Manuscript Releases*, 10. bind, s. 327).

Spørgsmål til
drøftelse

1. **Hvad lærer det faktum, at Gud ejer verden, os om vores grundlæggende ansvar, når det gælder miljøet? Vi skal undgå den politiske fanatisme, som nogle miljøforkæmpere har, når de næsten tilbeder skaberværket i sig selv; men hvad bør vores holdning som kristne være mht. at passe på miljøet?**
2. **Dvæl ved tanken om Gud som en "lidenskabelig Gud". Det er ikke let at forstå, især ikke, fordi vi i menneskelig sprogbrug ofte betragter "lidenskab" eller "jalousi" som noget negativt, noget vi bør undgå. Hvordan kan vi forstå dette begreb som en egen-skab hos Gud uden at medtage nogen af de negative sider, ordet normalt er forbundet med?**
3. **Hvordan kan vi lære at skelne mellem den korrekte brug af og glæde over de fysiske ting, som Gud har skabt og den forkerte brug af dem? Hvorfor er det vigtigt at skelne mellem de to?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Skyld i betydningen gæld er en af flere måder, hvorpå Bibelen beskriver formålet med forsoningen. De er taget fra menneskers sprog og verden og har derfor, som alle billeder, deres begrænsning.
 - Hvilke andre bibelske billeder kan du/I finde i Skriften, som illustrerer forsoningens formål?
- Bibelen indeholder en række tekster, som fortæller, at Gud er "nidkær" (jaloux) og lidenskabelig.
 - Hvad er forskellen på min jalousi og Guds? Hvorfor ønsker Gud, at jeg kun skal dyrke og tilbede ham? Er det bare for hans egen skyld?
 - Andre "menneskelige" egenskaber bruges ofte om Gud, som det at være vred.
 - Hvori adskiller min vrede sig fra Guds?

Uddybende spørgsmål

- Hvad er betydningen af det "alt", som blev fuldbragt på korset?
 - Vil Gud ikke gøre mere for os? Kommer Jesus ikke igen? Vil synden ikke blive udslettet? Er alt overstået?
 - Hvorfor er korset altafgørende?
- Hvilke fysiske, materielle glæder har Gud givet os?
 - Prøv at lave en liste.
 - Hvilke glæder har du, som du kan nyde for en kortvarig periode?
 - Kan kortvarige glæder også være fra Gud?
- Hvis min krop tilhører Gud, hvordan bør jeg da behandle den?
 - Hvad siger det om dens værdi?

Personligt kristenliv

- Overvej dag for dag, hvad det betyder for dig, at alt, hvad du har, er en gave fra Gud.
 - Hvad siger det om Guds kærlighed til dig?
 - Hvordan hjælper det dig til at vurdere betydningen af de forskellige ejendele, du råder over?

Forstå det bedre

- Ordet "forsoning" har en lang historie, der ikke er identisk på forskellige sprog. Fx er dansk og tysk "forsoning/Versöhnung" forskelligt fra det engelske "atonement/at-one-ment". De bibelske

ord, som oversættes med forsoning, fra både Det Gamle og Det Nye Testamente, henviser primært til det, som offerblodet anvendes til, ikke til offerhandlingen selv.

- I almindeligt teologisk sprogbrug bruger man imidlertid ofte ordet "forsoning" som et direkte udtryk for Jesu offerdød på korset.
 - Det er i denne betydning altafgørende at understrege, at Jesu offer blev fuldbragt på Golgata, altså at forsoningen er fuldendt i den betydning, at Jesu offer ikke kan eller skal gentages, og at mennesker intet kan gøre for at føje noget til dette offer, bragt "en gang for alle" (Hebr 9,26).
 - Dette synspunkt er væsentligt for protestanter i forhold til den katolske kirke, hvori det læres, at Jesu offer gentages i "messen", som altså betragtes som et forsonende offer.
 - Heri ligger den centrale forskel mellem et luthersk og protestantisk syn og den katolske lære, hvor den ordinerede præst ved sin ordination har modtaget den evne/gave at forvandle brødet og vinen til Jesu legeme og blod, altså til et offer.

- Det er på grund af Jesu offer, at Gud er i stand til på juridisk basis at give os alt det, som vi modtager af hans hånd: tilgivelse, kærlighed, Helligåndens glæder og et liv i tjeneste for andre. Jesu død er grundlaget for hele Guds frelsesplan.

NOTER

Undgå denne verdens veje

Ugens vers

"Rigdom gavner ikke på vredens dag, men retfærdighed redder fra døden... Den, der stoler på sin rigdom, falder, men retfærdige grønes som løv" (*Ordsp 11,4.28*).

Introduktion

Selv om Satan led nederlag til Jesus, har han sejret over alle andre. Det vil han blive ved med, med mindre vi kæmper iført Guds rustning og styrke, som er det eneste, der kan give os frihed fra verdens tiltrækningskraft.

Vi må derfor rette vores opmærksomhed mod vores himmelske forsørger. David indså livets sande værdi, da han skrev: "Løver kan lide nød og sulte, men de, der søger Herren, mangler intet godt" (*Sl 34,11*). Sand lykke og ret levevis kommer af at vende vores blik bort fra det, vi ejer, og se hen til den levende Kristus, som ejer os.

Det eneste håb, vi har for at undgå denne verdens tillokkelser, er et levende og vellykket forhold til Jesus. I denne uge vil vi studere, hvori et sådant forhold består, og hvor altafgørende det er for vores åndelige fremgang at se, hvem der gemmer sig bag denne verdens maske, og forstå betydningen af, at Kristus er den eneste begrundelse for at leve.

Ugens tekster

- Sl 119,11
- Ef 6,18
- Rom 8,5-6
- Hebr 11,1-6
- 1 Kong 3,14
- Ez 36,26-27

Et personligt forhold til Kristus

Kærlighed til materielle goder, selv hos dem, som ikke har ret meget, kan som en stærk kæde binde vores sjæl til verden i stedet for til Kristus. Selv om vi ikke har ret meget, når det gælder denne verdens gods, kan det lidenskabelige ønske om at få mere blive en frygtelig forbandelse, som vil lede vores sjæl bort fra frelse, med mindre det bringes under Herrens kontrol. Det ved Satan godt, og derfor bruger han kærlighed til materielle ting for at lokke så mange som muligt. Hvori består vores eneste beskyttelse?

Sl 119,11
Ef 6,18

**"Tænk på det, som er i himlen, og ikke på det jordiske" (Kol 3,2).
Hvordan gør vi det?**

Hvilke andre bibelttekster kan du finde, der taler om, hvad vi bør være optaget af? (Se fx Fil 4,8).

Den eneste kur mod verdslighed, uanset dens form, er en stadig overgivelse til Kristus (Sl 34,2) i alle livets op- og nedture. Moses "regnede Kristi forhånelse for en større rigdom end Egyptens skatte" (Hebr 11,26). Kristus må komme foran alle andre personforhold i vores liv. Kristus ønsker en overgivelse, der er baseret på overbevisning, ikke på en højere prioritering; vi må være helliget Kristus på grund af, hvem han er og hvad han har gjort for os, ikke på grund af de umiddelbare fordele, vores tro og overgivelse kan give os.

Vores liv skal være skjult i Kristus, og hans planer skal være vores planer. Sand overgivelse er at lægge sin hånd på ploven uden at se sig tilbage (Luk 9,62). Med en sådan overgivelse vil Jesus give os mulighed for at opfylde vores største potentiale. Når vi overgiver os til ham, vil han bryde verdens magt over vores sjæle. Vi må blive Kristus-centrerede i stedet for selvcentrerede. Det alene kan fylde tomheden i vores liv.

Til at
tænke over

Tænk over et tidspunkt, hvor du anskaffede dig en materiel ejendel, som du virkelig ønskede dig. Hvor længe varede glæden og tilfredsheden, før den fortog sig, og du igen var tilbage, hvor du begyndte?

I Guds Ord

Mere end seks milliarder bibler er spredt verden over – men hvor mange betragter den som Guds levende Ord? Hvor mange læser med et oprigtigt hjerte, der er villigt til at kende sandheden?

Rigtigt bibelstudium styrer vores åndelige kompas og gør os i stand til at navigere i en verden fuld af falskhed og forvirring. Bibelen er et levende dokument med guddommeligt oprindelse (Hebr 4,12), og den viser os sandheder, vi ikke finder andre steder. Bibelen er Kristi vejviser for vores daglige liv, og den oplærer os ved at udvide vores intellekt og forædle vores karakter.

Joh 5,39;
14,6; 20,31

Bibelen, og især evangelierne, giver os den mest autoritative information om Jesus. Hvad siger disse tekster fra Johannesevangeliet om ham og hans betydning for os og for alle, som tror?

Vi studerer Bibelen, fordi den er den afgørende sandhedskilde. Jesus er sandheden, og på grund af den måde, han er blevet åbenbaret for os i Bibelen, møder vi ham der, så vi kan lære ham at kende. I Guds Ord, både Det Gamle og Det Nye Testamente, lærer vi om, hvem Jesus er, og hvad han har gjort for os. Ved at læse om ham, kommer vi til at elske ham, og vi helliger vores liv og sjæl til ham i al evighed. Ved at følge Jesus og adlyde hans ord, som de er åbenbaret i Bibelen, kan vi frigøres fra syndens og verdens bånd. "Hvis altså Sønnen får gjort jer frie, skal I være virkelig frie" (Joh 8,36).

Rom 8,5-6

Hvad siger Paulus i denne tekst, og hvordan kan studiet af Guds Ord hjælpe os i kampen om herredømmet over vores sind?

Kærlighed til verden, og især kærlighed til denne verdens ting, kan let lede os bort fra Gud, hvis ikke vi passer på. Det er grunden til, at vi må fordybe os i Guds Ord, som viser os hen til den evige og åndelige virkelighed, som er afgørende for det kristne liv.

Kærlighed til denne verdens ting vil aldrig ophøje vores sind til åndelig moralfølelse; i stedet erstatter det de bibelske principper med griskhed, selvished og begær. Kærlighed, som den åbenbares i Bibelen, opbygger personforhold ved at lære os betydningen af at give af os selv til andre. Verdslighed, derimod, handler kun om at få noget for os selv, hvilket er lige det modsatte af alt det, Jesus repræsenterer.

Et liv i bøn

"Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, du har udsendt, Jesus Kristus" (*Joh 17,3*). Det er ikke så mærkeligt, at kristne ofte siger, at deres tro handler om et forhold til Gud. Hvis det at kende Gud er "det evige liv", kan vi finde det liv gennem et forhold til ham. Og centralt i et sådant forhold er selvfølgelig kommunikation. I går så vi, at Gud kommunikerer med os gennem sit guddommelige Ord. Vi, på den anden side, kommunikerer med ham gennem bøn.

Hvis vi, som vi har set, skal fæste vores sind og hjerte på himmelske ting i modsætning til denne verdens ting, er bøn af allerstørste betydning. Det skyldes, at bøn naturligt viser os hen til en højere sfære end denne verden.

Men også her må vi være forsigtige; for vores bønner kan nogle gange kun være et udtryk for vores egen selvished. Vi må derfor bede i overgivelse til Guds vilje.

For mange år siden sagde en kvinde følgende: "Kære Gud, vil du ikke nok købe mig en Mercedes?" Det var en måde at angribe den materialisme, hun så hos de kristne, som bekendte sig til at tro på Gud. Vi må også sikre os, at vi i bøn, som i sig selv er en underkastelse under Gud, hvor vores ego bør dø, søger Guds vilje og ikke vores egen.

Hebr 11,1-6

Hvilken vigtig bestanddel må altid gå hånd i hånd med vores bønner? Hvad betyder det at komme til Gud i tro og at bede i tro?

Hvis ikke der er tro forbundet med vores bønner, vil der være formastelse, som er Satans forfalskning af tro. "Bøn og tro er nøje forbundet, og de bør studeres sammen. I troens bøn er der en guddommelig videnskab; det er en videnskab, som alle, der ønsker at gøre deres livsværk til en succes, må forstå. Kristus siger: "Alt, hvad I beder og bønfalder om, det skal I tro, at I har fået, og så får I det" (*Mark 11,24*). Han gør det klart, at det, vi beder om, må være i overensstemmelse med Guds vilje; vi må bede om de ting, han har lovet, og hvad vi end får, må det bruges til at gøre hans vilje. Når betingelserne opfyldes, er løftet klart." (*Ellen White, Prayer, s. 57*).

Til at tænke over

Hvordan er dit bønneliv? Hvad beder du om? Hvad fortæller dine bønner om, hvad du værdsætter? Har du brug for at bede om noget andet?

Et liv i visdom

En af de smukkeste fortællinger i Bibelen finder vi i beretningen om Salomos bøn til Gud om hellere end noget andet at give ham "et lydhørt hjerte, så jeg kan herske over dit folk og skelne mellem godt og ondt; for hvem kan herske over dit folk, som er så stort?" (1 Kong 3,9).

1 Kong 3,14
1 Joh 5,3
1 Pet 4,17

Hvilke vigtige ord sagde Gud til Salomo, som hvis han havde fulgt dem, ville have forskånet kongen for den ødelæggelse, som hans mange ejendele førte til? Hvorfor er det, Gud sagde til ham, så vigtigt for os alle?

Salomo havde stor visdom; hvis den ikke fører til handling og viser sig i vores liv, bliver visdom måske ikke andet end gode oplysninger. I den bibelske brug af ordet er visdom, der ikke omsættes i handling, ikke sand visdom. Mange, som har haft masser af rigtige oplysninger om Gud og hans befalinger, vil gå fortabt. Salomos mangel på lydighed fik ham til at vige bort fra den vej, Herren havde kaldet ham til at følge. Kun senere i livet kom han virkelig til fornuft og skrev i ydmyghed: "For visdom er bedre end perler, ingen skatte kan måle sig med den" (Ordsp 8,11).

Visdom er anvendelsen af kundskab og forståelse. Kundskab repræsenterer fakta; forståelse repræsenterer dømmekraft; og visdom kommer til udtryk i, hvordan vi anvender vores forståelse og kundskab i vores liv. En vis forvalter har ikke alene brug for kundskab og forståelse, men også den erfaring, der kommer af at omsætte denne kundskab og forståelse i praksis.

Salomos eksempel viser os, hvor let selv den mest vise og forstående af alle mennesker kan blive fanget af en materialistisk livsstils tomhed, hvis vedkommende ikke omsætter den kundskab, han eller hun er blevet givet, i praksis.

Til at
tænke over

Sammenlign 1 Kor 3,19 og Ordsp 24,13-14. Hvilken forskel er der mellem de to slags visdom, der tales om i disse tekster? Del dit svar med klassen på sabbatten.

Helligånden

Den store strid er virkelig; to parter kæmper om vores sjæl. Den ene drager os til Kristus (Joh 6,44), den anden til verden (1 Joh 2,16). Helligåndens kraft i vores liv kan og vil drage os i den rigtige retning, hvis vi vil underkaste os ham.

"Men når han kommer, sandhedens ånd, skal han vejlede jer i hele sandheden" (Joh 16,13; se også Joh 14,16). Helligånden giver os kraft til at leve efter principper og i tro, ikke efter indskydelser og følelser, der i så stor grad dominerer verden. Vellykket forberedelse til at leve i himlen kommer ved at leve trofast i denne verden under Helligåndens ledelse.

Paulus giver dette råd: " jeres tro [skal] ikke ... afhænge af menneskers visdom, men af Guds kraft" (1 Kor 2,5). Denne verdens tiltrækning, som ofte sker gennem materielle ejendele, drager os bort fra Gud. Hvis vi derimod ikke modsætter os Helligåndens kraft, vil den drage os til Jesus.

Ez 36,26-27
Joh 14,26
Ef 3,16-17

Sejr i vores kamp mod verden og dens tiltrækning kan kun opnås med hjælp udenfor os selv. Hvad vil Gud gøre for at sikre, at vi har åndelig sejr, når vi lader Helligånden få herredømme i vores liv?

"Gennem falske teorier og traditioner får Satan magt over sindet. Ved at lede mennesker mod falske normer, ødelægger han karakteren. Gennem Skriften taler Helligånden til os og indprenter os sandheden. På denne måde afslører og udrydder den fejltagelser. Ved sandhedens Ånd, der virker gennem Guds ord, underlægger Kristus sig sit udvalgte folk." (Ellen White, *Jesu liv*, s. 489).

Helligånden formidler sandhed og er den ultimative gave, Jesus kunne give til at repræsentere Guddommen på jorden efter sin himmelfart. Helligånden arbejder på at give os kraft til at sejre over verdens kraftige tiltrækning og fortryllelse.

Til at
tænke over

Vi tiltrækkes alle af verden. Hvilke valg kan du foretage lige nu, der vil gøre det lettere for dig at være overgivet til Helligånden, som alene kan give dig kraft til at modstå verdens fristelser?

Til videre studium

En forvalter opererer ud fra de to principper om pligt og kærlighed. "Husk, at pligten har en tvillingsøster, kærlighed; i fællesskab kan disse gennemføre næsten alt, men adskilt er ingen af dem i stand til at gøre godt." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 4. bind, s. 62). Pligt er kærlighed omsat i handling. Vi behøver kun at dvæle ved Kristi offer, for at kærligheden skal vække vores pligtfølelse.

Som modsætning har vi verdens principper: had og dets tvilling oprør. Oprør kan være had omsat i handling. Lucifer gjorde oprør mod Gud (Ez 28,16-17) og vil aldrig ophøre med at gøre oprør, før han er udryddet. Han vendte kærlighedens autoritet til kærlighed til autoritet. De religiøse ledere i Israel hadede den autoritet og kraft, Jesus havde (Matt 22,29). Men selv da de flygtede ud af templet eller vendte sig bort fra hans gennemførende blik, ændrede de ikke deres måde at være på.

Spørgsmål til drøftelse

1. **Tænk mere over tanken om kærlighed og pligt. Hvad mener Ellen White, når hun efter at have kaldt dem tvillinger siger, at den ene uden den anden ikke er "i stand til at gøre godt"? Hvordan ser kærlighed uden pligt ud, og hvordan ser pligt uden kærlighed ud? Hvorfor må de to altid gå sammen?**
2. **Ugens vers i denne uge siger: "Rigdom gavner ikke på vredens dag, men retfærdighed redder fra døden. Den, der stoler på sin rigdom, falder, men retfærdige grønnes som løv" (Ordsp 11,4. 28). Hvad betyder disse vers? Hvad siger den om rigdom, og hvad siger den ikke?**
3. **Drøft Salomos liv i klassen. Hvorfor gik det ham, som det gjorde? Se Prædikerens Bog igennem og find tekster, der kan være med til at vise, hvor tomme materielle ting kan være, selv hvis vi som Salomo har rigeligt af dem. Hvad har vi lært i denne uge om bøn, bibelstudium og et forhold til Kristus, som kan hjælpe os til åndeligt at forblive på rette vej?**
4. **Hvordan kan mennesker, som ikke ejer ret meget jordisk gods, alligevel blive fanget i den snare, Satan sætter for dem?**
5. **Hvilke svar fandt I mht. spørgsmålet i onsdagsafsnittet om de forskellige former for visdom?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- For at undgå verden og dens veje søgte middelalderkirken at afsondre sig fra verden i klosterlivet. Selv om munke og nonner gjorde meget godt, har vi alligevel som protestanter af principelle grunde afvist en sådan ghetto kristendom!
 - Hvordan vil du ud fra Skriften argumentere for, at vi skal leve i verden, og at klostersystemet var forkert?
 - Er der i dag en fare for, at vi som kristne og som kirke kan isolere os for meget fra samfundet omkring os?
 - Hvad er evt. farerne ved at involvere os? Hvor skal vi gøre det, og hvor skal vi ikke?
- Praktisk bibelstudium er igen og igen fremhævet som grundlaget for et godt kristenliv. Men det er ofte vanskeligt at få til at lykkes.
 - Del ideer med hinanden om, hvordan I kan få det til. Hvordan kan I finde tid? Hvilke måder at studere på har været givende for dig og kan måske være nyttige for andre i en travl hverdag?

Uddybende spørgsmål

- Hvad mener vi egentlig med "verdens veje"?
 - Er det forkert at skabe sig en karriere i verden, hvor man bidrager til samfundet?
 - Hvilke erhverv, hvis der er nogen, bør man som kristen undgå?
 - Bør man/bør man ikke engagere sig i samfundets politik, foreningsliv, sportsaktiviteter, underholdningsbranche etc.?
 - Hvad er nyttigt, hvad er evt. hvide, grå eller sorte områder?
 - Hvis det kan være problematisk for en kristen, hvad er så årsagerne?
 - "Verdens veje" er også lette at følge, når det gælder kærlighed – Salomos fristelser var jo bl.a. uheldige ægteskabelige forbindelser, selv om nogle var af politiske årsager. Hvordan sikrer man sig et godt, kristen ægteskab, der ikke følger "verdens veje"?
 - Skal man gifte sig af kærlighed eller pligt?
 - Skal man følge "kærligheden", hvis den skaber problemer for tros livet?

Mødet med dagligdagen

- "Verdens veje" viser sig også i en ukristelig form for autoritet og ledelse, karakteriseret af begreber som diktatorisk, enerådende, arrogant. Omvendt fremhæver vi ofte som kristne ledelsesprin-

cipper, der udspringer af selvisk tjeneste og villighed til at lade alle have indflydelse og være med til at bestemme.

Personligt
kristenliv

- Har du i ugens løb oplevet eller i medierne set eksempler på en sådan måde at lede på? Hvordan kan vi som kristne modvirke og ikke mindst i kirken selv undgå at følge verdens veje, når det gælder autoritet?
- Tænk over, hvordan dine bønner er et udtryk for dine personlige værdier.
 - Hvad beder du om, hvem beder du for?
 - Overvej, hvor selviske og evt. hvor materialistiske dine bønner er.
 - Væn dig til regelmæssigt at bede for andre.
 - Prøv at opøve den vane at læse et kort afsnit om Jesus, lige før du beder, og når du beder, at have ham og hans værdier i dine tanker.

NOTER

Forvaltere efter Edens have

Ugens vers

"Men vi forkynder sådan, som Gud har fundet os værdige til at få evangeliet betroet, ikke for at behage mennesker, men Gud, som prøver vort hjerte" (1 Thess 2,4).

Introduktion

Adam og Evas første opgave involverede forvaltning. Haven og hele skaberværket blev givet til dem, for at de skulle passe det, glæde sig over det og herske over det (1 Mos 2,15), selv om de ikke ejede noget af det. I stedet var de forvaltere af det, Gud havde betroet dem. I denne uge vil vi se nærmere på, hvordan vi skal definere forvaltning efter syndefaldet, efter at vores første forældre blev udvist af Eden. Vi er stadig forvaltere, men i omgivelser, der er meget anderledes end dem, Adam og Eva til at begynde med kunne nyde.

Hvad betyder det at forvalte? Forskellige bibelske personer viser, hvad en forvalter er, ved den måde, de levede deres liv på. Andre skriftsteder definerer det mere tydeligt. Når vi bliver forvaltere for Gud, forandres vores fokus fra verden og dens materialistiske værdier til Skaberen og hans mission. Ligesom det var tilfældet for Adam og Eva, har vores ansvar en guddommelig oprindelse. Men efter syndefaldet i Eden har opgaven som forvalter ændret sig; for i tillæg til at være gode forvaltere af den materielle verden, er vi også blevet betroet ansvaret for åndelige sandheder.

Ugens tekster

- Es 22,14-18
- 1 Kor 4,1-2
- Kol 2,2-3
- Ef 6,13-17
- 2 Kor 5,10

Forvaltere i Det Gamle Testamente

Ordet "forvalter" er kun oversat nogle få gange i Det Gamle Testamente. De fleste gange kommer det fra et udtryk om en, der bestyrer et hus, det vil sige en "hushovmester" eller "hofchef" (1 Mos 43,19; 44,1. 4; 1 Kong 16,9). Det var en forvalters ansvar at bestyre husholdningen og hans mesters besiddelser og gøre alt det, der blev forlangt af ham. Definitionen af en forvalter eller bestyrer i Det Gamle Testamente kan findes ved at se på en bestyrers egenskaber. Forvaltere kan ikke adskilles fra deres opgave; for den beskriver deres identitet.

Nogle af en forvalters egenskaber beskrives tydeligt i Det Gamle Testamente. For det første indebar en forvalters stilling et stort ansvar (1 Mos 39,4). Forvaltere eller bestyrere blev valgt på grund af deres evner, og de blev behandlet med stor respekt og tillid fra deres ejere på grund af udførelsen af deres opgaver. For det andet vidste forvaltere, at det, de var blevet betroet, tilhørte deres ejer (1 Mos 24,34-38). Dette er den afgørende forskel mellem en forvalter og en ejer. Forvalterne forstod deres plads. For det tredje var det sådan, at hvis en forvalter tog noget af det, der var blevet ham betroet, for at bruge det til sig selv, blev tillidsforholdet mellem ham og ejeren brudt, og forvalteren blev bortvist (1 Mos 3,23; Hos 6,7).

Es 22,15-19

I kong Hizkijas regeringstid var Shebna udpeget til slotsforvalter og statskriver, to betydningsfulde og magtfulde stillinger. Hvad skete der med ham som følge af hans misbrug af sin position?

"En forvalter identificerer sig med sin herre. Han accepterer en forvalters ansvar; han skal handle i sin herres sted og gøre, hvad hans herre ville have gjort, hvis han var til stede. Hans herres interesser bliver hans egne. Stillingen som forvalter er en stilling med værdighed; for hans herre stoler på ham. Hvis han på nogen måde handler selvskik og udnytter de fordele, han har opnået ved at handle med sin herres gods, til sin egen fordel, har han korrumpet den tillid, der var tiltroet ham." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 9. bind, s. 246).

Til at tænke over

Hvordan kan vi bedre lære betydningen af, at vi kun er forvaltere af alt det, vi ejer i dette liv? Hvordan bør den erkendelse påvirke alt, hvad vi gør?

Forvaltere i Det Nye Testamente

De to grundlæggende ord for "forvalter" i Det Nye Testamente er *epitropos*, som findes tre gange, og *oikonomos*, som findes 10 gange. Begge disse ord beskriver stillinger, som indbefattede administrativt ansvar givet til forvalteren af ejeren.

Både i Det Nye og Det Gamle Testamente defineres forvaltere ud fra det, de gør. I Det Nye Testamente beskrives en forvalter især ud fra vedkommendes pålidelighed (Luk 12,48) og de forventninger, der blev stillet (1 Kor 4,2). Det Gamle Testamente er mere fokuseret på at stadfæste Guds ejerskab, end på direkte at definere os som hans forvaltere. Så selv om begrebet forvaltning ligner hinanden i begge testamenter, udvider Det Nye Testamente begrebet til at nå videre end kun styringen af en husholdning.

I lignelsen om den uærlige godsforvalter (Luk 16,1-15) udvider Jesus definitionen af en forvalter. Hans undervisning handler om langt mere end en forvalter, der undgår økonomisk ulykke. Den handler også om dem, der undgår åndelig ulykke ved en klog anvendelse af troen. En forstandig forvalter vil forberede sig på Jesu fremtidige komme og ikke bare leve i nuet (Matt 25,21).

1 Kor 4,1-2
Tit 1,7
1 Pet 4,10

Hvad siger disse tekster om forvaltere og forvaltning?

"Skal jeg åbne mit hjerte for Helligånden, så enhver evne og energi, som Gud har betroet mig, kan vækkes til live? Jeg er Kristi ejendom og er ansat i hans tjeneste. Jeg er en forvalter af hans nåde." (Ellen White, *Fundamentals of Christian Education*, s. 301).

I Luk 12,35-48 benytter Jesus også udtrykket "tjener" i overført betydning. Han fortæller om den kloge forvalter, der er rede til Mennekessønnens genkomst, og beskriver den troløse forvalter, som en, der holder op med at udføre sit arbejde, fordi hans herre tøver med at komme. Den troløse tjener er blevet til en tyran og mishandler sine medmennesker. Han er ikke længere et mønster på gode gerninger eller en forvalter af nåde.

Når vi tager imod Kristus, bliver vi forvaltere af Guds ressourcer. Men endnu vigtigere er det, at vi også i forberedelse til himlen skal forvalte vores kristne liv og den åndelige virkelighed, vi møder.

Læs Luk 12,45. Hvorfor må vi som syvendedags adventister, som ofte kæmper med en følelse af, at Jesus "tøver", især passe på, at denne tilsyneladende tøven ikke påvirker vores livsførelse?

Til at
tænke over

Forvaltere af Guds hemmelighed

Kol 2,2-3
1 Tim 3,16

Hvad identificerer disse tekster som en "hemmelighed"? Hvad siger det faktum, at det er en "hemmelighed", om begrænsningen af, hvad vi kan vide om det?

Sofar fra Na'ama sagde til Job: "Kan du finde frem til det dybeste i Gud?" (*Job 11,7*). Udtrykket "det dybeste" bliver også oversat med "hemmelighed" eller "mysterium", og det henviser til noget, der er gådefuldt, skjult, ukendt, uforklaret eller uforklarligt. Guds hemmeligheder er blevet nedskrevet i Skriften; men det er stadigvæk ikke muligt for os helt at forstå dem. Det er derfor, de omtales som hemmeligheder. Det er, som hvis vi alle sammen er nærsynede og ser på himlen med det håb, at vi kan se enhver lille detalje. Men så langt kan vi ikke se, med mindre Gud åbenbarer det for os.

5 Mos 29,28

Hvad siger denne tekst om, hvad der er blevet åbenbaret for os?

Vi er forvaltere af noget, vi ikke til fulde forstår. Vi ved kun så meget, som åbenbaring og Skriften viser os. Vores største forvaltningsopgave er at leve "som Kristi tjenere og som forvaltere af Guds hemmeligheder" (*1 Kor 4,1*).

Gud ønsker, at vi som hans forvaltere skal bevare, undervise, beskytte og passe på guddommelig sandhed, som han har åbenbaret. Hvordan vi gør det, er den ultimative form for forvaltning, og det betyder, at vi ejer "troens hemmelighed med ren samvittighed" (*1 Tim 3,9*).

Den største af alle hemmeligheder er, at vi alle kan erfare Kristus, "herlighedens håb". Frelsesplanen er overnaturlig og umulig for os helt at forstå. At Skaberen af alt det, som er til (*Joh 1,1-3*), var villig til at komme ned til denne jord og blive "åbenbaret i kødet" og at ofre sig selv som et offer for menneskenes synd, indebærer hemmeligheder, som sandsynligvis aldrig til fulde kan forstås af noget skabt væsen. Selv engle studerer det for at forstå hemmeligheden ved Jesu komme til jorden (*1 Pet 1,12*). Men det, de ved, får os alle til at lovprise Herren for hans herlighed og godhed (se *Åb 5,13*).

Til at
tænke over

Du er kaldet til at være en forvalter af evangeliet. Hvilket ansvar betyder det, at du automatisk har?

Forvaltere af åndelig sandhed

Når vi tænker på forvaltning, tænker vi oftest med rette på håndgribelige ting. Men som vi nu har set, når forvaltning langt videre. Ligesom håndgribelige ejendele kommer fra Gud, gør også uhåndgribelige gaver det. Disse uhåndgribelige gaver er åndelige ejendele, som Gud giver os (1 Pet 4,10), for at vi i Kristus kan udvikle en kristen karakter og blive de personer, vi kan blive, i ham. Vi må derfor bestyre de uhåndgribelige gaver med endnu større omhu end de håndgribelige; for de har meget større værdi.

Ef 6,13-17

Hvad har Gud givet os, som vi skal forvalte? Hvorfor har det så meget at sige for os, at vi forvalter disse gaver på den rette måde?

"Men Guds nådegave er evigt liv i Kristus Jesus, vor Herre" (*Rom 6,23*). Verden og alt, hvad den tilbyder os, kan ikke tilbyde os den frelse, vi har i Kristus. Frelse, en gave, som Gud giver os, er det mest værdifulde, vi ejer. Ved altid at holde virkeligheden af denne frelse for øje, hjælpes vi til at opretholde det rette perspektiv i vores forvaltning af de andre ting, Gud også har givet os.

"Kun i det lys, der skinner fra Golgata, kan naturen tydes på den rette måde. Lad det gennem fortællingen om Betlehem og om korsset vises, hvorledes det gode vil komme til at besejre det onde, og hvordan enhver velsignelse, vi får, er en forløsningens gave." (*Ellen White, Uddannelse, s. 101*).

Forløsningen er kun vores, fordi Jesus betalte den ultimative pris. Paulus siger tydeligt: "I ham har vi forløsning ved hans blod, tilgivelse for vore synder ved Guds rige nåde" (*Ef 1,7*). Ordene "har vi" betyder, at vi har "forløsning", men kun fordi Gud har givet den til os. Det er derfor vigtigt for os at iføre os "Guds fulde rustning" (*Ef 6,11*), så den onde ikke kommer og tager den gave fra os. Den eneste måde, han kan gøre det, er, hvis vi tillader det, og det vil kun ske, hvis vi ikke følger det, der er åbenbaret for os i "Guds ord" (*Ef 6,17*). Vores største beskyttelse er i tro at være lydige mod det lys, vi har fået.

Til at tænke over

Læs Ef 6,13-17 igen. Hvordan ifører vi os Guds rustning? Hvad har det med forvaltning at gøre?

Vores ansvar som forvaltere

"Kloge forvaltere kendetegnes af deres villighed til at acceptere og leve efter de moralske principper, som er forbundet med personligt ansvar. At acceptere vores personlige ansvar er det valg, vi foretager, og de handlinger, vi udfører. Kluge forvaltere indser forholdet mellem årsag og virkning. Villighed til at påtage sig personligt ansvar er et væsentligt karaktertræk, der ikke må overses, når vi definerer, hvad en forvalter er; for forvaltere må have som det ene mål at sætte deres ejers interesse over alt andet. En sådan villighed er derfor et valg, der beskriver en del af det forhold, Gud ønsker, at en forvalter skal have med ham.

"Gud ønsker at bringe mennesker ind i et direkte forhold til ham. I al hans omgang med mennesker anerkender han det personlige ansvars princip. Han ønsker at frembringe en følelse af personlig afhængighed og indskærpe behovet for personlig vejledning. Hans gaver er betroet til mennesker individuelt. Hvert eneste menneske er blevet gjort til en forvalter af guddommelige tillidshverv; hver af os skal indfri dette hverv i overensstemmelse med Giverens instruktion; og alle skal aflægge regnskab til Gud for deres forvaltning." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 7. bind, s. 176).

Når vi bliver forvaltere, vil vi ikke overlade vores ansvar til en anden person eller til en organisation. Vores personlige ansvar er over for Gud og vil vise sig i al vores omgang med andre mennesker (1 Mos 39,9; se også Dan 3,16). Vi vil udføre vores opgave, så godt vi kan. Succes i Guds øjne er mere afhængig af vores tro og vores renhed end af vores intelligens og talent.

2 Kor 5,10

Hvordan skal vi forstå disse ord i sammenhæng med, hvad det vil sige at være en klog forvalter?

Teologer og filosoffer har i århundreder drøftet det vanskelige emne om en fri vilje. Men Skriften er tydelig: vi mennesker har en fri vilje og kan frit vælge. Tanken om at skulle dømmes ud fra vores gerninger giver ellers ingen mening. Vi har derfor et personligt ansvar for ved Guds nåde at vælge at foretage de rigtige valg i alt, hvad vi gør, og det indbefatter også at være gode forvaltere af hele vores Herres ejendom.

Til videre studium

Det ord, der oversættes med forvalter eller hushovmester i Det Gamle Testaments tekster, kommer ikke fra et enkelt ord, men fra et udtryk: *asher al bajit*, "den, som er på eller over et hus". 1 Mos 43,19 kan fx oversættes på følgende måde: "I døren til huset henvendte de sig til Josefs hushovmester." Hvis man tænker over, at familien, som bor i huset, er en del af ejendommen, så bliver hjemmet meget værdifuldt. En forvalter er derfor betroet noget uvurdeligt, som tilhører en anden. På mange måder gør det ansvaret endnu større, end hvis forvalteren havde ansvaret for sin egen ejendom.

Den samme tanke fortsætter i Det Nye Testamente. "Det Nye Testamente henter ideer fra Det Gamle Testamente og kombinerer dem med tanker, ideer, begreber og ord fra det første århundrede, og beriger og udvider dermed den bibelske lære om forvaltning. De mest almindelige græske ord, der benyttes i forbindelse med forvaltning, kommer fra *oikos* og *oikia*, som betyder hus. *Oikonomos* er en, der passer huset: bestyreren eller forvalteren. *Oikonoma* er det abstrakte navneord, der henviser til "forvaltning af huset", hvis betydning ofte er meget mere omfattende." (*Handbook of Seventh-day Adventist Theology* (Hagerstown, Md.: Review and Herald Publishing Association, 2000), s. 653).

Spørgsmål til
drøftelse

1. I stedet for at tage ansvaret for at have spist den forbudte frugt, hvad sagde Adam, da Gud spurgte, hvad han havde gjort (1 Mos 3,12)? Det er interessant, at en af de tidligste menneskelige reaktioner, som synden førte med sig, var at skyde skylden på andre. Hvad viser denne reaktion om Adams villighed til at vedkende sig ansvaret for sine handlinger? Hvordan kan vi lære at vedgå os vores handlinger og tage ansvaret, når vi begår fejl?
2. Tal sammen i klassen om det at være forvaltere af ting, der ikke er håndgribelige, men åndelige. Hvad indebærer det? Hvordan "forvalter" vi disse ting?
3. Tænk over de tre englebudskaber i Åb 14,6-12. Hvilke vigtige sandheder bliver udtrykt i disse vers, som vi har fået ansvar for at forvalte?
4. Hvorfor er det så vigtigt for os at lære at have tillid til og tro på åndelige ting, som vi ikke helt forstår? Gør vi ikke det hele tiden, når det gælder denne verdens ting?

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Hvor får konger/myndigheder og vismænd ifølge Dan 2,20-22 deres magt eller visdom fra? Se også Dan 2,37-38.
 - Hvilken betydning bør denne kendsgerning ifølge fx Dan 4,24 have for dem, der har fået magt?
- Læs Ef 3,2. Her oversætter den danske Bibel det græske ord oikonomia med "hverv". Det henviser til den tjeneste, Gud har betroet netop Paulus.
 - Som kirke har Gud givet os et hverv, en opgave, en oikonomia.
 - Har du som enkeltperson fået betroet et hverv af Gud, som du skal forvalte?

Uddybende spørgsmål

- Har du/I fået en vis grad af magt og indflydelse i livet, som Gud har givet dig mulighed og/eller myndighed til at forvalte?
 - Hvis du har, hvordan udøver du den?
- Menigheden er betroet en opgave. Prøv sammen at opstille nogle principper for, hvordan vi skal forvalte denne opgave.
 - En rettesnor kan være, at vi bør forvalte den ud fra samme principper, som Gud har vist os ved at give os opgaven.
 - Hvor god skal man være for at kunne tjene Gud, have hverv i menigheden etc.?
 - Hvornår og hvordan skal vi give chancer til børn og unge, nye medlemmer – eller dem, der evt. tidligere har svigtet?

Ord og udtryk

Okonomia er et interessant ord, hvor vi i dag udelukkende bruger afledningen af ordet i forbindelse med penge og økonomi.

I oldkirken havde ordet en langt dybere mening. I forbindelse med læren om treenigheden brugte kirkefædrene ordet om Gud på følgende måde. *Oikos* betød "hus" eller "husholdning", *nomos* betød "lov, forvaltning". Den såkaldt økonomiske Gud blev derfor anvendt til at beskrive, hvordan Gud forvalter sit skaberværk, sit hus eller husholdning. Det drejede sig ikke mindst om, hvordan han har grebet ind i historien for at frelse menneskeheden gennem Kristi gerning og Helligåndens værk, inspirationen af Skriften og helligelsen af de kristne til Jesus.

En forvalters varemærke

Ugens vers

”Sådan skal man betragte os: som Kristi tjenere og som forvaltere af Guds hemmeligheder; her kræves det så af forvaltere, at de findes tro“ (1 Kor 4,1-2).

Introduktion

Forvaltere kendes på deres varemærke eller deres bestemte egenskaber, ligesom producenter kendes på deres logo eller varemærke. Mange mennesker er faktisk blevet berømte ved at gøre sig selv til et varemærke, der sælger.

En kristen forvalters varemærke er den afspejling af Kristi kærlighed, der udspringer af et forhold til ham. Når vi lever og praktiserer Kristi egenskaber, vil vores liv udtrykke vores varemærke. Vores varemærke er hans varemærke; vores identitet er forenet med hans (1 Kor 6,17).

I denne uge vil vi se på de karakteregenskaber, der kendetegner Guds forvaltere og udgør deres varemærke. Disse egenskaber inspirerer os til at se frem til Jesu genkomst og til at udføre det arbejde, vi er blevet betroet som trofaste forvaltere af hans sandhed. Hver egenskab beskriver et stadigt dybere forhold, vi kan have med ham, som kom for at søge og frelse de fortabte. Jo mere vi studerer disse egenskaber, jo mere rodfæstet vil de blive i vores liv. Guds kærlighed i alle dens udtryksformer vil blive vores varemærke og få indflydelse på alle dele af vores liv både nu og i evigheden.

Ugens tekster

- Hebr 11,8-12
- Rom 4,13. 18-21
- Matt 6,24
- Hebr 9,14
- 1 Joh 5,2-3
- Luk 16,10-12

Trofasthed

"Her kræves det så af forvaltere, at de findes tro" (1 Kor 4,2). For en trofast forvalter er det af afgørende betydning at "stride troens gode strid" (1 Tim 6,12). "Trofast" er, hvad Gud er, og hvad vi skal blive, ved at han arbejder i os. At være trofast betyder at være tro mod det, vi ved er rigtigt, især midt under vores åndelige kampe.

Vi vil opleve åndelige kampe mellem rigtigt og forkert, mellem godt og ondt. De er en del af troens strid. Den beslutning, der i hver eneste situation kendetegner en forvalter, er at være trofast. Hvis du elsker rigdom, må du sikre dig, at du forbliver trofast mod Gud og følger og forstår det, han siger om farerne ved kærlighed til penge. Hvis du tørster efter berømmelse, må du forblive trofast mod det, Guds Ord siger om ydmyghed. Hvis du kæmper med urene tanker, må du forblive trofast mod løftet om hellighed. Hvis du ønsker magt, må du forblive trofast mod det, Gud siger om at være alles tjener. Valget mellem at være trofast eller utro foregår ofte i brøkdelen af et sekund; men følgerne kan have evighedsbetydning.

Hvad lærer disse vers os om trofasthed?

På hebraisk betyder "trofast" at have tillid. Det samme hebraiske grundord giver os ordet "amen", og det betyder egentlig at være "hård" eller "fast". Trofasthed betyder, at vi er blevet undersøgt og prøvet og er forblevet fuldstændig overgivet til Guds plan.

Da Martin Luther forberedte sig på at tale til kejseren, "læste [han] Guds Ord, gennemgik sine notater og forsøgte at udarbejde sit svar på en passende måde ... Han fordybede sig i den hellige Skrift ... og med følelse placerede han sin venstre hånd på den hellige bog, løftede sin højre hånd mod himlen og sværgede på at forblive trofast mod evangeliet og åbent bekende sin tro, selv om han skulle komme til at forsegle sit vidnesbyrd med sit blod." (J.H. Merle d'Aubigné, *History of the Reformation* (New York: The American Tract Society, 1846), 2. bind, 7. bog, s. 260).

Læs Åb 2,10. Hvad bør ordene "tro til døden" betyde for os i vores daglige vandring med Gud?

Hebr 11,
8-12.17-19
Rom 4,13.18-21

Til at
tænke over

Troskab

"Ingen kan tjene to herrer. Han vil enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon" (*Matt 6,24*).

Hvad lærer denne tekst os om den overordnede betydning, troskab mod Gud har?

Når vi ved, at Guds navn betyder "lidenskabelig" (2 Mos 34,14), bør det give os en klar appel om troskab. Troskab mod en "lidenskabelig" Gud er troskab i kærlighed. I troens strid er troskab med til at definere, hvem vi er, og opmuntre os til at blive ved med at kæmpe.

Vores troskab har betydning for Gud (1 Kong 8,61). Vores forhold til Gud er ikke en kontrakt, der forsøger at forudse alle eventualiteter; det er heller ikke kun en liste med regler. Vores troskab er derfor et synligt udtryk for vores personlige tro, tillid og overgivelse.

1 Krøn 28,9

Hvad lærer denne tekst os om betydningen af troskab eller helhjertethed?

Men hvor der er troskab, er der også mulighed for svig. Troskab, ligesom kærlighed, må gives frit, ellers er det ikke sand troskab. I krig er tropperne i forreste linje nogle gange tvunget til at blive ved med at kæmpe; ellers vil deres officerer beordre dem skudt. Disse soldater udfører deres pligt; men det er ikke en sådan troskab, Gud ønsker fra os.

Se på Job. Han kunne ikke forudse de katastrofale begivenheder, der ville ødelægge hans familie, ejendele og sundhed. Han kunne have opgivet sin tillid, kærlighed og overgivelse; men hans troskab mod Gud var et urokkeligt moralsk valg. Ærlig og ikke bange for at prise Gud offentligt udtalte han de berømte ord: "Lad ham slå mig ihjel, jeg venter ham!" (*Job 13,15*). Hans loyalitet midt i ulykken er troskabens sande væsen, og det beskriver en tro forvalter, når han er bedst.

Til at tænke over

Spørg dig selv: Hvor loyal er jeg over for Jesus, som døde for mig? Hvordan kan jeg bedre vise min troskab?

En ren samvittighed

Vi kan eje mange værdifulde ting. Sundhed, kærlighed, venner, en dejlig familie – alt dette er velsignelser fra Gud. Men måske er den allervigtigste en ren samvittighed.

Hebr 10,19-22
1 Tim 4,1-2

Hvad vil det sige at have en "ond samvittighed" og at være "brændemærket i deres samvittighed"?

Vores samvittighed fungerer som et indre kontrolapparat af vores ydre liv. Samvittigheden har brug for at være knyttet til en høj og fuldkommen målestok, nemlig Guds lov. Gud skrev sin lov i Adams hjerte; men synden udslattede den næsten helt – og ikke kun i ham, men også i alle hans efterkommere. Kun små dele af loven forblev. "De [hedningerne] viser, at de har den gerning, som loven kræver, skrevet i deres hjerte, og deres samvittighed optræder som vidne" (Rom 2,15) Jesus sejrede, hvor Adam faldt; for Guds lov var "i [hans] indre" (Sl 40,9).

Hebr 9,14

Hvad siger Paulus er vores eneste løsning på en dårlig samvittighed?

"Vores samvittigheds spindelvævsfyldte skab må åbnes. Sjælens vinduer må lukkes mod verden og åbnes på vidt gab mod himlen, så de klare stråler fra Retfærdighedens Sol kan få fri adgang... Sindet må holdes klart og rent, så det kan skelne mellem godt og ondt." (Ellen White, *Mind, Character, and Personality*, 1. bind, s. 327-328). Når Guds lov er blevet skrevet i den troendes hjerte (Hebr 8,10), og den troende bestræber sig på at følge loven, er en ren samvittighed det sandsynlige resultat.

Til at
tænke over

Hvis du nogen sinde har kæmpet med pres fra en dårlig samvittighed, ved du, hvor frygteligt det kan være, og hvordan dens konstante påmindelse forhindrer dig i at få fred. Hvordan kan du blive befriet fra en dårlig samvittigheds forbandelse ved at fokusere på Jesus og hans død på korset for din synd?

Lydighed

I lydighed knælede Abel ved sit alter, idet han ofrede det lam, som Gud havde befaleet. Kain, på den anden side, knælede i vrede ved sit alter og frembar sin frugt. Begge to bragte et offer; men kun den ene af brødrene var lydige mod Guds befaling. Det slagtede lam blev godtaget; men afgrøden fra jorden blev afvist. Begge brødre forstod meningen og forskrifterne omkring ofringer; men kun den ene adlød det, Herren havde befaleet (1 Mos 4,1-5).

"Abels død skete som en følge af, at Kain i lydighedens skole nægtede at acceptere Guds plan om at blive frelst ved Jesus Kristi blod, som var symboliseret i de ofringer, der pegede frem til Kristus. Kain nægtede at udgyde blod, som symboliserede Kristi blod, der blev udgydt for verden." (Ellen White, *The SDA Bible Commentary*, 6. bind, s. 1109).

Lydighed begynder i sindet. Den indbefatter den vanskelige proces mentalt at acceptere at følge en højere autoritets befaling. Lydighed udspringer af et forhold til en autoritetsperson og villigheden til at adlyde vedkommende. I forbindelse med vores forhold til Gud er vores lydighed en frivillig, kærlighedsfyldt handling, der former vores opførsel i overensstemmelse med moralske forpligtelser. Lydighed til Gud må være lige så præcis, som han befaler, ikke kun, hvad vi mener eller ønsker, at den skal være. Kain er et perfekt eksempel på en person, der fulgte sin egen vilje frem for at gøre det, Gud havde befaleet.

1 Joh 5,2-3
Rom 1,5;
10,16-17

Hvad lærer disse tekster os om, hvad lydighed betyder for en kristen, som frelses ved tro uden lovgrninger?

Vi adlyder ikke for at blive frelst; vi adlyder, fordi vi allerede er frelst. Lydighed er det praktiske udtryk for en moralsk tro. Samuel sagde til Saul: "Vil Herren hellere have brændofre og slagtofre end lydighed mod Herren? Nej, at adlyde er bedre end offer, at lytte er bedre end vædderes fedt" (1 Sam 15,22).

Hvad mente Samuel med "at adlyde er bedre end offer"? Hvad bør det sige til os kristne, som kan hjælpe os til ikke at falde for den billige nådes falske evangelium?

Til at
tænke over

Pålidelighed

Luk 16,10-12

Hvad lærer det om pålidelighed? Hvorfor er denne egenskab så vigtig for en trofast forvalter?

Princippet om pålidelighed findes overalt i Bibelen. I én beretning blev fx fire af de ledende levitiske portvagter betroet at vogte den gammeltestamentlige helligdom om natten. De skulle vogte kamrene fulde af skatte og have nøglen til at åbne dørene i Guds hus hver morgen (1 Krøn 9,26-27). De havde fået denne opgave, fordi de var regnet som pålidelige.

Pålidelighed er en af egenskaberne hos en god forvalter. Det betyder, at pålidelige forvaltere forstår deres rolles store betydning; de forstår, at Gud er pålidelig, og de vil have som mål at være det samme (5 Mos 32,4; 1 Kong 8,56).

Pålidelighed indebærer en række modne karakteregenskaber. I en tilskuers øjne kan en person ikke nå et højere niveau mht. karakter og dygtighed. At genspejle Guds karakter betyder, at du vil gøre, hvad du siger, du vil gøre, uanset omstændigheder eller menneskers pres til at gøre noget andet (2 Kong 12,15).

Daniel blev regnet for pålidelig af to verdensrigers konger. Hans ry gennem livet som en pålidelig og frygtløs rådgiver, der overbragte visdom og sandhed til konger, var i direkte modsætning til hoffets sandsigere og troldmænd. Pålidelighed er moralens kronjuvel; den fremviser moralske principper i deres rene form. Denne egenskab hos en forvalter udvikles ikke på et øjeblik, men dannes over lang tid ved at være trofast i selv de små ting.

Andre lægger mærke til pålidelighed. De respekterer os og stoler på os; for de ved, at vi ikke let bliver påvirket af andres meninger eller modfænomener eller smiger. Pålidelighed er derfor et bevis på, hvordan ens karakter kommer til udtryk i enhver form for ansvar i denne verden, som er et forsøgsområde før himlen. "Vi skal være trofaste og pålidelige undersåtter i Kristi rige, så de, som er af denne verden, må få en sand fremstilling af de rigdomme, den godhed, nåde, mildhed og høflighed, som kendetegner Guds riges indbyggere." (Ellen White, Testimonies for the Church, 6. bind, s. 190).

Til at tænke over

Tænk over nogen, du kender personligt, som er pålidelig. Hvad kan du lære af vedkommende, som kan hjælpe dig til også at blive mere pålidelig?

Til videre studium

Et andet træk ved en god forvalter er individuel ansvarlighed. "Det har altid været Satans plan at drage menneskers sind fra Jesus til mennesker og at ødelægge individuel ansvarlighed. Satan led nederlag i sine planer, da han fristede Guds Søn; men han havde større succes, når det gjaldt syndige mennesker. Kristendommen blev fordærvet." (Ellen White, *Early Writings*, s. 213).

Når Kristus er centrum i vores tilværelse, er vi åbne for hans ledelse. Som en følge deraf vil vores trofasthed, troskab, lydighed, rene samvittighed, pålidelighed og individuelle ansvarlighed vise sig i vores liv. På denne måde bliver vi i Guds hænder fuldkomne forvaltere (Sl 139,23-24).

Individuel ansvarlighed er et vigtigt bibelsk princip. Mens Jesus var her på jorden, var han ansvarlig over for Faderen (Joh 8,28). Vi skal stå til ansvar for ethvert tomt ord, vi har talt (Matt 12,36). "Enhver, som har fået meget, skal der kræves meget af" (Luk 12,48). Den største trussel mod individuel ansvarlighed er tendensen til at skyde vores ansvar over på andre. "Lad os huske, at det ikke er vores egen ejendom, vi er blevet betroet at investere. Hvis det var tilfældet, kunne vi måske påberåbe os vilkårlig magt; vi kunne lægge vores ansvar over på andre og overlade vores forvaltning til dem. Men sådan er det ikke; for Herren har gjort hver af os personligt til en af sine forvaltere." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 7. bind, s. 177).

Spørgsmål til
drøftelse

1. Se på kendetegnene for en god forvalter, som vi har studeret i denne uge: individuel ansvarlighed, pålidelighed, lydighed, en ren samvittighed, troskab og trofasthed. Hvilken sammenhæng er der? Hvordan vil forsømmelighed på et område føre til forsømmelighed på andre områder? Eller hvordan kan nøje overholdelse på et område føre til overholdelse på de andre?
2. Tænk over, hvordan evangeliets løfter kan hjælpe dem, som kæmper med en dårlig samvittighed? Hvilke løfter kan de tage til sig?
3. Vi betragter ofte troskab som god i sig selv. Men er det altid tilfældet? Hvordan kan det være muligt at være tro over for nogen eller noget, som ikke er godt? Hvorfor må begrebet troskab derfor altid forstås i en bestemt sammenhæng for at se, om den troskab er god eller uheldig?

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Ugens tekst taler om, at vi som kristne er forvalter af "hemmeligheder". Vi forvalter altså noget, som andre mennesker ikke kender til.
 - Drøft, hvad det er, vi som kristne ved, der er "hemmeligt" eller ukendt for andre mennesker?
 - Er hemmelighederne kun troslære?
 - Skal vi nidkært vogte over disse hemmeligheder, eller er det meningen, at vi skal indvie andre mennesker i dem?

Uddybende spørgsmål

- Hvordan kan vi forebygge forkerte valg i de situationer, hvor valget foregår i en "brøkdæl af et sekund"?
- Den tidlige kristendoms varemærke var, at kirken var kendt for indbyrdes kærlighed, for deres hjælp til de nødstedte og fattige etc.
 - Drøft, hvad din lokale menighed, eller hvad Adventistkirken i Danmark er kendt for, hvis og hvor den er kendt?
 - Hvad kan vi gøre, både for at kirken bliver mere kendt, og at den bliver kendt for det, vi ønsker, den skal være kendt for?
- Lektien fremhæver følgende egenskaber som typiske varemærker for en forvalter: kærlighed, trofasthed, troskab, lydighed, pålidelighed, individuel ansvarlighed.
 - Hvilke andre egenskaber vil du/I fremhæve?

Mødet med dagligdagen

- I nutidens mediesamfund har nogle personer brugt selve deres navn og opbygget det som deres varemærke. Et eksempel er naturligvis USA's nuværende præsident.
 - Uden i øvrigt at sammenligne, kan du finde andre, hvis forretningsvaremærke er deres navn?

Personligt kristenliv

- Tænk over, hvordan du tackler dårlig samvittighed.

Ord og udtryk

- Det Nye Testamente bruger adskillige gange et ord, der er oversat med "hemmelighed", som fx i 1 Kor 2,7; 4,1; 15,51; Ef 1,9; 3,9 med flere. Det græske ord bag disse oversættelser er *mysterion*, som vi kender i det danske låneord "mysterium". Det kommer oprindeligt fra et semitisk/hebraisk ord for "det, der er skjult" (mister på hebraisk).

- Ned gennem tiden er ordet blevet anvendt på to forskellige måder:
 1. Om noget, der i sig selv er mystisk, uforklarligt og måske til og med strider mod normal logik, fx i forbindelse med mystikere, der søgte en overnaturlig, uforklarlig enhed med det guddommelige.
 2. Om noget, der er skjult og gemt væk, men kan erfares og kendes, hvis nøglen til mysteriet er blevet åbenbart.
- Den bibelske brug af ordet i ovennævnte tekster er den anden af disse muligheder: evangeliet er ikke i sig selv uforklarligt eller ulogisk; men det kendes kun ved Guds overnaturlige åbenbaring og erfares kun af mennesker gennem tro.

NOTER

Ærlighed over for Gud

Ugens vers

"Men det i den gode jord, det er dem, der hører ordet og bevarer det i et smukt og godt hjerte, er udholdende og bærer frugt"
(Luk 8,15).

Introduktion

Hvad betyder et smukt og godt hjerte, og hvordan viser det sig? Vores moderne kultur betragter ofte ærlighed som et vagt, relativistisk moralsk princip; de fleste mennesker er fra tid til anden uærlige, men synes, det er i orden, så længe følgerne ikke er alt for store. Det påstås også, at visse omstændigheder kan retfærdiggøre uærlighed. Sandhed og ærlighed går altid sammen. Men vi blev ikke født med en tilbøjelighed til at være ærlige; det er en tillært dyd, og er grundlæggende for en forvalters moralske karakter.

Der kommer noget godt ud af at praktisere ærlighed. Fx opstår bekymringen for at blive grebet i at lyve eller at skulle bortforklare en løgn aldrig. Ærlighed er af mange grunde en værdifuld personlig egenskab, især i vanskelige situationer, når man let kan fristes til uærlighed.

I denne uge vil vi studere den åndelige side af ærlighed, som viser sig gennem tiendebetaling, og se på, hvorfor tiende har så stor betydning både for forvalteren og forvaltning.

Ugens tekster

- Luk 16,10
- 3 Mos 27,30
- 1 Mos 22,1-12
- Hebr 12,2
- Luk 11,42
- Hebr 7,2-10
- Neh 13

Ren og skær ærlighed

Noget af det, de fleste af os har tilfælles, er, at vi ikke bryder os om uærlighed. Vi kan specielt ikke lide det, når det viser sig hos andre. Men det er ikke let at få øje på hos os selv, og når vi opdager det, har vi en tendens til at finde undskyldninger for vores handlinger, retfærdiggøre dem og nedgøre deres betydning: Åh, det er egentlig ikke så slemt; det er kun en bagatel, som ikke betyder så meget. Måske kan vi det meste af tiden narre os selv, men vi kan aldrig narre Gud.

"Der praktiseres uærlighed på alle niveauer hos os, og det er grunden til lunkenhed hos mange, som bekender sig til at tro på sandheden. De har ikke forbindelse med Kristus og bedrager deres egen sjæl." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 4. bind. s. 310).

Luk 16,10

Hvilket vigtigt princip udtrykker Jesus i dette vers, som bør hjælpe os til at se, hvor vigtigt det er at være ærlig, også "i det små"?

Gud ved, hvor let det er for os at være uærlige, især når det drejer sig om ting, vi ejer. Han har derfor givet os en kraftig modgift mod uærlighed og selviskhed, i hvert fald når det handler om materielle ejendele.

3 Mos 27,30
Mal 3,8

Hvad lærer disse tekster os, og hvordan kan det, de taler om, hjælpe os til at være ærlige?

"Der appelleres hverken til taknemmelighed eller gavmildhed. Dette er en sag, som kun angår ærlighed. Tiendedelen tilhører Herren; og han befaler os at give ham det tilbage, som er hans eget ... Hvis ærlighed er en væsentlig grundregel i forretningslivet, må vi så ikke erkende vores forpligtelse over for Gud – den forpligtelse, der ligger til grund for enhver anden?" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 139).

Til at
tænke over

Hvordan kan tiendebetaling hjælpe dig til at huske, hvem der i sidste ende ejer alt, det du har? Hvorfor er det vigtigt aldrig at glemme, hvem der egentlig ejer alle vores ejendele?

Et liv i tro

1 Mos 22,1-12

Hvad fortæller denne beretning om, hvor virkelig Abrahams tro var?

Et liv i tro er ikke en engangsforeteelse. Vi udtrykker ikke vores tro på en mægtig måde en enkelt gang for dermed at vise, at vi virkelig er trofaste og loyale kristne, der lever af nåde og er dækket af Kristi blod.

Den religiøse verden er fx stadigvæk efter mange tusind år forbløffet over den troshandling, Abraham udviste med Isak på Morijabjerget (1 Mos 22). Men denne troshandling var ikke noget, Abraham fremtryllede hver gang, han havde brug for det. Det var hans liv i trofasthed og lydighed, som gjorde ham i stand til at handle, som han gjorde, i denne situation. Hvis han tidligere ofte havde været utro, ville han aldrig have bestået denne prøve, som han gjorde. Der er heller ingen tvivl om, at et menneske med en sådan tro viste det i sit liv også efter denne begivenhed.

Pointen er, at en forvalters tro heller ikke er en engangsforeteelse. Med tiden vil den enten vokse sig dybere og stærkere eller svagere og mere overfladisk. Det afhænger af, hvordan vedkommende udøver sin tro.

Hebr 12,2

Hvad fortæller dette vers os om kilden til vores tro og om, hvordan vi får tro?

Vores eneste udvej som trofaste forvaltere er at se "hen til Jesus, troens banebryder og fuldender, som for den glædes skyld, der ventede ham, udholdt korset uden at ænse dets skam og nu sidder på højre side af Guds trone" (*Hebr 12,2*). Ordet "fuldender" bruges kun denne ene gang i Det Nye Testamente og kan også oversættes "gøre fuldstændig". Det vil sige, at Jesus ønsker at bringe vores tro til modenhed og fuldstændighed (*Hebr 6,1-2*). Tro og et liv i tro er altså en dynamisk erfaring. Troen vokser, modnes og forøges.

Til at tænke over

Hvordan har du oplevet, at din tro med tiden er vokset og blevet mere moden? Eller er den det ikke?

Et udtryk for tro

Som vi så i går, er tro en dynamisk erfaring, som ideelt set vokser og modnes. En måde, Gud "fuldender" vores tro på og gør den fuldstændig, er gennem vores tiendebetaling. Forstået rigtigt er tiende, som vi giver tilbage til Gud, ikke lovtrældom; når vi giver vores tiende, arbejder vi ikke, og vi forsøger ikke at fortjene os en plads i himlen. I stedet er tiende et udtryk for vores tro. Det er et ydre, synligt, personligt udtryk for virkeligheden af vores tro.

Alle og enhver kan trods alt påstå at have tro og at tro på Gud, til og med at tro på Jesus. Men som vi ved, "det tror de onde ånder også – og skælver" (*Jak 2,19*). Men at tage 10 % af din indkomst og give det tilbage til Gud? Det er en troshandling.

Luk 11,42

Hvad betyder det, når Jesus antyder, at tiende ikke skal forsømmes? Hvor står tiende i forhold til de mere tungtvejende sider af loven?

Tiendebetaling er et ydmygt udtryk for vores afhængighed af Gud. Handlingen udtrykker tillid til, at Kristus er vores frelser. Den er en erkendelse af, at vi allerede er blevet velsignet "med al himlens åndelige velsignelse" (*Ef 1,3*) og et løfte om mere i fremtiden.

1 Mos 28,14-22

Hvad var Jakobs reaktion på Guds løfte?

"Guds plan i tiendesystemet er smuk i sin enkelhed og ligestilling. Alle kan modigt gribe fat i det i tro; for dets oprindelse er guddommeligt. I det finder vi en kombination af enkelhed og nytte, og det kræver ikke dyb lærdom at forstå og anvende det. Alle kan føle, at de kan udføre deres del i at fremme frelsens værdifulde gerning. Enhver mand, kvinde og ung person kan blive en Herrens kasserer, en person, der opfylder kravene til skatkammeret." (*Ellen White, Counsels on Stewardship*, s. 73).

Til at
tænke over

Hvordan har du selv opdaget de sande åndelige velsignelser, der kommer af at betale tiende? Hvordan er din tro blevet styrket ved at betale tiende?

Ærlig tiende: helliget Herren

Vi taler ofte om at give Gud vores tiende. Men hvordan kan vi give Gud det, der allerede er hans?

3 Mos 27,30

Hvilke to vigtige pointer finder vi i denne tekst mht. tiende?

"Tiende tilhører Herren og er derfor hellig. Den bliver ikke hellig ved en ed eller en indvielseshandling. Den er ganske enkelt hellig i sig selv; den tilhører Herren. Ingen anden end Gud har ret til den. Ingen kan indvie den til Herren; for tienden er aldrig en del af en persons ejendom." (Ángel Manuel Rodríguez, *Stewardship Roots*, (Silver Springs, Md.: Stewardship Ministries Department, 1994), s. 52).

Vi gør ikke tienden hellig; det gør Gud ved sin udpegelse. Som forvaltere returnerer vi det, der er hans. Tienden er helliget Gud. Det er uærligt at tilbageholde den til noget andet. Skikken med at bringe den hellige tiende tilbage til Gud bør aldrig brydes.

Hebr 7,2-10

På hvilken måde viser Paulus' drøftelse af Abrahams tiendebetaling til Melkisedek en dybere betydning mht. tiendebetaling? Hvem gav Abraham egentlig tiende til?

På samme måde som sabbatten er hellig, er også tienden hellig. Ordet "hellig" betyder "sat til side til helligt brug". Sabbatten og tienden er på denne måde knyttet sammen. Vi sætter den syvende dag til side som sabbat, der er hellig; og vi sætter tienden til side som Guds hellige ejendom, som noget, der er helligt.

"Gud har helliget den syvende dag. Den afgrænsede tidsperiode, sat til side af Gud selv til religiøs tilbedelse, vedbliver med at være lige så hellig i dag, som da den først blev helliget af vores skaber.

På samme måde er en tiendedel af vores indkomst "helliget Herren". Det Nye Testamente gentager ikke loven om tiende, ligesom det heller ikke gør det mht. sabbatten; for begges gyldighed tages for givet, og deres dybe åndelige betydning forklares... Når vi som et folk trofast bestræber os på at give Gud den tid, han har sat til side som sin egen, bør vi så ikke også give ham den del af vores midler, som han kræver?" (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 66).

Til at tænke over

Hvad kan du gøre, for bedre at holde erkendelsen i live i dit hjerte og sind om, at din tiende virkelig er "hellig"?

Vækkelse, reformation og tiende

Hizkijas lange regeringstid betragtes som højdepunktet for Juda stamme. Ikke siden David og Salomos tid havde Israels folk nydt Guds velsignelser i så stort mål. I 2 Krøn 29-31 beskrives Hizkijas vækkelse og reformation: "Han gjorde, hvad der var ret i Herrens øjne, ganske som sin fader David" (2 Krøn 29,2). "På den måde kom der orden på tjenesten i Herrens tempel" (2 Krøn 29,35). Påsken blev fejret (2 Krøn 30,5). "Der blev meget stor glæde i Jerusalem" (2 Krøn 30,26). Hedenske afgudsbilleder, altre og offerhøje blev ødelagt (2 Krøn 31,1). Der indtraf en pludselig vækkelse og en reformation i folkets opførsel, og det førte til en overflod af tiende og gaver (2 Krøn 31,4-5. 12).

Neh 9,2-3
Neh 13

Nehemias giver os et andet eksempel på vækkelse, reformation og tiende. Hvad betød vækkelsen? Hvad bragte Judas indbyggere til "Guds hus", efter at Nehemias havde reformeret det?

"Vækkelse og reformation er to forskellige ting. Vækkelse tilkender giver en fornyelse af det åndelige liv, en genoplivning af hjertets og sindets kræfter, en genopstandelse fra åndelig død. Reformation betyder en reorganisation, en forandring af ideer og teorier, vaner og handlinger." (Ellen White, *Christian Service*, s. 42).

Forholdet mellem vækkelse, reformation og tiende er automatisk. Uden at returnere tiende er vækkelse og reformation lunken, hvis det i det hele taget er en vækkelse. Alt for ofte står vi kristne passive på sidelinjen, når vi burde være aktivt involveret på Herrens side. Vækkelse og reformation kræver overgivelse, og tiende er en del af en sådan overgivelse. Hvis vi tilbageholder noget, Gud beder os om, kan vi ikke forvente, at han vil svare på det, vi beder ham om.

Vækkelse og reformation foregår i kirken, ikke uden for kirken (Sl 85,7). Vi må søge Guds vækkelse (Sl 80,19) og en reformation af "de gerninger, du først gjorde" (Åb 2,5). En reformation må finde sted med hensyn til, hvad vi beholder, og hvad vi giver tilbage til Gud. Det er ikke handlingen, der gør nogen forskel, men en beslutning i vores sind og følelser, der viser vores motiv og overgivelse. Resultatet vil være en større tro, et skarpere åndeligt syn og en fornyet ærlighed.

Til videre studium

Gud indstiftede alle de pagter, der omtales i Bibelen og har taget føringen i at drage sit folk ind i disse pagter (Hebr 8,10). Pagtsløfterne genspejler Guds nåde, kærlighed og ønske om at frelse os.

En pagt med Gud indbefatter mange elementer: Gud, en modtager, betingelser i pagten, en anerkendelse fra begge sider af betingelserne, en udtrykt straf for at bryde pagten samt de ønskede resultater af pagten. I Mal 3,9-10 afspejler tiendebegrebet disse pagtsdele. Denne tekst repeterer den særlige pagt mellem Gud og hans forvaltere angående tiende. Når vi indgår i en sådan pagt, er det et synligt tegn på, at vi protesterer mod forbrugsmaterialitetens materialistiske principper, og vi beviser, at der kan komme noget godt ud af et omvendt, syndigt hjerte.

"En lukket selvisk ånd synes at forhindre mennesker i at give Gud det, der tilhører ham. Herren indgik en særlig pagt med menneskene om, at hvis de regelmæssigt satte den del til side, der var tiltænkt udbredelsen af Kristi rige, ville Herren velsigne dem i overflod, så der ikke ville være plads nok til at modtage hans gaver. Men hvis menneskene tilbageholder det, der tilhører Gud, siger Herren tydeligt: "Forbandet skal I være, når I bedrager mig" (Mal 3,9)." (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 77).

Der er ansvar forbundet med at leve i et pagtsforhold til Gud. Vi nyder godt af pagtens løfter; men ofte bryder vi os ikke om dens krav og ansvar. Men en pagt er i dette tilfælde et dobbeltsidigt arrangement, og tiende er en del af, at vi lever inden for denne pagt.

Spørgsmål til
drøftelse

1. Hvorfor er det at give tiende så vigtig en troshandling for os?
2. Hvad ville du sige til en, der siger: "Jeg har ikke råd til at give tiende"? Hvordan hjælper du en person, som ser sig selv i en sådan situation? Og hvad kan du gøre, ud over ord, for at hjælpe?
3. I onsdagsafsnittet blev der stillet et spørgsmål om, hvad du kan gøre for at huske, at tienden er hellig. Hvilke svar kom klassens medlemmer frem til? Hvilken indflydelse har det faktum, at tienden er hellig, på, hvordan du giver den?

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- I 1. Mosebog er tiende omtalt i beretningerne både om patriarkerne Abraham og Jakob og begge gange i forbindelse med bøn.
 - Læs 1 Mos 28,20-22: her giver Jakob et løfte til Gud.
 - Læs 1 Mos 14,19-20, hvor Melkisedek udtrykker en velsignelse, det vil sige en takkebøn til Gud som altets skaber og Herre.
- Drøft, hvordan du/I kan opfatte dette at give tiende som et udtryk for bøn og tilbedelse!

Uddybende spørgsmål

- Er det let at være uærlig? Lettere end at være ærlig?
- Kan man tro, at man er ærlig og ikke være det?
 - Kan det blive en vane for os at bilde os selv ind, at noget er rigtigt, selv om vi ved, at det ikke passer?
- Hvordan kan/skal vi tjekke, at noget er sandt?
 - Hvordan kan vi undgå altid bare at tro det, vi gerne vil tro? Også inden for religion?

Personligt kristenliv

- Er jeg ærlig over for mig selv mht. til min overgivelse til Gud og min loyalitet mod menigheden? Eller bilder jeg mig ind, at jeg er bedre (eller værre), end jeg er?
 - Bruger jeg somme tider mine religiøse aktiviteter som en undskyldning over for mig selv for ikke at bekende eller aflægge nogle af mine selviske vaner eller tilbøjeligheder?

Klassens aktiviteter

- Prøv evt. at finde danske ordsprog om ærlighed og del dem med hinanden.

Forstå det bedre

Når man læser Moselovens tiendelove, finder man, som ved mange andre love, at der ikke altid gives en forklaring på, hvorfor man bliver bedt om at foretage noget. Men af og til er begrundelserne eller motivation for at følge en bestemt lov præsenteret i de beretninger i 1. Mosebog, der fortælleres forud for selve lovgivningen.

Det gælder også for tienden. Abrahams tiende i 1. Mosebog 14 er et udtryk for tilbedelse, hvor han anerkender Gud som den, der har skabt og ejer alt. Når israelitterne hørte lovene om tiende fra de øvrige Mosebøger, huskede de beretningen om Abraham og kunne forstå hvorfor.

Mødet med dagligdagen

- Prøv at finde eksempler, hvor pressen har afsløret uærlighed hos offentlige personer. Hvordan betragter vi som et samfund en sådan uærlighed?

Til at tænke over

- Der er flere fællestræk for sabbatten og tienden:
 - Gud har givet os al vores tid, og vi ærer ham ved at sætte den syvende dag specielt til side til at tilbede ham.
 - Gud har også givet os alle vores midler og vores evner til at arbejde, og vi viser vores taknemmelighed mod ham som skaber ved at give ham den første tiendedel af det, vi indtjener.
 - Sabbat og tiende står begge i skarp modsætning til forbrugersamfundet og materialismen: i stedet for at fokusere på stadig mere indtjening og forbrug udtrykker vi ved sabbatshelligholdelse og tiendegivning, at Gud og det åndelige liv og tjeneste har første prioritet.

NOTER

Virksomheden af at give tiende

Ugens vers

"Ved I ikke, at de, der arbejder i templet, lever af templets indtægter, og at de, der gør tjeneste ved alteret, får deres andel af det, der ofres? På samme måde har Herren bestemt, at de, som forkynder evangeliet, skal leve af evangeliet" (1 Kor 9,13-14).

Introduktion

I sidste uge så vi, at returnering af tiende er et vigtigt udtryk for vores tro. Det er en af de måder, vi kan vise eller prøve, hvor reel vores bekendelse er. "Ransag jer selv, om I er i troen! Prøv jer selv! Ved I ikke, at Jesus Kristus er i jer? Ellers står I ikke jeres prøve" (2 Kor 13,5).

Den første bibelske omtale af tiendebetaling er Abrahams tiende til Melkisedek (1 Mos 14,18-20; Hebr 7,4). Levitterne modtog også tienden til brug i deres tjeneste i templet (2 Krøn 31,4-10). I dag bruges tienden til at støtte forkyndelsen af evangeliet. Forstået ret tjener tienden som en åndelig målesnor for vores forhold til Gud.

Tiendens virkning, brug, betydning og fordelingsmetode er udarbejdet for vores åndelige vækst ved at støtte Guds gerning og sørge for et økonomisk grundlag for evangeliets forkyndelse. Det er Guds plan, og den er blevet omtalt som det første skridt, en trofast forvalter tager.

I denne uge vil vi forsætte med at studere tiende – dens fordeling, hvad den betyder for andre, og hvilken virkning den har på vores eget åndelige liv.

Ugens tekster

- Mark 16,15
- 1 Pet 3,8-9
- 1 Kor 9,14
- Rom 3,19-24

Sammen finansierer vi missionen

Jesus befaler os: "Prædik evangeliet" (*Mark 16,15*) og "gør alle folkeslagene til mine disciple ... idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer" (*Matt 28,19-20*). Gud ønsker på denne måde, at vi skal være med i det vigtigste arbejde her i verden: at bringe mennesker til Jesus. Det er forvalterens opgave at iværksætte denne mission ud fra de resurser, som Gud har betroet os. Ved at medvirke i dette arbejde bliver vores overgivelse dybere, idet vi præsenterer Kristus for andre. Enhver discipel, forvalter og arbejder må bringe hele tienden til dette formål. Vi må bede om enhed, så vi kan være trofaste i vores støtte til missionen, ligesom en vellykket mission styrker vores enhed og tro.

Mal 3,10

Hvori består Guds anerkendte plan for at udføre hans opgave? Hvad betyder "hele jeres tiende"? Hvad betyder sætningen "så der kan være føde i mit hus"?

Mennesker har givet tiende lige fra Abrahams og Jakobs tid (1 Mos 14,20; 28,22) – måske også tidligere end det. Tiende er en del af et system, der finansierer Guds kirke. Det er den største finansielle kilde og den mest retfærdige metode for at kunne udføre Guds værk.

I nutidens kulturer giver de fleste kristne forholdsvis lidt til at finansiere Guds mission. Hvis hver eneste kristen gav en ærlig tiende, ville resultatet blive "næsten utænkeligt, ganske enkelt forbløffende, næsten ud over vores fatteevne." (Christian Smith and Michael O. Emerson, *Passing the Plate* (New York: Oxford University Press, 2008), s. 27).

I enhver tidsalder har Gud haft mennesker, der var villige til at finansiere hans værk. Vi har alle et ansvar med at forstå og arbejde sammen om at støtte denne verdensomspændende opgave med vores midler. Vi har ikke råd til at være uorganiserede, ligeglade eller tilfældige i vores støtte til Guds værk. Vores udfordring i dag er langt større, end da folket og levitterne sagde til Nehemias: "Vi vil ikke svigte vor Guds hus" (*Neh 10,40*), og mere overvældende end, hvad de troende i det 18. århundrede stod overfor. I dag må medlemmer og præster stå sammen åndeligt og arbejde sammen økonomisk på en måde, der opfylder de globale mål og finansierer missionen.

Til at tænke over

Tænk over, hvor enormt stor adventisternes mission er i verden (se Åb 14,6-7). Hvordan bør vi hver især forstå vores ansvar mht. at finansiere dette arbejde?

Guds velsignelser

Som vi så i Mal 3,10, har Gud lovet store velsignelser til dem, der er trofaste med deres tiende. Men Guds velsignelse er ikke endimensional. At fremhæve fx ophobning af materielle værdier som en velsignelse, på bekostning af alt andet, er en meget snæver opfattelse af, hvad Guds velsignelse egentlig er.

I Malakias er velsignelse både åndelig og timelig. Guds velsignelse viser sig både i frelse, lykke, fred i sindet, samt ved at Gud altid gør det, der er bedst for os. Og når vi velsignes af Gud, er vi også forpligtede til at dele de velsignelser med dem, der er dårligere stillet end os. Vi er blevet velsignet for at velsigne andre. Gud er faktisk i stand til gennem os at udøse sine velsignelser til andre.

1 Pet 3,8-9

Hvad siger Peter om forholdet mellem at blive velsignet og at være en velsignelse for andre?

Gennem tiende kommer der en dobbelt velsignelse. Vi velsignes, og vi er en velsignelse for andre. Vi kan give af det, vi har fået. Guds velsignelser til os når både indad og udad til andre. "Giv, så skal der gives jer ... For det mål, I måler med, skal I selv få tilmålt med" (*Luk 6,38*).

ApG 20,35

Hvordan hænger tiende også sammen med dette vers?

Den største velsignelse ved at give tiende er, at det lærer os at stole på Gud (*Jer 17,7*). "Tiendens særlige system blev oprettet på et princip, der er lige så varigt som Guds lov. Dette system med tiende var en velsignelse for jøderne, ellers ville Gud ikke have givet dem det. På samme måde vil det også være en velsignelse for dem, der følger det indtil tidens afslutning. Vores himmelske far iværksatte ikke planen for systematisk godgørelse for at berige sig selv, men for at det skulle være en stor velsignelse for menneskene. Han så, at dette system med godgørelse, lige netop var, hvad menneskene havde brug for." (*Ellen White, Testimonies for the Church, 3. bind, s. 404-405*).

Til at tænke over

Tænk over de gange, du er blevet velsignet af Gud gennem andres hjælp over for dig. Hvordan kan du gøre det samme over for andre?

Tiendens hensigt

Paulus skriver til Timotheus: "For Skriften siger: 'Du må ikke binde munden til på en okse, der tærsker,' og: 'En arbejder er sin løn værd'" (1 Tim 5,18). Han citerer Moses fra 5 Mos 25,4 med hensyn til oxen og Jesus fra Luk 10,4 med hensyn til arbejderen. Udtalelsen om oxen lader til at have været et ordsprog, og det betyder, at det er fair at lade oxen spise af kornet, mens den arbejder. På samme måde siger det andet ordsprog, at trofaste arbejdere, der forkynder evangeliet, bør modtage løn.

Gud skaber og fungerer gennem systemer. Han har udformet solsystemer, økosystemer, fordøjelsessystemer, nervesystemer og mange flere. Tiendesystemet blev brugt af levitterne (4 Mos 18,26) til at passe tabernaklet og til deres underhold. Det svarer i vores tid til støtte for dem, der vier deres liv til at forkynde evangeliet. Guds tiendesystem er hans udvalgte middel til at støtte forkyndergerningen, og det har været brugt hele vejen igennem frelsens historie. At støtte sådanne arbejdere med tiende er derfor grundlæggende og principiel i Guds værk.

1 Kor 9,14
2 Kor 11,7-10

Hvad mener Paulus med, og hvilken moralsk konsekvens har sætningen: "På samme måde har Herren bestemt, at de, som forkynder evangeliet, skal leve af evangeliet"? Hvad lærer teksten fra Andet Korintherbrev om behovet for støtte til dem, der forkynder evangeliet?

Når Paulus siger: "Andre menigheder har jeg plyndret ved at tage mig betalt for at tjene jer" (2 Kor 11,8), talte han ironisk om at modtage løn fra en fattig makedonisk menighed, mens han arbejdede for en rig korinthisk menighed. Hans pointe over for menigheden i Korinth var, at de, som forkynder evangeliet, fortjener at blive betalt. Tiende skal bruges til et bestemt formål og skal blive ved med det.

"Tienden er sat til side til et bestemt formål. Den skal ikke betragtes som en nødhjælpsfond. Den skal på en særlig måde helliges til at støtte dem, der bringer Guds budskab til verden; og den bør ikke bruges i strid med dette formål." (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 103).

Til at
tænke over

Læs 3 Mos 27,30. På hvilken måde skal princippet i dette vers anvendes i dag?

Forrådskammeret

Gud har et forrådskammer for vind (Jer 10,13), vand (Sl 33,7) og sne og hagl (Job 38,22), og han har fuldstændig kontrol over dem alle. Men Guds mest værdifulde forrådskammer er det, der indbefatter tienden. "Levitterne giver jeg al tiende i Israel som arvelod, til gengæld for det arbejde, de udfører i Åbenbaringsteltet" (4 Mos 18,21). Dette vers er det første, der nævner, der tiende opbevares, og det kendes i dag som "forrådskammerprincippet". Ydermere instruerede Gud israelitterne om at bringe tienden til et sted, han udvalgte (5 Mos 12,5-6). På Salomos tid blev tienden bragt til templet i Jerusalem. Det var let for israelitterne at forstå, hvad og hvor "forrådskammeret" var, når profeten Malakias sagde til dem: "Bring hele jeres tiende til forrådskammeret" (Mal 3,10). Forrådskammeret repræsenterede det sted, hvorfra religiøse tjenester fandt sted, og hvor levitterne fik deres underhold.

Hvilke andre ord bruges i Bibelen til at identificere forrådskammeret?

1 Krøn 26,20
2 Krøn 31,11-13
Neh 10,38

At bringe tienden til forrådskammeret er den model, Skriften giver os. Til enhver tid har Gud haft et centralt forrådshus til at bestyre tienden. Syvendedags adventister er en verdensomspændende religion/kirke, hvor forrådskammerprincippet accepteres og praktiseres. Medlemmer opfordres til at bringe deres tiende til konferens/mission/union via den lokale menighed, hvor de er medlemmer. Fra den pågældende konferens/mission/union modtager præsterne deres løn.

"Når Guds værk bliver mere omfattende, vil der oftere og oftere komme anmodninger om hjælp. For at disse anmodninger skal kunne opfyldes, bør de kristne adlyde befalingen: "Bring hele jeres tiende til forrådskammeret" (Mal 3,10). Hvis bekendende kristne trofast ville bringe deres tiende og gaver til Gud, ville hans forrådskammer være fyldt. Så ville der ikke være nogen grund til at gøre brug af markeder, lotterier eller morsomme fester for at sikre midler til støtte for evangeliet." (Ellen White, *The Acts of the Apostles*, s. 338).

Forestil dig, hvad der ville ske, hvis folk sendte deres tiende til forskellige steder, som de selv fandt for godt. Hvad ville der ske med Guds værk, hvis alle gjorde det? Hvorfor er det derfor vigtigt, at vi sender vores tiende dertil, hvor den hører hjemme?

Til at tænke over

Tiende og frelse ved tro

Rom 3,19-24

Hvilken vigtig sandhed, som står centralt i vores tro, lærer disse vers? Hvorfor må denne lære altid være grundlaget for vores tros-punkter?

Hovedpunktet i det bibelske budskab er, at ingen af os fortjener forløsning (Rom 3,23). Hvis vi fortjente det, ville det være på grund af fortjeneste eller gerninger, og den tanke er helt imod Skriftens lære.

Rom 4,1-5

Hvad lærer disse vers om nåde i modsætning til fortjeneste?

Frelsen er altså en gave (Ef 2,8-9), der gives til dem, der ikke fortjener det. Frelsen sker på grund af Kristi eget fuldkomne offer, og hans fortjeneste bliver tilregnet os. Med hensyn til tiende opnår vi ingen fortjeneste hos Gud ved at betale den. Hvilken fortjeneste kunne der overhovedet være i at give tienden tilbage til Gud, hvis den alligevel i forvejen tilhører ham?

At returnere tiende er ikke noget, der frelser os, ligesom ingen af de andre gode gerninger, vi som kristne er skabt til at udføre, kan frelse os. "For hans værk er vi, skabt i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud forud har lagt til rette for os at vandre i" (Ef 2,10).

Men tiendebetaling viser en holdning, som enten er ydmyg og underdanig eller påståelig og genstridig med hensyn til, hvad Gud har bedt os om at gøre. Hvis vi elsker Gud, vil vi adlyde ham. Tiende er et ydre udtryk for, at vi indser, at vi virkelig kun er forvaltere her, og at vi skylder Gud alt. Tiendebetaling kan på samme måde som den ugentlige sabbat fungere som en påmindelse om Gud som vores skaber og frelser. Den minder os om, at vi ikke tilhører os selv, og at vores liv og frelse er gaver fra Gud. Vi kan erkende, at det er sådan, og leve et liv i tro, idet vi anerkender, at tiendebetaling er en meget konkret måde at udtrykke denne tro på.

Til at tænke over

Hvad siger Luk 21,1-4 om, hvad det vil sige at leve i tro?

Til videre studium

Det er let at glemme, at hvert åndedrag, hvert pulsslag, hvert øjeblik af vores tilværelse kommer fra Gud. I ApG 17 taler Paulus til atenerne om den sande Gud, som ikke alene er Skaberen, den "Gud, som har skabt verden med alt, hvad den rummer" (ApG 17,24), men også den, der opretholder alt og alle; "for i ham lever vi, ånder vi og er vi" (ApG 17,28). Det må være centralt i vores liv, at vi har den viden, og vi må leve i overensstemmelse med de krav, Gud stiller os. "Han lægger sine skatte i menneskers hænder, men kræver, at en tiendedel trofast skal lægges til side til hans værk. Han kræver, at denne del skal bringes til hans forråds-kammer. Den skal afleveres til ham som hans eget; den er hellig og skal kun bruges til hellige formål, til at understøtte dem, der bringer frelsens budskab til alle dele af verden. Han sætter denne del til side, så der altid kan flyde midler ind i hans forråds-kammer, så sandhedens lys må bringes til dem, som er i nærheden, og dem, der er langt borte. Ved trofast at adlyde dette krav erkender vi, at alt tilhører Herren." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 6. bind, s. 386).

Spørgsmål til
drøftelse

1. **"Tiden bevæger sig hurtigt mod evigheden. Lad os ikke tilbageholde det, der tilhører Gud. Lad os ikke nægte ham det, der, selv om det ikke kan gives med fortjeneste, ikke kan tilbageholdes uden ruin. Han beder om et helt hjerte; giv ham det; det tilhører ham, både fordi han har skabt os og frelst os. Han beder om din forstand; giv ham den; den tilhører ham. Han beder om dine penge; giv ham dem; de tilhører ham."** (Ellen White, *The Acts of the Apostles*, s. 566). **Hvad mener Ellen White med det, hun siger her? Hvad kan vi frarøve fra os selv ved ikke betale tiende?**
2. **Hvad ville der ske med vores kirke, hvis alle menighedsmedlemmer gav tiende til formål, de selv fandt værdige, i stedet for at give til "forråds-huset"? Hvordan ville en sådan praksis kunne påvirke kirkens enhed?**
3. **I Luk 21 roste Jesus den fattige enke for at give sine penge til templet på trods af al den korruption, han vidste, fandt sted der. Hvad bør det sige til dem, der føler, at de kan betale deres tiende til andre formål, fordi de stiller spørgsmålstegn ved, hvordan kirken bruger midlerne?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Læs 1 Mos 12,1-3 og tal sammen om den opgave, Gud gav Abraham og hans åndelige efterkommere.
 - Hvordan kan vi være en velsignelse for andre, personligt eller som kirke?
 - Tænk over de forbandelser, der ramte verden ved syndefaldet, beskrevet i 1 Mosebog 3 og 4. Hvordan kan vi specifikt modvirke disse forbandelser?

Klassens aktiviteter

- Saml evt. tiendespørgsmål af praktisk natur: hvordan giver jeg, hvornår, af hvad, osv.? Inviter et medlem med indsigt i forvaltning og økonomi til at besvare disse praktiske spørgsmål.

Uddybende spørgsmål

- Hvad er forskellen på tiende og gaver?
- Betaler man eller returnerer man tienden?
- Hvad nu, hvis lederne ikke gør tingene, som jeg synes, det er bedst? Bør vi da stadig give tiende?
 - Hvem skal fastslå og bestemme, hvem der skal lønnes som forkyndere?
 - Hvem som helst? Den organiserede menighed?
- Af og til møder vi selvstændige prædikanter, "uafhængige" forkyndere, der ikke understøttes af kirken? Nogle er gode, nogle er ikke!
 - Er de uafhængige og selvforsynende, hvis de beder andre om penge til deres underhold eller om støtte til deres projekter?
 - Hvordan bør vi forholde os til grupper eller personer, som beder om tiendepenge?
- Drøft forholdet mellem tiende og kirken
 - Hvis man mener, at tienden ikke tilhører Adventistkirken, har man så ikke bare valgt at have sit tilhørsforhold til en anden kirke?
 - Hvis man giver sin tiende til en privat og uafhængig organisation inden for kirken, giver man så ikke bare til en "kirke i kirken" – og dermed stadig en anden kirke?

Takofre

Ugens vers

"For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv" (*Joh 3,16*).

Introduktion

Vores Gud er en Gud, der giver; denne store sandhed ses mest tydeligt i Jesu offer. "For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv" (*Joh 3,16*). Eller i dette vers: "Når da I, som er onde, kan give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke Faderen i himlen give Helligånden til dem, der beder ham!" (*Luk 11,13*).

Gud giver og giver; det er sådan, han er. Så når vi ønsker at genspejle hans karakter, må vi også give. Det er svært at forestille sig en større selvmodsigelse end "en selvisk kristen."

En måde at give det tilbage, vi er blevet givet, er gennem vores offergaver. Vores gaver giver os en mulighed for at udtrykke vores taknemmelighed og kærlighed. Den dag, hvor Jesus ønsker de frelste velkommen til himlen, vil vi se dem, der tog imod hans nåde og opdage, at det blev gjort muligt gennem vores offergaver.

I denne uge vil vi se på nogle vigtige sider ved at give gaver til kirken. At give rigeligt, enten det er af vores midler, tid eller talenter, er en mægtig måde at omsætte vores tro i praksis og vise andre, hvordan den Gud, vi tjener, er.

Ugens tekster

- Matt 6,19-21
- Ef 2,8
- 1 Pet 4,10
- Luk 7,37-47
- 2 Kor 8,8-15
- 2 Kor 9,6-7

"Hvor din skat er"

Matt 6,19-21

Hvordan kan vi frigøre os fra den kraftige indflydelse, jordisk gods kan have på os, selv om vi kender denne tekst? Se også Kol 3,1-2.

"For hvor din skat er, dér vil også dit hjerte være" (Matt 6,21). Dette er en appel fra Jesus. Hvor betydningsfuld denne udtalelse er, kan ses ud fra de to foregående vers, som opstiller kontrasten mellem at samle sig skatte på jorden og at samle dem i himlen. Tre ord beskriver jorden: møl, rust og tyve (se Matt 6,19), som alle sammen antyder, hvor midlertidigt og forbigående vores jordiske skatte er. Hvem har ikke oplevet, hvor hurtigt jordiske ting kan forsvinde? "På jorden er alt ustabil, usikkert; det udsættes for forfald, ødelæggelse, tyveri og tab. Himlen er det modsatte: alt er evigt, varigt, sikkert og ufor-gængeligt. I himlen er der intet tab." (C. Adelina Alexe, "Where Your Heart Belongs", in *Beyond Blessings*, edited by Nikolaus Satelmajer, (Nampa, Idaho: Pacific Press Publishing Association, 2013), s. 22).

Se på, hvad du ejer. Selv om du kun har meget få ejendele, vil de fleste af dem før eller senere blive smidt ud. Nogle arvestykker er måske undtaget. Men en klog forvalter bør sikre sig, at han eller hun samler sig skatte i himlen. Der behøver man ikke i modsætning til her at bekymre sig om nedgangstider, tyve eller røvere.

Matt 6,19-21 indeholder en af de vigtigste sider ved forvaltning. Dine skatte drager, trækker, hiver, tvinger, kræver, lokker og ønsker at kontrollere dit hjerte. I den materielle verden vil dit hjerte følge din skat, så det er af allerstørste betydning, hvor din skat er. Jo mere vi fokuserer på jordiske behov og jordisk gevinst, jo vanskeligere er det at tænke på det, der har med himlen at gøre.

Det er hyklerisk at bekende tro på Gud, mens vi holder fast i vores jordiske skatte. Vores handlinger må stemme overens med vores bekendelse. Vores skatte på jorden kan ses med vores øjne; men vores skatte i himlen må ses i tro (2 Kor 5,7). Selv om vi selvfølgelig skal være praktiske og sørge for vores behov (og til og med vores pensionisttilværelse), er det yderst vigtigt altid at have evighedsens større perspektiv i sinde.

Til at
tænke over

Læs Hebr 10,34. Hvilken vigtig pointe kommer Paulus med angående forskellen mellem skatte på jorden og skatte i himlen?

Forvaltere af Guds nåde

Ef 2,8

Hvad er vi ifølge dette vers også blevet givet af Gud?

Nåde er "ufortjent gunst". Det er en gave, du ikke fortjener. Gud har udøst sin nåde over denne planet, og hvis vi ville lade være med at afvise den, ville hans nåde nå ned til os og forvandle vores liv både her og i al evighed. Al himlens rigdom og kraft er indbefattet i nådens gave (2 Kor 8,9). Selv englene forbavsnes over denne ufattelig store gave (1 Pet 1,12).

Der er ingen tvivl om, at af alle de gaver, Gud giver os, overgår hans nåde i Jesus Kristus dem alle. Uden nåde ville vi ikke have noget håb. Syndens sørgelige indflydelse på menneskene er så stor, at ingen nogen sinde er i stand til på egen hånd at befri sig fra den. Selv lydighed mod Guds lov kunne ikke give os liv. "Er loven da imod Guds løfter? Aldeles ikke! For var der blevet givet en lov, som kunne gøre levende, så ville retfærdigheden også komme af loven" (Gal 3,21). Hvis nogen lov var i stand til at frelse os, måtte det være Guds lov. Men Paulus siger, at selv ikke den kan gøre det. Hvis vi skal frelses, er det nødt til at ske ved Guds nåde.

1 Pet 4,10

Hvilken sammenhæng er der mellem forvaltning og nåde? Forklar, hvordan Guds nåde vises ved, at vi giver til Gud og til andre?

Peter sagde, at på samme måde som vi har modtaget Guds nådes gave, skal vi til gengæld være "gode forvaltere af Guds mangfoldige nåde" (1 Pet 4,10). Det vil sige, Gud har givet os gaver; derfor skal vi give tilbage af det, vi har fået. Det vi af nåde har modtaget, er ikke kun til vores egen fornøjelse og fordel, men til evangeliets udbredelse. Vi har fået det for intet (og det er, hvad nåde handler om); vi må derfor også på enhver mulig måde give for intet.

Til at
tænke over

Tænk over alt det, Gud har givet dig. Hvordan kan du forvalte den nåde, du i så stort mål har fået for intet?

Vores bedste offergave

Luk 7,37-47

Hvad lærer denne beretning os om de rigtige motiver for at give til Gud?

Maria kom ind i værelset og så Jesus ved bordet. Hun knuste alabastkrukken med kostbar nardussalve og hældte den ud over ham. Nogle af de tilstedeværende syntes, at hendes handling var upassende på grund af hendes syndige liv.

Men Maria var blevet befriet fra onde ånder (Luk 8,2). Og efter at have oplevet, at Lazarus blev opvakt fra de døde, blev hun overvældet af taknemmelighed. Hendes parfume var det mest værdifulde, hun ejede, og det var på denne måde, hun var i stand til at vise sin taknemmelighed over for Jesus.

Denne beretning viser, at taknemmelighed bør være vores sande motivation, når vi giver vores gaver. For hvilken anden reaktion kan vi have på Guds nådes gave? Hans gavmildhed motiverer os også til at give, og sammen med vores taknemmelighed bliver det en meningsfyldt grund til at give både vores tid, talenter, rigdom og legeme.

2 Mos 34,26
3 Mos 22,19-24
4 Mos 18,29

Hvilke principper kan vi finde i disse tekster med hensyn til offergaver, selv om sammenhængen er totalt anderledes end i dag?

Selv vores bedste gaver kan synes utilstrækkelige i vores øjne; men de har betydning for Gud. At give Gud det bedste, vi har, viser, at vi sætter ham først i vores liv. Vi giver ikke vores gaver for at modtage hans gunst; i stedet giver vi, hvad vi har, på grund af vores taknemmelighed over, hvad vi har fået gennem Jesus Kristus.

"Fuld overgivelse og gavmildhed, som udspringer af en taknemmelig kærlighed, vil bringe en guddommelig vellugt til den mindste gave, hvert frivilligt offer, og gøre det uendeligt værdifuldt. Men når vi efter villigt at have givet alt det til vores Frelser, vi er i stand til at give - hvor værdifuldt det end synes for os - ser, hvilken stor taknemmelighedsgæld vi står i til Gud, vil alt det, vi har givet, synes meget utilstrækkeligt og ringe. Men engle tager disse gaver, som for os synes så fattige, og frembærer dem som et velduftende offer for tronen, og de godtages." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 3. bind, s. 397).

Hjertets motiver

I en tidligere lektie nævnte vi beretningen om den fattige enkes gave. Selv om den var meget lille sammenlignet med andre gaver, var den rigelig, fordi den viste hendes karakter og hjertes sande væsen. Det fik Jesus til at sige: "Denne fattige enke har givet mere end alle de andre" (*Luk 21,3*).

Gud alene (*Jak 4,12*) kender vores sande motiver (*Ordsp 16,2*; se også *1 Kor 4,5*). Det er muligt at gøre det rigtige med de forkerte motiver. At give af vores overflod kræver ikke ret meget tro, men at ofre noget til fordel for andre kan sige noget meget vigtigt om vores hjertes holdning.

2 Kor 8,8-15

Hvad taler Paulus om i disse vers med hensyn til at give og motiver for at give? Hvilke principper kan vi finde i denne tekst i forhold til forvaltning?

Uanset hvad dine motiver er for at give, så vil de befinde sig på en skala fra selviskhed til næstekærlighed. Kampen på denne skala mellem egenkærlighed og gavmildhed udkæmpes langt oftere end nogen anden åndelig kamp. Selviskhed kan nedkøle et hjerte, der en gang var i brand for Gud. Problemet opstår, når vi lader selviskhed få plads i vores kristne erfaring. Det vil betyde, at vi finder måder, hvorpå vi kan retfærdiggøre vores egenkærlighed og gøre det i Kristi navn.

Det springende punkt kan udtrykkes med et enkelt ord: kærlighed. Og kærlighed kan ikke vise sig uden selvopofrelse, en villighed til at give af sig selv, til og med ofre sig selv for de andres bedste.

Vores gaver vil ikke genspejle Guds kærlighed, med mindre Guds kærlighed genspejles i vores liv. Et selvisk hjerte har en tendens til kun at elske sig selv. Vi må bede Herren om at "omskære ... [vores] hjertes forhold" (*5 Mos 10,16*), så vi kan lære at elske på samme måde, som vi er elsket.

Kærlighed, som er grundlaget for al godgørenhed, udgør summen af al kristen godhjertethed. Guds kærlighed til os inspirerer os til også at elske, og det er virkelig det allerbedste motiv for at give.

Er det forkert, og i så fald hvorfor, at give en frivillig gave mere af pligt end af kærlighed?

Til at tænke over

Gavmildhedens erfaring

Siden nu Kristus kom for at åbenbare Guds karakter for os, bør en ting stå lysende klart for os: Gud elsker os, og han ønsker det bedste for os. Han beder os kun om at gøre noget, der vil være til vores egen fordel, ikke til skade for os. Det indbefatter også hans kald om at være gavmilde og glade givere af det, vi selv har fået. De frivillige og rundhændede gaver vi giver, er lige så meget en fordel for os selv som givere, som de kan være for dem, der modtager dem. Kun de, der giver på den måde, kan opleve, hvor meget saligere det er at give end at modtage.

2 Kor 9,6-7

På hvilken måde opsummerer denne tekst, hvad det at give egentlig bør handle om?

At give en rundhændet gave kan og bør være en meget personlig, åndelig handling. Det er en troshandling, et udtryk for taknemmelighed for, hvad vi er blevet givet i Kristus.

Og ligesom med enhver anden troshandling vil det at give kun forøge vores tro, for "tro uden gerninger er ufrugtbar" (*Jak 2,20*). Og der findes ingen bedre måde at forøge vores tro på end at omsætte den i handling; at gøre noget, der er et resultat af og udspringer af vores tro. Når vi giver rundhændet og villigt, genspejler vi på vores egen måde Kristi karakter. Vi lærer mere om, hvordan Gud er, ved at erfare ham i vores egne handlinger. At give på denne måde vil være med til at opbygge vores tillid til Gud og muligheden for at "smage og se, at Herren er god; lykkelig den mand, der søger tilflugt hos ham" (*Sl 34,9*).

"Den herlighed, der lyser fra Kristi åsyn, er herligheden fra den selvopofrende kærlighed. I lyset af, hvad der skete på Golgata, vil man se, at den selvfornægtende kærlighed, næstekærligheden og kærligheden til Gud, er livets lov for jorden og Himmelen. Den kærlighed, som ikke "søger ... sit eget", og som har sit udspring i Guds hjerte. I Jesus, som var sagtmødig og ydmyg, åbenbares hans væsen, som bor i det lys, intet menneske kan nærme sig." (*Ellen White, Jesu liv, s. 8*).

Til at tænke over

Hvordan har du oplevet, at din tro vokser, ved at du frivilligt og rundhændet giver af det, du er blevet givet?

Til videre studium

"Gavmildhedens ånd er Himlens ånd. Selviskhedens ånd er Satans ånd. Kristi selvpofrende kærlighed åbenbares på korset. Han gav alt, han havde, og gav derefter sig selv, for at vi kan blive frelst. Kristi kors appellerer til enhver Kristi efterfølgers godgørenhed. De principper, der viser sig der, er at give, at give, at give. At omsætte disse principper i faktisk godgørenhed og gode gerninger er det kristne livs sande frugt. Verdslige menneskers princip er at få, at få, at få, og de forventer at sikre deres lykke på den måde; men når det er deres et og alt, er frugten kun elendighed og død." (Ellen White i *Advent Review and Sabbath Herald*, 17. okt. 1882).

Spørgsmål til
drøftelse

1. **Hvad er der ved selviskhed, der gør den til så stor en modsætning til Kristi ånd? Hvilke bevidste ting kan vi gøre for at beskytte os mod denne meget naturlige holdning hos syndige mennesker?**
2. **"Men enhver skal give, som han har hjerte til – ikke vrangvilligt eller under pres, for Gud elsker en glad giver" (2 Kor 9,7). Det græske ord, der oversættes med "glad", findes kun denne ene gang i Det Nye Testamente, og dets betydning indbefatter noget, der er festligt og fornøjeligt. Hvad bør det fortælle os om vores holdning til at give?**
3. **Lav en liste over alt det, du er blevet givet i Kristus. Bed, mens du skriver. Hvad bør en sådan liste lære os om, hvorfor vi bør give som et svar på, hvad vi har fået? Hvad siger listen også om, hvordan selv vores bedste gaver, givet ud fra de mest ædle motiver, kan synes fattige i forhold til, hvad vi har fået?**
4. **Hvorfor er selviskhed en garanti for elendighed?**
5. **Tænk over, om der er nogen i din egen menighedsfamilie, der er i en eller anden form for nødsituation. Hvad kan du gøre for at hjælpe denne eller disse personer her og nu? Hvad kan du gøre, selv om det kræver et smerteligt offer fra din side?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord
og klassens
aktiviteter

- Prøv at lede Ordsprogenes Bog igennem for at finde ordsprog om materialisme.
 - Lad evt. medlemmer af klassen samle danske ordsprog om samme emne til sammenligning.
 - Prøv at udskrive en konkurrence blandt unge og teenagere i menigheden (eller evt. alle)
 - Lav det bedste ordsprog imod materialisme
 - Find/tegn en illustration, som på morsom måde afslører og fordømmer materialisme

Uddybende
spørgsmål

- Prøv at lave en oversigt over dine største glæder i livet: i hvor høj grad er de afhængige af "ting"?
- Forestil dig, at du ved en katastrofe mistede alt, hvad du ejede?
 - Hvad vil du græde over at miste af dine ejendele? Hvor længe vil du græde? Hvad vil du gøre, hvis du ikke har dem? Hvordan vil du opnå glæde og fornøjelse?
- Vi skelner ofte mellem brugsværdi og affektionsværdi.
 - Synes du, at det alt sammen skal være nyttigt?
 - Hvis ikke, hvordan skal man da afgøre, hvad man skal bevare af det, som "kun" har affektionsværdi?
 - Har vi brug for alt det, som vi almindeligvis kategoriserer under brugsværdi?
- Hvis det er en pligt at give, kan jeg så give af kærlighed?
 - Når man giver til andre for at opleve glæden ved at give, er det så simpelthen ikke bare en anden form for selviskhed?

Forstå
det bedre

Reformatoren Martin Luther skelnede mellem, hvad han kaldte passiv og aktiv retfærdighed. Passiv retfærdighed er den retfærdighed, hvorved vi er i stand til som syndere at stå foran Guds domstol og modtage frikendelse og evigt liv. Den er kaldt passiv, fordi den helt og aldeles er en gave. Den tilhører Jesus, som frit giver den til den troende. Ved således at blive frikendt og tilgivet sættes den troende i stand til at elske andre for deres egen skyld frem for at vinde Gud eller score points ved sine gerninger. Den troende bør da leve sit liv i tjeneste for andre og udøver derved, hvad Luther kaldte aktiv retfærdighed. Den er aktiv, fordi jeg udfører den; men den kan aldrig bringe mig frelse eller give mig fortjeneste over for Gud.

Forvaltningens plads

Ugens vers

"Og Gud kaldte os ikke til urenhed, men til hellighed" (1 Thess 4,7).

Introduktion

På grund af dybden og bredden i forvaltning er det let at miste overblikket og køre fast i dens mange aspekter og blive overvældet af, hvor omfattende forvaltning er. Forvaltning er enkelt, men samtidigt kompliceret og kan derfor let blive misforstået. Men hverken den kristne eller kirken kan eksistere eller fungere uden forvaltning. At være en kristen er også at være en god forvalter.

"Det er ikke en teori eller en filosofi, men et arbejdsprogram. Det er i sandhed den kristne lov for at leve ... Det er nødvendigt for en tilstrækkelig forståelse af tilværelsen og afgørende for en ægte, levende religiøs erfaring. Det er ikke kun et spørgsmål om et mentalt samtykke, men det er en viljeshandling og en afgørende, resolut beslutningsproces, der berører alle livets sider." (LeRoy E. Froom, *Stewardship in Its Larger Aspects* (Mountain View: Calif., Pacific Press Publishing Association, 1929), s. 5).

Hvori består nogle af kerneelementerne i, hvad det vil sige at være en kristen forvalter? I denne uge skal vi se nærmere på den plads, forvaltning har i det kristne liv. Men vi vil gøre det ved at benytte en interessant analogi – et vognhjul.

Ugens tekster

- Kol 1,16-18
- Hebr 4,14-16
- 3 Joh 3
- 1 Mos 6,13-18
- Åb 14,6-12
- 1 Pet 1,15-16

Kristus som centrum

Jesus er den centrale person i hele Bibelen (Joh 5,39), og vi har brug for at se os selv i forhold til ham. Han betalte syndens straf og gav "sit liv som løsesum for mange" (*Mark 10,45*). Jesus har al magt i himlen og på jorden (*Matt 28,18*), og alt er lagt i hans hænder (*Joh 13,3*). Hans navn er over alle navne, og en dag vil hvert knæ bøje sig for ham (*Fil 2,9-11*).

"Jesus er det levende centrum i alt." (Ellen White, *Evangelism*, s. 186).

Jesus er centrum i vores forvaltning og kilden til al vores kraft. På grund af ham kan vi frembringe et liv, der er værd at leve, og vise for alle, at han er det centrale fokus i vores liv. Paulus gennemgik mange prøvelser; men uanset hvor han var, eller hvad der skete med ham, havde han en stor prioritet i sit liv: "For mig er livet Kristus, og døden en vinding" (*Fil 1,21*).

Kol 1,16-18
Rom 8,21
2 Kor 5,17

Hvad siges der om, hvor central Jesus er for hele vores tilværelse?

Der findes ingen ægte forvaltning, hvis ikke Kristus er vores centrum (*Gal 2,20*). Han er centrum i "vort salige håb" (*Tit 2,13*), og "Han er forud for alt, og alt består ved ham" (*Kol 1,17*). Ligesom akslen er hjulets centrum og dermed bærer vognens vægt, er Kristus centrum i en forvalters liv. Ligesom en solid aksel giver stabilitet og tillader hjulet at dreje, er Jesus også det faste og stabile centrum i vores kristne tilværelse (*Hebr 13,8*). Hans indflydelse bør præge alt, hvad vi tænker og gør. Alle sider ved forvaltning roterer omkring og har deres centrum i Kristus.

"For skilt fra mig kan I slet intet gøre" (*Joh 15,5*). Forvaltningens centrum er ikke et hult tomrum, men den levende Kristus, som virker i os for at forme vores karakter her og nu og for evigheden.

Til at
tænke over

En ting er at sige, at Jesus er centrum i vores liv, men noget helt andet er at leve, som om han er det. Hvordan kan du sikre dig, at Jesus virkelig lever i dig, som han har lovet at gøre, hvis vi lader ham få lov?

Læren om helligdommen

Vi tænker normalt ikke på helligdommen i forbindelse med forvaltning. Men forbindelsen er der; for helligdommen er afgørende for vores trospunkter, og forvaltning er også en del af det system. "Den rigtige forståelse af Kristi tjeneste i den himmelske helligdom er grundlaget for vores tro." (Ellen White, *Evangelism*, s. 221). Det er altafgørende, at vi forstår forvaltningens plads i lyset af denne bibelske tankeverden.

1 Kong 7,33 beskriver et vognhjul. Vi vil illustrere læren om helligdommen som hjulets nav. Navet forbindes til akslen og sørger for mere stabilitet til hjulet, når det drejer. Gennem sin offerdød på korset og sin sejrige opstandelse (2 Tim 1,10) har Kristus lagt grundlaget for sin tjeneste i helligdommen (Hebr 6,19-20) og giver stabilitet til vores tro. Og det er i helligdommen, at han gør tjeneste for os, der lever på jorden (se Hebr 8,1-2).

"Med basis i princippet om sola Scriptura (Skriften alene) opbygger bibelsk adventisme sit system af trospunkter fra helligdomslærens perspektiv." (Fernando Canale, *Secular Adventism? Exploring the Link Between Lifestyle and Salvation* (Lima: Peru, Peruvian Union University, 2013), s. 104-105).

Hvad siger disse tekster om Jesu tjeneste i helligdommen?

Læren om helligdommen hjælper os til at se den store sandhed om frelse og forløsning, som er kernen i al kristen teologi. I helligdommen ser vi ikke alene Kristi død for os, men også hans tjeneste i den himmelske helligdom. Vi kan også i det allerhelligste se betydningen af Guds lov og virkeligheden af den afsluttende dom. Og centralt i det hele er løftet om forløsning, som er mulig på grund af Jesu blod. Forvaltningens rolle kommer til udtryk i et liv, der er forankret i frelsens store sandhed, som den kommer til udtryk i læren om helligdommen. Jo dybere vi forstår, hvad Kristus har gjort for os, og hvad han gør i os nu, jo nærmere kommer vi til Kristus, hans tjeneste, hans mission, hans lære og hans plan for dem, der omsætter forvaltningens principper i deres liv.

Læs Hebr 4,14-16. Hvilken hjælp finder vi i disse vers i kampen med synd og selvikhed? Hvordan får vi styrke og håb i det, der loves os i denne tekst?

1 Joh 2,1
Hebr 4,14-16
Åb 14,7

Til at
tænke over

Kristuscentrerede trospunkter

Læren om helligdommen står centralt, for i den kommer den store sandhed om frelsen meget tydeligt til udtryk, og korsets betydning åbenbares. Alle vores trospunkter må på en eller anden måde være forbundet med evangeliets løfte om frelse. Ligesom egerne i et hjul, kommer andre trospunkter ud fra den store sandhed om frelse ved tro på Jesus.

"Kristi offer som en soning for synd er den store sandhed, som alle andre sandheder bygger på... De, som studerer Frelserens vidunderlige offer, vil vokse i nåde og kundskab." (Ellen White, *The SDA Bible Commentary*, 5. bind, s. 1137).

Joh 14,6
3 Joh 3

**Hvad mente Jesus, da han omtalte sig selv som "sandheden"?
Sammenlign med Joh 17,17. Hvad skal vi gøre med sandheden?**

Vores trospunkter har indflydelse på, hvem vi er, og i hvilken retning vi går. Trospunkter er ikke kun abstrakte teologiske ideer; al sand troslære er forankret i Kristus og bør på forskellige måder have indflydelse på vores liv. Vi kan faktisk med rette sige, at vores identitet som syvendedags adventister er rodfæstet i vores trospunkter mere end i noget andet. Det vi lærer, og som vi er kommet frem til fra Bibelen, er altså det, der gør os til syvendedags adventister.

Forvaltningens rolle er at omsætte vores doktrinære sandhed, som vi ser den i Jesus, og gøre det på en sådan måde, at det har en positiv indvirkning på kvaliteten af vores tilværelse. "I har hørt om ham og er blevet oplært i ham, sådan som det er sandhed i Jesus, at I skal aflægge det gamle menneske, som hører til jeres hidtidige levetid, og som ødelægges af sine forførelseriske lyster, og at I skal fornyes i sind og ånd og iføre jer det nye menneske, skabt i Guds billede med sandhedens retfærdighed og fromhed" (*Ef 4,21-24*).

I denne tekst ser vi, hvad det vil sige ikke alene at kende sandheden, men også at leve den. At være en forvalter handler ikke kun om trospunkter, hvor sande de end måtte være; at være en forvalter betyder at føre disse sandheder ud i livet i vores omgang med andre.

De tre englebudskaber

Kun to gange har Gud advaret verden om en kommende katastrofe: en gang til Noa (1 Mos 6,13-18; Matt 24,37) og den anden gang gennem de tre englebudskaber i Åb 14,6-12. Disse budskaber trækker forhænet til side for at give os et enestående perspektiv af fremtidige verdensbegivenheder. Vores opfattelse af disse budskaber er modnet med tiden; men budskabet og opgaven er stadigvæk retfærdiggørelse af tro på Kristus, "i sandhed den tredje engels budskab" (Ellen White, *Evangelism*, s. 190). Grundlæggende i vores nærværende sandhedsbudskab, det budskab, vi er blevet kaldet til at forkynde for verden, finder vi med andre ord Jesus og hans store offer for os.

Åb 14,6-12

Hvad er essensen i disse budskaber? Hvad siger de til verden? Hvilket ansvar hviler der på os med hensyn til disse budskaber, og hvordan hænger det sammen med forvaltning?

Som syvendedags adventister er det vores opgave, som en forberedelse til Jesu genkomst, at forkynde de tre englebudskaber. Folk må blive i stand til at tage en beslutning om evigheden. Forvaltningens rolle er et samarbejde med Gud i mission (2 Kor 5,20; 6,1-4).

"På en speciel måde er syvendedags adventister blevet sat i verden som vægtere og lysbærere. De er blevet betroet det sidste advarselsbudskab til en døende verden. Vidunderligt lys fra Guds ord skinner på dem. De er blevet givet en gerning af allerstørste betydning – forkyndelsen af den første, den anden og den tredje engels budskab. Intet andet arbejde har så stor betydning. De må ikke tillade noget andet at optage deres opmærksomhed." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 9. bind, s. 19).

Hjulets fælg er i nærheden af det punkt, hvor hjulet møder jorden, og det repræsenterer de tre englebudskabers forkyndelse. Deres opgave er at beskytte mod teologisk afvigelse og identificerer vores ansvar i de sidste tiders begivenheder. Vi skal være forvaltere af dette budskab og forkynde det for verden.

Når vi tænker over de sidste tiders begivenheder er det let at komme til at hænge os for meget i plancher og datoer. De har en plads; men hvordan kan vi sikre os i vores forkyndelse af dette budskab for verden, at vi hele tiden har Jesus og hans offer som det centrale i al vores forkyndelse?

Til at tænke over

Forvaltning

Kristus ønsker, at vi skal leve et helligt liv. Hans liv illustrerer "hellighed", og hvordan forvaltning i sidste ende bør se ud (Hebr 9,14). Vi bør bestyre vores liv på en måde, der er velbehageligt for Gud. Det indbefatter også, hvordan vi forvalter alt det, vi er blevet betroet. Forvaltning er et udtryk for denne hellighed.

1 Pet 1,15-16
Hebr 12,14

Sammenlign de to tekster. Hvad betyder "helligelse" og at "være hellige"? Hvilken forbindelse har det med vores opgave som forvaltere?

Romerne opdagede, at et vognhjul varede længere, hvis man placerede et jernbånd rundt om fælgen. Smeden ophedede metallet, så det udvidede sig lige nok til at passe på hjulets fælg. Koldt vand fik det dernæst til at krympe, så det sad helt fast på fælgen. Jernbåndet havde kontakt med vejen, når hjulet drejede rundt.

Jernbåndet på fælgen kan repræsentere forvaltningsbegrebet. Dette er sandhedens øjeblik, hvor vores åndelige liv møder vores praktiske tilværelse. Her møder vores tro livets op- og nedture gennem fremgang og nederlag. Det er, hvor vores tro bliver virkelighed i hverdagens larm og tummel. Forvaltning er det yderste lag, der viser, hvem vi er, og hvad vi gør. Den er et vidnesbyrd om vores opførsel og et liv, der styres godt. Vores daglige handlinger, der åbenbarer Kristus, er ligesom jernbåndet på hjulet, der rører jorden.

Handlinger har stor virkning og må kontrolleres af vores helligelse til Kristus. Vi skal leve med følgende forsikring og løfte: "Alt formår jeg i ham, der giver mig kraft" (*Fil 4,13*).

"Når et menneske helliggøres ved Helligåndens påvirkning, betyder det, at det modtager Kristi natur. Sand, evangelisk tro er at have Kristus i sit liv, det er et levende, virksomt princip. Det er Kristi nåde, der åbenbares i vor karakter og i gode gerninger. Evangeliets principer kan ikke adskilles fra nogen gren af vort liv og levned. Alt, hvad en kristen foretager sig, må være en fremstilling af Kristi liv." (Ellen White, *Lys over hverdagen*, 2. bind, s. 199-200).

Til at
tænke over

Betragt dit eget liv, din daglige tilværelse. Hvad i dit liv åbenbarer, at Kristus virkelig er til stede, arbejder i dig og gør dig til en ny skabning? Hvilke bevidste valg har du brug for at foretage, for at Kristi hellighed kan blive åbenbart i dig?

Til videre studium

Fra tid til anden var det nødvendigt for et vognhjul at få jernbåndet tilpasset og sat på plads igen, fordi metallet ville strække sig, når det ramte jorden. Denne tilpasning krævede en hel del hård hamren og banken på selve jernbåndet. Tilpasningen af jernbåndet illustrerer forvaltning som praktisk helliggørelse. Det betyder at have Kristi sind, hver gang vi reagerer på livets små og store udfordringer, selv om processen kan være hård og smertefuld. Enten denne proces har at gøre med vores pengeforbrug, familieforhold eller arbejde, for blot at nævne nogle få områder, skal vores reaktion altid være i overensstemmelse med Guds vilje. Som vi alle godt ved, kan vi kun lære denne lektie gennem nogle til tider hårde knubs.

Det er ikke let at sætte et jernbånd på plads igen. Det er heller ikke let at tilpasse et menneskes karakter. Tænk over Peters erfaring. Han havde fulgt Jesus overalt, men forventede ikke disse ord fra Jesu mund: "Men jeg bad for dig, for at din tro ikke skal svigte. Og når du engang vender om, så styrk dine brødre" (*Luk 22,32*). Efter kort tid senere at have fornægtet Jesus, forandredes Peters liv, men kun efter en meget smertefuld og vanskelig erfaring. På en måde blev hans forvaltning sat på plads igen. Peter blev igen omvendt, og hans liv kom til at gå i en helt ny retning; men det skete kun efter temmelig hårde slag.

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Hvad har praktisk helliggørelse at gøre med Jesu befaling om at "fornægte sig selv og daglig tage sit kors op og følge mig" (*Luk 9,23*)? Hvad er blevet korsfæstet (*Gal 6,14*)? Hvordan illustrerer dette helliggørelsens proces? Hvordan hjælper praktisk helliggørelse os til at lære at tænke som Gud? (*1 Kor 2,16*)**
- 2. Hvordan har du selv erfaret, at smertefulde prøvelser kan lære os alvorlige lektier om kristenlivet og at følge Jesus? Lad dem i klassen, der føler sig komfortable med det, dele deres erfaringer, og hvad de har lært. Hvad kan vi lære af hinandens erfaringer?**
- 3. Tænk over andre trospunkter, vi har som syvendedags adventister, fx sabbatten, de dødes tilstand, skabelsen, Jesu genkomst, etc. På hvilken måde bør disse forskellige trospunkter påvirke den måde, vi generelt lever vores liv?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord
og klassens
aktiviteter

- Denne sabbat kan være en god anledning til at besvare spørgsmål eller se på detaljer, som er samlet fra kvartalets studium
 - Lad nogle af klassens medlemmer forberede spørgsmål eller/og inviter en person med forvaltningsbaggrund på besøg i klassen

Uddybende
spørgsmål

- Denne uges lektie beskriver begrebet forvaltning som altomfattende!
 - Drøft hvilke områder du/I finder er mest centrale mht. forvaltning!
 - Findes der områder i livet, som ikke har med forvaltning at gøre? Hvilke ville det fx være?
- Hvilke teologiske eller bibelske principper er med til at gøre forvaltning betydningsfuld?

Personligt
kristenliv

- Prøv at få en oversigt over, hvad du som menneske har modtaget – skriv evt. enkeltheder ud for hver af følgende kategorier og sammenlign, hvis du vil, med andre medlemmer af din klasse:
 - *Generelt:*
 - Tid:
 - Evner:
 - Andre menneskers indflydelse: fx forældre,
 - Historisk/social situation: fx født og opvokset i:
 - Livserfaringer på godt og ondt:
 - *Fra Gud:*
 - Åbenbaring og undervisning
 - Personligt kald:
 - Kristus:
 - Helligånden:
 - Anledninger til at dele med andre:
- Føj evt. andre kategorier til listen.

Til at
tænke over

- Alt hvad jeg har, er blevet givet mig, ligesom tjenerne i Jesu lignelse (Matt 25,14-30) eller Nebukadnezars kongemagt (Dan 2,37). At Gud giver mig sine gaver er et udtryk for hans kærlighed. At de kommer fra ham betyder, at jeg er ansvarlig for, hvor-

Gæld: en daglig beslutning

Ugens vers

"Giv alle, hvad I skylder dem: den, der har krav på skat, skat; den, der har krav på told, told; den, I skylder frygt, frygt; den, I skylder ære, ære. Vær ingen noget andet skyldig end at elske hinanden; for den, der elsker andre, har opfyldt loven" (*Rom 13,7-8*).

Introduktion

En gang imellem kan du være heldig at finde nogen, der er villig til at låne dig penge. Måske gør vedkommende det ud fra et ædelt motiv – dvs. han eller hun ønsker virkelig at hjælpe dig ud af en økonomisk krise. Men som regel låner folk ikke penge til andre på grund af deres hjertes godhed. De låner penge ud, fordi de ønsker at tjene flere (af dine) penge.

Vi bør gøre alt, hvad vi kan, for at undgå gæld. Men i visse situationer, som fx ved køb af et hus eller en bil, bygning af en kirke eller for at opnå en uddannelse, er vi nødt til at låne penge. Men det bør ske på en fornuftig måde med den hensigt at blive gældfri så hurtigt som muligt.

Vi må være forsigtige. At bruge penge, vi ikke har, frister let Guds folk til at "gøre begærlighed og kærlighed til jordiske skatte det herskende træk i deres karakter. Så længe disse træk hersker, holdes frelse og nåde i baggrunden." (*Ellen White, Early Writings, s. 267*).

Vi skal forbedre vores evner og talenter, så vi kan forblive disciplinerede og gøre alt, hvad vi kan, for at undgå gæld. I denne uge vil vi se på, hvad Bibelen siger med hensyn til gæld.

Ugens tekster

- Sl 37,21
- Matt 4,3-10
- Matt 6,33
- 5 Mos 28,12
- Ordsp 13,11
- Ordsp 21,5
- 2 Kor 4,18

Lån og forbrug

Profeterne og Elisa var i gang med at samle træ ved Jordanfloden, da et øksehoved faldt i vandet. "Ak, herre, det var endda en, jeg havde lånt!" udbød en af profeterne (2 Kong 6,5). Udsagnsordet "at låne" betyder, at man med tilladelse bruger noget, der tilhører en anden. En sådan tilladelse indebærer risici og ansvar. Lånte penge er ikke anderledes end en lånt økse, bortset fra, at det kan have langt alvorligere følger, hvis de bliver misbrugt.

Den eneste grund til, at vi låner penge, er, at vi kan bruge dem. Den økonomiske risiko, vi løber, er at tro, at vi er i stand til at tilbagebetale et lån, og at der ikke vil være nogen økonomisk overraskelse i fremtiden. Men vi kender ikke fremtiden (Præd 8,7); derfor er der altid en risiko forbundet med at låne penge.

Hvad siger disse bibeltekster om gæld?

Det kan være, vi låner penge i den hensigt at bruge dem fornuftigt; men fristelsen til at bruge, hvad vi har, også lånte penge, kan føre til meget alvorlige problemer. At bruge lånte penge tillader mange af os at leve over evne. Fristelsen til at låne og bruge er pulsen i en forbrugskultur, som påvirker både rig og fattig. Når vi fristes, bør vi søge Guds hjælp (1 Kor 10,13); for det kan være en forbandelse at stifte gæld (5 Mos 28,43-45).

Lad være med at begynde den dårlige vane med at låne penge. Hvis du allerede har gjort det, betal dem tilbage så hurtigt som muligt. Vi må lære at bruge vores midler med visdom og være herre over Guds penge og ikke at lade os beherske af verdens penge i stedet.

Igen skal det siges, at der er visse situationer, hvor vi har brug for at låne. Men det må gøres med forsigtighed og med den hensigt at tilbagebetale det hele så hurtigt, vi kan.

Hvilke åndelige farer er der for en, der bliver fanget af gæld?

Sl 37,21

Præd 5,4

5 Mos 28,44-45

Til at
tænke over

Forvaltning og øjeblikkelig tilfredsstillelse

"Så gav Jakob ham brød og en portion linser; Esau spiste og drak og gik derefter sin vej. Og sådan viste Esau ringeagt for sin førstefødselsret" (1 Mos 25,34) Esau var en robust udendørs type, som fulgte sine lyster. Da han lugtede sin brors linseret, ønskede han med det samme at spise, selv om det ikke er sandsynligt, at han var ved at dø af sult. Styret af sine følelser tillod han øjeblikkets stress at overmande fornuften, og han byttede sin førstefødselsret for øjeblikkelig tilfredsstillelse. Da han ønskede sin førstefødselsret tilbage og "med tårer søgte at omvende sig" (Hebr 12,17), fik han den ikke.

Som en modsætning har vi Jesu eksempel. Efter 40 dages faste og tæt på sultedød blev Jesus fristet tre gange af Satan (Matt 4,3-10). Men Jesus så fristelserne for det, de var, og selv i hans svækkede tilstand gav han ikke efter for tilfredsstillelse. Jesus levede hele sit liv i fornægtelse af syndens og tilfredsstillelsens glæder, og ved at gøre det viste han, at vi også kan sejre over synd. Han hverken solgte eller mistede sin førstefødselsret, og han indbyder alle til at blive medarvinger sammen med ham (Rom 8,17; Tit 3,7). Vi beholder vores førstefødselsret ved at følge det eksempel, Jesus satte, da han blev fristet (1 Kor 10,13).

Det bedste, denne verden kan tilbyde, er at opleve nuet; for den kan ikke tilbyde at opleve evigheden. At leve for sig selv er det modsatte af at leve for Gud.

Hvad lærer følgende bibeltekster om de potentielle farer ved øjeblikkelig tilfredsstillelse, selv for trofaste mennesker?

- 2 Sam 11,2-4
- 1 Mos 3,6
- Fil 3,19
- 1 Joh 2,16
- Rom 8,8

Ønsket om øjeblikkelig tilfredsstillelse er et symptom på et ukontrolleret sind; det er tålmodighedens fjende, der underminerer langsigtede mål og håner og skader ansvarlighed. At udsætte tilfredsstillelsen er et tillært princip; det er en egenskab, der hjælper os at styre situationer og stress, især de fristelser, som verden tilbyder, deriblandt også at låne penge på en uklog måde. Men det er ikke en populær tanke i en verden, der bygger på tilfredsstillelsen af øjeblikkelig belønning, hurtige løsninger og bliv-rig-på-et-øjeblik-systemer. Hvis vi først en gang har oplevet øjeblikkelig tilfredsstillelse, er vi mere tilbøjelige til igen og igen og igen at vælge kortsigtede belønninger. Forvaltere af de gaver, Gud har givet os, må ikke fanges i den fælde.

Sæt tæring efter næring

"Kosteligt forråd og olie er i den vises bolig, men et tåbeligt menneske æder det op" (*Ordsp 21,20*). Dette vers opstiller kontrasten mellem økonomisk ansvarlig forvaltning og luksuriøs og ødsel styring. Tåbelige mennesker lægger ingen planer om at sætte tæring efter næring. Grådigt bruger de al den rigdom, der er tilgængelig for dem, også lånt rigdom. De føler, at økonomisk visdom og sparsommelighed er en prøvelse, ligesom en uønsket slankekur. Men selv når vi er nødt til at låne penge, som fx til et hus, må vi gøre det med nøje overvejelser.

De riges problem er, at de altid bekymrer sig om deres rigdom, og hvordan de skal bevare den. Når mennesker har meget lidt, bekymrer de sig for, hvordan de skal bevare livet, ikke rigdommen. Men Bibelen giver os råd om at sætte tæring efter næring, uanset hvor meget vi har. Paulus anbefaler, hvad vi måske vil betragte som ekstrem enkelhed: "Har vi føde og klæder, skal vi lade os nøje med det" (*1 Tim 6,8*). Paulus betragter ikke jordiske ejendele som særlig vigtige; for ham er det nok at leve i Kristus (Fil 1,21).

Matt 6,33

Hvilket princip må huskes frem for alle andre? Hvordan kan vi sikre os, at vi lever vores liv på denne måde?

Vi bør ikke betragte vores midler som en indkomst, men som resourcer, vi har ansvar for at forvalte. For at udføre den opgave, er det at lægge budget den metode, vi bør bruge. At lægge et budget er en tillært evne, der må studeres grundigt. Disciplineret praksis og indsats er nødvendigt for at kunne styre en balanceret økonomisk plan med succes (*Ordsp 14,15*). Hvis vi forpligter os på at gennemføre vores økonomiske forvaltningsplan, vil vi blive i stand til at undgå pinlige økonomiske fejltagelser.

Hvis du har et problem med at styre dine penge, bør du lave et budget. Det behøver ikke at være kompliceret. Det kan være så enkelt som at lægge alle dine udgifter for et par måneder sammen og dernæst beregne dine gennemsnitlige månedlige udgifter. Hemmeligheden er ikke at bruge mere, end du har, uanset omstændighederne, og at gøre alt, hvad du kan for at undgå at stifte gæld.

Til at tænke over

Læs Luk 14,27-30. Jesus giver her et eksempel på, hvad det koster at være hans discipel, ved at bruge et billede af en bygningsmand, der beregner, hvad det vil koste at bygge et tårn, og hvad der sker, hvis han ikke er i stand til at fuldføre det. Hvilke lektier om forvaltning bør vi lære deraf?

At sige nej til gæld

5 Mos 28,12

Hvad lærer dette os om ikke at stifte for meget gæld? Hvilket princip ser vi anvendt her?

Det er sund fornuft at undgå gæld så meget som muligt. Skriften fraråder os også at stille sikkerhed for andres gæld (Ordsp 17,18; 22,26). Gæld påvirker vores fremtid og forpligter os til at underkaste os fremtidens krav i en situation med økonomisk svaghed. Gæld er måske ikke umoralsk; men det styrker ikke vores åndelige liv.

"Vi må vise nøje påpasselighed med vores økonomi, ellers vil der opstå stor gæld. Lev inden for dine begrænsninger. Sky det at stifte gæld som du ville sky spedalskhed." (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 272).

Gæld kan blive en økonomisk trældom, som gør os til "långivere-træl" (Ordsp 22,7). Gæld er en så stor del af vores finansielle verden, at vi kommer til at tro, at det er det normale. Hele nationer eksisterer trods alt på baggrund af gæld; hvorfor skulle enkeltpersoner ikke også gøre det samme? Men det er en meget forkert holdning at have.

"Indgå en alvorlig pagt med Gud om, at med hans velsignelse vil du betale din gæld og dermed ikke skyldes nogen noget, selv om du må leve af grød og brød. Det er så let, når du forbereder dine måltider, at smide småpenge ud af din lomme til ekstra ting. Vær omhyggelig med dine småpenge, så vil de store sedler tage vare på sig selv. De små mønter her og de små mønter der, som bruges på det ene og det andet, løber hurtigt op til større beløb. Fornægt selvet, i hvert fald så længe du er muret inde med gæld... Lad dig ikke vakle, blive modløs eller vende om. Fornægt din smag, fornægt tilfredsstillelsen af din appetit, spar dine småpenge og betal din gæld. Arbejd på at tilbagebetale den så hurtigt som muligt. Når du igen kan stå frem som et frit menneske uden at skyldes nogen noget, vil du have vundet en stor sejr." (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 257).

Gæld er en usikker grundvold for den kristne at stå på. Den kan skade vores åndelige erfaring og påvirker vores evne til at støtte Guds værk. Den frarøver os vores evne til med tillid at give til andre, og fjerner mulighederne for Guds velsignelser.

Hvilke valg kan du foretage lige nu, som vil hjælpe dig til at undgå unødvendig gæld? Hvad kan du være nødt til at nægte dig selv for at være gældfri?

Til at tænke over

Opsparing og investering

Myrerne arbejder flittigt for at samle forråd til vinteren (Ordsp 6, 6-8). Formålet med en opsparing er at få råd til noget specielt, man har brug for, i modsætning til enten at ødsle eller at ophobe midlerne. Det kræver både visdom, budgetlægning og disciplin at forvalte penge. Hvis vi kun sparer op til os selv, stjæler vi af Guds ejendom i stedet for at forvalte den.

"Unødig brug af penge er et dobbelt tab. Ikke alene er pengene forsvundet; men mulighederne for gevinst er også væk. Hvis vi havde sat dem til side, kunne de mangedobles her på jorden gennem opsparing eller i himlen ved at give ... Opsparing er en disciplin, der udvikler herredømme over pengene. I stedet for at lade penge føre os derhen, hvor vores tilfældige indfald leder os, overtager vi styringen, når vi sparer." (Randy C. Alcorn, *Money, Possessions and Eternity* (Carol Stream; Illinois, Tyndale House Publishers, 2003), s. 328).

Ordsp 13,11
Ordsp 21,5
Ordsp 13,18

Hvilke praktiske råd finder vi her, som kan hjælpe os til bedre at styre vores økonomi?

Det handler ikke om, hvor meget man ejer, men om at have en bibelsk forvaltningsplan, uanset hvordan ens økonomiske situation måtte være. At spare op til familiens behov bør gøres med visdom. For at begrænse eventuelle tab er det klogt at fordele sin risiko (Præd 11,1-2). At arbejde på sådanne begrænsninger inden man opstiller sine ønsker (Ordsp 24,27) og dernæst søge kvalificeret rådgivning fra andre (Ordsp 15,22), er to effektive redskaber i denne model. Når dine behov opfyldes og din rigdom vokser, må du huske "på Herren din Gud; det er ham, der giver dig kraft til at skabe rigdom" (5 Mos 8,18).

Den mest sikre investeringsmodel for Guds forvaltere er at investere i "Himmeriget" (Matt 13,44). Der er der ingen nedgangstider, risici, tyve eller fald på aktiemarkedet. Det er som at have en pengepung, der aldrig slides op (Luk 12,33). Kontoen oprettes, når vi tager imod Kristus, og vi indsætter, når vi giver tiende og gaver til hans værk. Uanset hvor mange jordiske forpligtelser vi skal varetage, må vi også huske at have fokus rettet mod de evige værdier.

Til at
tænke over

Læs 2 Kor 4,18. Hvordan kan vi altid huske denne sandhed, mens vi samtidigt lever som ansvarlige forvaltere her og nu?

Til videre studium

Alle vores naturlige evner, talenter eller gaver kommer fra Gud, både anlæg, vi er født med, og det vi har lært gennem påvirkning fra omgivelserne. Det vigtige er, hvad vi gør med vores evner og talenter. Gud forventer, at hans forvaltere lærer at være herre over deres evner og talenter gennem uddannelse og praktisk erfaring (Præd 10,10).

Besal'el var fyldt "med Guds ånd, med visdom og klogskab og indsigt til at udføre al slags arbejde" (2 Mos 35,31). Han og Oholiab (2 Mos 35,34) havde evnen til at undervise andre i deres håndværk.

Vi kan lære at blive bedre forvaltere, især mht. til at fjerne gæld, mens vi lever i en materialistisk verden. Vi bør altid udvikle vores evner gennem læsning, seminarer, formel uddannelse (når det er muligt) og til sidst ved at anvende det, vi har lært. Udviklingen af vores evner gør os i stand til at give det bedste, vi kan, til Gud og at være gode forvaltere.

Lignelsen om de betroede talenter antyder, at alle tjenerne modtog talenter, "enhver efter hans evne" (Matt 25,15). To af tjenerne fordoblede deres beløb; den tredje gravede det ned i jorden. Vi bør altid bestræbe os på at forbedre det, vi har, men at begrave sit talent viste hverken evner eller dygtighed. At styre sine penge, gøre sig gældfri, opøve disciplin og praktisk erfaring er med til at udvikle dygtighed og er velsignet af Gud. For at have fremgang og blive dygtig til noget må vi gentage det igen og igen.

"Når Bibelens lektier indarbejdes i vores daglige tilværelse, har de en dyb og varig indflydelse på karakteren. Timotheus lærte disse lektier og praktiserede dem. Han havde ingen særlige fremragende talenter; men hans arbejde blev værdsat, fordi han brugte sine gudgivne evner i Herrens tjeneste." (Ellen White, *The Acts of the Apostles*, s. 205).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Selvkontrol er altid vigtigt for en kristen, og det gælder især, når mangel på selvkontrol kan føre til økonomiske vanskeligheder eller til og med ruin. Hvad kan vi som kirke gøre for at hjælpe dem, som står i fare for at udsættes for sådanne problemer?**
- 2. Læs Rom 13,7-8. Hvordan kan vi anvende disse ord i vores hverdag og i al vores omgang med andre?**
- 3. Nogle mennesker siger, at vi ikke behøver at være bange for at stifte gæld; for Jesus kommer alligevel snart igen. Hvordan vil du svare på en sådan udtalelse?**

Aktiviteter og dialog

Klassens aktiviteter

Uddybende spørgsmål

- Overvej, evt. sammen med hele menigheden, at arrangere et lokalt forvaltningskursus ud fra kristne værdier.
- Reflekter over dine værdier, dine mål og din planlægning for fremtiden – og drøft dine svar og tanker med klassen:
 - Hvad har du umiddelbart i dag brug for at få/eje/være i besiddelse af?
 - Hvad har du brug for om ti, tyve, fyrre år?
 - Hvad har du altid brug for, også i evigheden?
 - Hvad har du brug for at være som person?
 - Hvilke valg må du gøre nu for også fremover at blive, hvad du ønsker at være?
 - Hvordan påvirker dine ønsker om at få, den måde du er på?
- Drøft nogle af de etiske udfordringer ved forbrug og investering.
 - Gør det nogen forskel, hvordan vi som kristne investerer vores midler? Er der selskaber og projekter, som du af etiske grunde mener, at du bør holde dig fra, også selv om investering kan betale sig?
 - Hvilke fristelser er særlig stærke for mennesker, der lever i gæld eller måske med et meget stramt budget, eller som simpelthen er pengekærlige?
 - At snyde lidt i de små ting
 - Gå på kompromis med kristne forretningsprincipper, som fx at sælge langt over værdien
 - Være hård og nådesløs i pengesager
 - Blive så optaget af penge og tælle hver øre, at det åndelige liv og de evige værdier mistes af syne
 - At karakteren formes af pengegriskhed
 - Hvilke andre fristelser kan du/I evt. nævne?
- Find eksempler fra medierne, hvor tidens tendens til hurtig materiel gevinst illustreres – og del dem med din klasse.

Mødet med dagligdagen

Til at tænke over

Den store norsk-danske forfatter Ludvig Holberg skrev en satire om en mand, der faldt gennem et hul i jorden ind til en anden verden – *Niels Klims underjordiske rejse*. Her mødte manden bl.a. et samfund af talende træer, der naturligt nok ikke var for hurtige, og som tog

En forvalters vaner

Ugens vers

"Hvordan holder den unge sin sti ren? Ved at følge dine ord! Af hele mit hjerte søger jeg dig, led mig ikke vild fra dine befalinger. Jeg gemmer dit ord i mit hjerte, for ikke at synde mod dig" (*Sl 119,9-11*).

Introduktion

Dine vaner afspejler din hensigt og retning i livet. Forvaltere, der udvikler gode vaner, er de mest trofaste forvaltere. Daniel havde for vane at bede dagligt (Dan 6,10). Paulus' vane var at komme i synagogen (ApG 17,1-2). Han skriver også: "Far ikke vild! Slet omgang fordærver gode sæder" (1 Kor 15,33). Vi skal opdyrke gode vaner for at erstatte de dårlige.

"Vi vil hver især, både her og i al evighed, være, hvad vores vaner gør os til. Mennesker, som udvikler gode vaner og trofast udfører alle deres pligter, vil leve som strålende lys, der kaster lysstråler på andres sti." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 4. bind, s. 452).

Den sti, en vane skaber, er den hurtigste vej, du kan tage for at opnå den belønning, du ønsker. Du behøver med andre ord ikke engang at tænke over det; du gør det bare. En sådan vane kan være enten meget god eller meget dårlig, afhængig af hvad den er for dig. I denne uge vil vi se på stærke vaner, der vil hjælpe en forvalter til at tage sig af Guds gerning.

Ugens tekster

- Ef 5,15-17
- Kol 3,23
- Luk 12,35-48
- Jak 4,14
- ApG 3,21
- 1 Kor 9,24-27

Vane: Søg først Gud

Vi har alle vaner. Spørgsmålet er: Hvilken slags vaner er det? Gode eller dårlige? Af alle de gode vaner en kristen kan have, må det at søge Gud som det første man gør hver dag, være den allervigtigste. "Overgiv dig selv med sjæl, legeme og ånd til Gud hver morgen. Skab vaner med personlig andagt og stol mere og mere på din frelser." (Ellen White, *Mind, Character, and Personality*, 1. bind, s. 15.) Med en sådan vane vil vi komme til at gå ind gennem den snævre port, "der fører til livet" (Matt 7,14).

Gud sagde: "Du må ikke have andre guder end mig" (2 Mos 20,3). I forbindelse med vores grundlæggende behov sagde Jesus: "Søg først Guds rige og hans retfærdighed" (Matt 6,33), og vi er også blevet fortalt: "Søger I mig, skal I finde mig. Når I søger mig af hele jeres hjerte, er jeg at finde, siger Herren" (Jer 29,13-14).

Hvad siges i disse tekster, der kan hjælpe os til at sætte Gud først i vores liv?

Matt 22,37-38
ApG 17,28
Ef 5,15-17
Kol 3,23

Blandt alle eksempler på at sætte Guds først er der selvfølgelig intet bedre end Jesu eksempel. Jesus satte sin fader først i alt. Vi møder først denne prioritering, da han som barn besøgte templet i Jerusalem. Irettesat af sin mor, der havde fundet ham "i templet", sagde han til hende: "Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?" (Luk 2,46.49).

Hele sit liv tørstede Jesus efter at have samfund med sin far. Det viser sig tydeligt i hans vane med at bede. Denne vane var noget, disciplene ikke helt forstod. Alle mørkets magter kunne ikke adskille Jesus fra Faderen; for Jesus gjorde det til en vane at være fuldstændigt forbundet med ham.

Vi kan følge Jesu eksempel ved at tage beslutningen om at elske Gud af hele vores hjerte, sjæl og sind (Matt 22,37). Ved at bede, studere Guds Ord og bestræbe os på at efterligne Jesus i alt, hvad vi gør, tillægger vi os den vane at sætte Gud først i vores liv. Og hvilken bedre vane kan en kristen vel have?

Spørg dig selv: Har jeg virkelig sat Jesus først i mit liv? Hvordan kan du vide det?

Til at tænke over

Vane: Se frem til Jesu genkomst

Luk 12,35-48

Hvad lærer denne lignelse os om, hvilken holdning vi bør have til Jesu genkomst? Hvorfor må alt, hvad vi foretager os, altid stå i forhold til den virkelighed, at Jesus snart kommer igen?

Forvaltning bør af vane blive udført i lyset af Jesu genkomst. Utro forvaltere, som opfører sig som om de var tro, vil til sidst blive afsløret af deres handlinger; for sande, trofaste forvaltere udfører deres ansvarsopgaver ved at arbejde og passe deres pligt, som om deres herre var til stede. De lever for fremtiden og arbejder trofast dag efter dag. "Vort borgerskab er i himlene; derfra venter vi også Herren Jesus Kristus som frelser" (Fil 3,20).

Abraham så frem til den evige by (Hebr 11,10), og Paulus så frem til Jesu genkomst (Hebr 10,25). De tænkte fremad, forventede, lagde planer og var med et øjeblikks varsel rede til at møde Jesus. Vi skal også udvikle denne vane at se frem i tiden med blikket fæstet på evangeliets klimaks (Tit 2,13). I stedet for af og til at kaste et tilfældigt blik på profetierne, har vi brug for hele tiden at se frem, være på vagt og handle, idet vi altid er opmærksomme på den evighed, der venter os, når Jesus kommer igen. Samtidigt må vi undgå vilde og fantasifulde spekulationer omkring endetidsbegivenheder. Løftet om Jesu genkomst giver os retning i vores tilværelse, sørger for et fornuftigt perspektiv for nutiden og hjælper os til at huske, hvad der er vigtigt i livet. Vanen med at se frem til Jesu genkomst giver en forvalter klarhed og hensigt.

Korset har banet vejen for, at vi kan få et møde med Frelseren. Vi ser efter tegn i Bibelen, der peger på, at Kristus kommer i sin faders herlighed sammen med de hellige engle (Mark 8,38). "For vi ser ikke på det synlige, men på det usynlige; det synlige varer jo kun en tid, det usynlige evigt" (2 Kor 4,18).

Døden og dens altid tilstedeværende virkelighed bør hjælpe os til at indse, hvor begrænset og forbigående vores tid her på jorden er. Men løftet om Jesu genkomst viser også, at døden selv kun er midlertidig. Det giver derfor mening at leve i lyset af løftet om Jesu genkomst – et løfte, der bør have indflydelse på, hvordan enhver kristen forvalter lever sit liv. Lad os gøre det til en vane altid at leve i forventningen om Kristi komme. Selv vores navn henviser til virkeligheden af den forventning.

Vane: Brug tiden fornuftigt

"For vi er fra i går, vi ved intet, vort liv på jorden er en skygge"
(Job 8,9).

Du kan standse et ur, men du kan ikke standse tiden. Tiden venter ikke; den bliver ved med at bevæge sig fremad, selv om vi står stille og ikke gør noget som helst.

Jak 4,14
Sl 90,10.12
Sl 39,5-6
Præd 3,6-8

Hvad lærer følgende tekster om vores tid her på jorden i dette liv? Hvilket grundlæggende budskab kan vi finde i disse vers om, hvor værdifuld vores tid her på jorden er?

Med hensyn til noget så begrænset og uigenkaldeligt som tid, er det vigtigt for kristne at være gode forvaltere. Vi bør derfor udvikle den vane at bruge tiden vist ved at fokusere på det, der er vigtigt i både dette liv og i det næste. Vi må styre vores tid baseret på, hvad Guds Ord siger er vigtigt; for når tiden ophører, kan den ikke fornyes. Hvis vi mister penge, kan vi måske genvidne dem, måske til og med mere, end vi mistede til at begynde med. Men sådan er det ikke med tid. Et tabt øjeblik er tabt for evigt. Vi kan meget lettere sætte skallen på et ituslæt æg sammen igen, end vi kan generobre bare et enkelt øjeblik af fortiden. Tid er derfor noget af det mest værdifulde, Gud har givet os. Det er derfor vigtigt, at vi udvikler den vane at få det meste ud af hvert eneste øjeblik, vi er blevet givet.

"Vor tid tilhører Gud. Hvert øjeblik er hans, og det er vor hellige pligt at benytte den til hans ære. Af alle de talenter, han har skænket os, er der ikke noget, han vil kræve nøjere regnskab for end tiden. Vi kan ikke udregne værdien af vor tid. Kristus regnede hvert eneste øjeblik for at være kostbart, og det må vi også gøre. Livet er alt for kort til at blive bortødslet. Vi har kun en meget kort prøvetid til at berede os for evigheden. Vi har ingen tid at spille, ingen tid at benytte til syndige nydelser." (Ellen White, *Lys over hverdagen*, 2. bind, s. 149).

Til at
tænke over

"Se derfor til, hvordan I lever, ikke som uvise, men som vise. Brug det gunstige øjeblik, for dagene er onde" (Ef 5,15-16). Hvad siger Paulus her, og hvordan kan vi anvende hans ord på vores egen situation?

Vane: Sundhed i sind, krop og sjæl

Vi var oprindeligt skabt fuldkomne – mentalt, fysisk og åndeligt. Men synden har ødelagt det hele. Evangeliets gode nyhed er bl.a., at Gud er i gang med at genoprette os til det, vi oprindeligt var tiltænkt.

Ap G 3,21
Åb 21,1-5

Hvilket håb finder vi i disse vers? Hvordan skal vi leve, mens vi venter på denne endelige genoprettelse?

Mens Kristus var her på jorden, arbejdede han utrætteligt på at løfte menneskeheden op, både åndeligt, mentalt og fysisk. Det var en forløber for den endelige genoprettelse, der vil ske ved verdens ende. Jesu arbejde med at helbrede viser, at Gud ønsker, at vi skal være så sunde, som vi overhovedet kan være nu, indtil Jesus kommer igen. Forvaltning vil derfor udvikle vaner for sind, krop og sjæl, der fremmer en sund livsstil.

For det første vil sindet vokse sig stærkere, jo mere vi bruger det. Gør det til en vane at fylde dit sind med "alt, hvad der er sandt, hvad der er ædelt, hvad der er ret, hvad der er rent, hvad der er værd at elske, hvad der er værd at tale godt om" (*Fil 4,8*). Sådanne tanker giver os fred (*Es 26,3*), og "besindighed er liv for legemet" (*Ordsp 14,30*). Sindets sunde vaner tillader kraftens højborg at fungere under de bedst mulige forhold.

For det andet viser gode sundhedsvaner som motion og sund kost, at vi har omsorg for os selv. Motion sænker vores stressniveau og blodtryk, forbedrer vores humør og er en medicin, der sandsynligvis er mere effektiv end noget andet, der findes på hylderne.

For det tredje vil en forvalter udvikle gode vaner for at styrke sjælen. Løft din sjæl til Gud (*Sl 86,4-5*) og vent (*Sl 62,6*). Din sjæl vil have fremgang, når du "lever i sandheden" (*3 Joh 3*), og Fredens Gud vil "bevare fuldt ud jeres ånd og sjæl og legeme lydefri ved vor Herre Jesu Kristi komme" (*1 Thess 5,23*).

Til at
tænke over

Tænk over, hvilke slags vaner du har, og hvordan de indvirker på din åndelige, fysiske og mentale sundhed. Er der ændringer, du har brug for at foretage, som kan hjælpe dig til at forbedre et af disse områder eller dem alle? Hvilke valg kan du foretage, og hvilke bibelske løfter kan du anvende, som vil hjælpe dig til at forbedre kvaliteten af dit liv nu, mens du venter på den endelige genoprettelse?

Vane: Selvdisciplin

Selvdisciplin er et af de vigtigste karaktertræk hos en forvalter. "For Gud har ikke givet os en fej ånd, men en ånd med kraft og kærlighed og besindighed" (2 Tim 1,7). Det græske ord for "besindighed" – *sophronismos* – findes kun dette ene sted i Det Nye Testamente og indbefatter evnen til at gøre det, der kræves, med et afbalanceret, fornuftigt sind, som ikke vil afvige fra Guds principper. Selvdisciplin kan hjælpe os til at "skelne mellem godt og ondt" (Hebr 5,14), forstå de pågældende situationer, og alligevel roligt og ydmygt modstå pres og distraktioner uanset, hvad resultatet vil blive. Daniel stræbte på trods af løverne efter at gøre det rette i modsætning til Samson, som levede et selvforkælende liv, hvor han ikke lagde bånd på sig selv eller udviste sund dømmekraft. Josef stræbte efter at gøre det rette i Potifars hus i modsætning til Salomo, som tilbad andre guder (1 Kong 11,4-5).

1 Kor 9,24-27

Hvad siger Paulus om selvdisciplin i disse vers? Hvad står ifølge hans ord egentlig på spil i hele spørgsmålet om selvdisciplin?

"Verden er fuld af nydelsessyge. Det vrimler med vildfarelser og opdigtede historier. Satan har mangedoblet sine fælder for at tilintetgøre menneskene. Alle, der ønsker fuldkommen hellighed i deres gudsfrygt, må lære mådeholdets og selvbeherskelsens kunst. Lysterne og lidenskaberne må styres af menneskets højere kræfter. Selvdisciplin er af væsentlig betydning for den mentale styrke og åndelige indsigt, som vil gøre os i stand til at fatte og efterleve de hellige sandheder i Guds ord." (Ellen White, *Jesu liv*, s. 61).

Selvdisciplin forbedres ved vanemæssig øvelse. Guds kald er, at de kristne skal "være hellige i hele jeres livsførelse" (1 Pet 1,15) og at øve os "i gudsfrygt" (1 Tim 4,7). Forvaltere må øve og træne for at have selvdisciplin på samme måde som de mest talentfulde idrætsfolk eller musikere. Med Guds kraft og vores stadige indsats må vi disciplinere os selv i de ting, der virkelig betyder noget.

Hvordan kan vi lære at underkaste os Guds kraft, som alene kan give os den nødvendige selvdisciplin til at leve som trofaste og gudhengivne forvaltere i en syndig og fordærvet verden?

Til at
tænke over

Til videre studium

Enok og Noa gjorde det til en vane at vandre med Gud i en tid, hvor der var meget få trofaste tilbage, og hvor overflod, materialisme og ondskab herskede (1 Mos 5,24; 6,9). De forstod og tog imod Guds nåde og blev på den måde gode forvaltere af de ejendele og opgaver, de var betroet. Ned igennem tiden har mange mennesker vandret med Gud ligesom Enok og Noa. Daniel og hans venner "var fuldstændig klar over, at det var en absolut nødvendighed for dem at have en klar hjerne og at udvikle en kristelig karakter, hvis det skulle lykkes dem at repræsentere den sande religion blandt alle disse falske, hedenske religioner. Gud selv var deres lærer. De bad uden ophør, studerede samvittighedsfuldt og holdt sig i nær berøring med den usynlige Gud. Kort sagt: De vandrede med Gud ligesom Enok." (Ellen White, *Profeter og konger*, s. 236).

"At vandre med Gud" betyder at leve hver dag med Gud. En vis forvalter vil gøre det til en vane at vandre med Gud midt i en fordærvet verden; for kun gennem forbindelsen med Gud kan vi beskyttes mod den herskende ondskab.

At være en trofast forvalter indbefatter, at udgangspunktet i hele vores tilværelse er at være i overensstemmelse med Gud (Amos 3,3). Vi må leve i Kristus (Kol 2,6), leve et nyt liv (Rom 6,4), vandre i kærlighed (Ef 5,2), være vise (Kol 4,5), vandre i sandhed (Sl 86,11), vandre i lyset (1 Joh 1,7), vandre retsindigt (Ordsp 19,1), vandre i Guds lov (2 Mos 16,4), vandre i gode gerninger (Ef 2,10) og vandre på den lige vej (Ordsp 4,26-27).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Definer ydmyghed og forklar, hvilken rolle den spiller i en forvalters liv (Matt 11,29; Ef 4,2; Fil 2,3); Jak 4,10). Hvorfor er ydmyghed vigtig i vores vandring med Gud? (Mika 6,8.)**
- 2. Tal sammen i klassen om, hvordan vi kan hjælpe hinanden, hvis vi bliver fanget i selvødelæggende vaner.**
- 3. Hvilke andre gode vaner bør en kristen forvalter også have? Se fx Tit 2,7; Sl 119,172; Matt 5,8.**
- 4. Tal sammen i klassen om begrebet tid og dens mysterier. Hvorfor virker det, som om den går så hurtigt? Hvordan kan vi i det hele taget forstå, hvad tid er? Og allervigtigst, hvorfor er det vigtigt, at vi er gode forvaltere af den forholdsvis korte tid, vi har, mens vi er her på jorden?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

Lektien giver nogle eksempler fra Bibelen på mennesker, der havde selvdisciplin – eller manglede det. Prøv at samle flere bibelske eksempler.

Uddybende spørgsmål

- Vi er blevet betroet tid, og det er af betydning at forvalte den tid, vi har, på en klog måde:
 - Betyder det, at vi derfor bør være travlt beskæftigede hele tiden – har vi lov at slappe af?
 - Hvordan og hvor meget skal vi slappe af? Kan man slappe af, hvis man hele tiden føler sig usikker på, om man har lov til det?
- Hvad kan man rent praktisk gøre for at aflægge en dårlig vane eller opbygge en god vane?
 - Hvad skal man koncentrere sig om først? At aflægge en dårlig vane eller opbygge en god?
- Er meget disciplinerede mennesker altid venlige? Hvad kan man gøre for at opbygge den vane at være venlig mod alle, man møder?
- Hvilke andre gode – eller dårlige – vaner er afgørende for det kristne liv ud over dem, som lektien omtaler?
 - Er der forskel på "dårlige vaner"? Er alle lige slemme?
- Prøv at opstille en række gode grunde til at leve sundt!
 - Hvorfor skal vi leve sundt? Er det bare for vores egen skyld? Hvis det er tilfældet, er det så specielt kristent?

Personligt kristenliv

- Dårlige vaner er især irriterende, fordi vi ikke altid er opmærksomme på dem; det er derfor, at de er vaner! Nogle dårlige vaner er forholdsvis uskyldige – måske bider jeg negle af og til! Andre er meget ubehagelige for andre – jeg er måske regelmæssigt direkte uhøflig over for andre uden at være mig det bevidst! Andre vaner igen er direkte skadelige, måske for mit helbred – som fx rygning!
- Er der vaner, du gerne ville aflægge? Her følger nogle gode råd:
 1. Allerførst må du blive din "uvane" bevidst: (a) erkend, at du har den; (b) prøv at forstå, hvornår og hvordan den især viser

sig; (c) og indse, at selv om du gerne vil af med den, kan du alligevel godt føle dig tryk ved den og have lyst til at fortsætte med den!

2. Vær ikke bange for at søge hjælp og forståelse. Selv "små" og ubetydelige vaner aflægges lettere, hvis man har støtte fra mennesker, man holder af, og som holder af en – ved nedbrydning af stærkere vaner kan deciderede støttegrupper være uvurderlige.
3. Vær realistisk! Ikke alt kan fikses. Og selv det, der kan fikses, kan måske ikke fikses lynhurtigt. Sæt derfor gerne store mål; men del dem op i delmål, så du kan få en positiv fornemmelse af, at der er fremgang.
4. Hold humøret oppe! Hvis du kikser lidt, så lav lidt grin med dig selv. At distancere sig fra sig selv og anvende selvironi gør det ofte lettere at ændre vaner!
5. Lad ikke skyldfølelse slå dig ud. Hvis man føler skyld, fordi det ikke lykkes at foretage hurtige ændringer, bliver man lettere nedtrykt – og så er det endnu sværere at ændre vaner!
6. Husk, at du har en frelser. Erkend dine vaner og din svaghed over for ham. Søg hans hjælp; han forstår dig. Gå til ham med din skyldfølelse; han bærer din skyld. Du kan komme til ham, som du er, og finde fred og modtage kraft dag for dag.

Mødet med
dagligdagen

Hvilke oplevelser kan du dele med klassen mht. mennesker, du har mødt, der enten var meget disciplinerede – eller det modsatte?

Følgerne af forvaltning

Ugens vers

"Lev jeres liv blandt hedningerne sådan, at de netop ved det, de bagtaler jer for som forbrydere, kan få syn for jeres gode gerninger og prise Gud for dem på hjemmøgelsens dag" (1 Pet 2,12).

Introduktion

Som forvaltere bør vi leve som vidner for den Gud, vi tjener. Det betyder, at vi bør øve en kraftig indflydelse på dem, vi lever iblandt, en indflydelse til det gode.

Vi skal altså ikke isolere os fra verden. I stedet har vi det privilegium at afspejle en bedre måde at leve på for dem, som ikke kender til det, vi er blevet givet. Forvaltning er den kunst at trives, mens man forvalter Guds kald om at leve et gudfrygtigt liv. Gud giver os evnerne til at leve anderledes end nogen anden livsstil her på jorden (2 Kor 6,17), og det er noget, andre bør lægge mærke til og gerne stille spørgsmål om. Derfor lyder opfordringen: "I skal hellige Herren Kristus i jeres hjerte og altid være rede til forsvar over for enhver, der kræver jer til regnskab for det håb, I har" (1 Pet 3,15).

I denne sidste lektie i vores studium skal vi se på de personlige fordele, en forvalter har i sit liv, de åndelige følger, de succesrige resultater og indflydelsen på andre. Vi ser på, hvad der er nøglen til tilfredshed i en forvalters liv, mens vi husker, at det altid handler om "Kristus i jer, herlighedens håb" (Kol 1,27).

Ugens tekster

- 2 Tim 3,1-9
- Ez 14,14
- Fil 4,4-13
- Ordsp 3,5
- 1 Pet 2,11
- Matt 7,23; 25,21

Forvaltning og guds frygt

Guds frygt er et stort emne. Gud frygtige mennesker har en hellig livsførelse (Tit 1,1), idet de bliver mere og mere lig Kristus og udviser en hengiven holdning og handlinger, der behager Gud (Sl 4,4; Tit 2,12). Guds frygt er beviset på sand religion og medfører et løfte om evigt liv. Ingen filosofi, rigdom, berømmelse, magt eller privilegeret fødsel tilbyder et sådant løfte.

2 Tim 3,1-9

Hvad advarer Paulus mod? Tænk over, hvilken forbindelse dette har med en trofast forvalters liv.

Jobs Bog giver os en beskrivelse af Jobs karakter og handlinger. Den illustrerer, hvordan et gud frygtigt liv viser sig, selv under store lidelser. Den viser også, hvor meget Satan hader en sådan livsstil. Selv Gud erkendte, at der ikke fandtes nogen som Job med en sådan tro og retskaffen livsstil (Job 2,3).

"Der boede en mand i landet Us; han hed Job. Han var en retsindig og retskaffen og gud frygtig mand, der holdt sig fra det, der var ondt" (*Job 1,1*). Vi ser her en mand, hvis tro ikke kun blev udtrykt i ord og ritualer, selv om det også var en del af hans liv (*Job 1,5*). Hans guds frygt viste sig i alle sider ved hans liv, selv midt under forfærdelige prøvelser. At være gud frygtig betyder ikke, at vi er fuldkomne, kun at vi genspejler fuldkommenhed i vores egen sfære.

Ez 14,14

Hvad fortæller denne tekst, der vidner om disse mænds karakter? Hvad har de til fælles, som også bør vise sig i vores liv?

Forvaltning er i virkeligheden et udtryk for et gud frygtigt liv. Trofaste forvaltere har ikke kun et skin af gud frygtighed. De er gud frygtige, og denne guds frygt viser sig i den måde, de lever på, og i, hvordan de tager sig af de ting, deres Gud har betroet dem. Deres tro kommer ikke kun til udtryk i, hvad de gør, men også i, hvad de ikke gør.

Nøjsomhed

"Ikke sådan at forstå, at jeg har manglet noget; for jeg har lært at nøjes med, hvad jeg har" (Fil 4,11). Hvor må vores tilfredshed i virkeligheden komme fra, hvis vi skal være tilfredse uanset situationen?

Paulus skriver til Timotheus og beskriver en usmagelig gruppe mennesker, som "mener, at guds frygt skal kunne lønne sig" (1 Tim 6,5). Hvilken mere passende beskrivelse kan vi finde for nogle af vores tids fjernsynsprædikanter? De får en masse penge ved at fortælle seerne, at hvis de er trofaste (og den "trofasthed" indbefatter økonomisk støtte), vil de også blive rige. At sætte lighedstegn mellem rigdom og trofasthed er kun endnu et udtryk for materialisme, der er skjult under et dække af kristendom.

Kendsgerningen er, at guds frygt ikke har noget som helst at gøre med rigdom. Hvis det var tilfældet, skulle nogle af verdens mest modbydelige mennesker betegnes som gudfrygtige; for de er også nogle af de rigeste. I stedet siger Paulus, at "guds frygt sammen med nøjsomhed bærer lønnen i sig selv" (1 Tim 6,6). Guds frygt sammen med nøjsomhed under alle forhold er den højeste form for rigdom; for Guds nåde er langt mere værdifuld end økonomisk vinding. Vi bør derfor være tilfredse med "føde og klæder" (1 Tim 6,8). Uanset hvor meget vi har, kan vi til syvende og sidst altid eje mere, hvis det er vores måde at tænke på.

"Nøjsomhed under alle forhold er en stor kunst, et åndeligt mysterium. Den skal læres, og skal læres som et mysterium... Kristen tilfredshed er den behagelige, indre, stille, taknemmelige åndelige holdning, som frivilligt og med glæde underkaster sig det, Gud i sin visdom og faderlige omsorg i enhver situation giver... Det er en krukke med kostbar salve, som er meget lindrende og nyttig for urolige hjerter i vanskelige tider og situationer." (Jeremiah Burroughs, *The Rare Jewel of Christian Contentment*, s. 1.3).

Læs Rom 8,28; Hebr 13,5; Fil 4,4-13. Hvad kan vi finde i disse vers, der kan hjælpe os til at leve i nøjsomhed?

Til at
tænke over

Tillid

Ordsp 3,5

Es 55,9

1 Kor 4,5; 13,12

Hvilket yderst vigtigt budskab er der i dette vers for os, især den sidste del om ikke at støtte os til vores egen indsigt?

Guds forvalteres motto og mål er: "Stol på Herren af hele dit hjerte, og støt dig ikke til din egen indsigt" (*Ordsp 3,5*).

Det er selvfølgelig altid lettere sagt end gjort. Hvor ofte sker det ikke, at vi med vores forstand tror på Gud og hans kærlighed og omsorg for os samtidigt med, at vi er syge af bekymring over ting, vi møder? Nogle gange kan fremtiden se meget skræmmende ud, i hvert fald i vores egen forestilling.

Hvordan skal vi som forvaltere lære at have tillid til Gud? Ved at gå fremad i tro og adlyde Gud i alt, hvad vi gør. Tillid er en sindets handling, der ikke formindskes ved brug; tværtimod, jo mere vi stoler på Gud, jo mere vil vores tillid vokse. At leve som trofaste forvaltere er en måde, hvorpå vi kan udtrykke vores tillid til Gud. Denne tillid er en forvalters grundvold og drivkraft, og den viser sig i alt, hvad vi gør.

"Stol på Herren af hele dit hjerte." Udtrykket "dit hjerte" bruges i overført betydning i Bibelen. Det betyder, at dine beslutninger kommer fra dit indre moralske selv, der definerer, hvem du er (Matt 22,37). Dette indbefatter din karakter, dine motiver og dine hensigter – selve kernen af, hvem du er.

Det er lettere at stole på Gud i forbindelse med de ting, vi ikke kan kontrollere. På en måde har vi intet andet valg end at stole på Gud. Men den virkelige tillid fra "hjertet" kommer, når vi skal foretage valg med hensyn til noget, vi selv kan styre, og hvor vores tillid til Gud får os til at vælge den ene vej eller den anden.

Apostlene viser, hvordan man stoler på Gud med hele sit hjerte: "Af natur var de lige så svage og hjælpeløse som dem, der i dag arbejder i Guds værk, men de satte al deres lid til Gud. De havde rigdom; men den bestod af sindets og sjælens værdier; og det kan enhver, der vil gøre Gud til den første og sidste og bedste i alt, også have." (Ellen White, *Gospel Workers*, s. 25).

Det er rigtigt, at det er lettere at stole på Gud med hensyn til noget, vi ikke selv kan kontrollere. Men hvad med det, vi kan kontrollere? Hvilke valg kan det være nødvendigt for dig at foretage, hvor din tillid til Gud vil afgøre, hvad du ender med at vælge?

Til at
tænke over

Vores indflydelse

"For engang var I mørke, men nu er I lys i Herren; lev som lysets børn" (*Ef 5,8*). Paulus beskriver en hjertets forvandling som noget, der ses af andre. Når vi "vandrer i lyset" (1 Joh 1,7; Es 30,21), vil vores daglige vidnesbyrd, som det kommer til udtryk gennem den måde, vi bestyrer det, vi er blevet betroet, være et indflydelsesrigt lys i en mørk verden.

Jesus sagde: "Jeg er verdens lys" (*Joh 8,12*). Vi afspejler Guds lys gennem en fast karakter, der viser sig i vores opførsel hver dag.

Matt 5,16

Tit 2,7

1 Pet 2,11-12

Howdan bliver Gud æret gennem vores forvaltning? Hvilken indflydelse har vores handlinger på andre?

Forvaltning handler om at bestyre Guds ejendom; men den indbefatter mere end det. Vores forvaltning er synlig for vores familie, lokalsamfund, verden og hele universet (1 Kor 4,9). Forvaltning, som den også kommer til udtryk i vores arbejde, viser, hvilken effekt Guds riges principper har på vores liv. På den måde kan vi have indflydelse på andre. Vi viser andre Kristus gennem vores venlighed og en moral, som har Skaberens godkendelse.

Vores arbejdsmoral må også stemme overens med vores forvaltningsprincipper. Vores arbejdsplads er et sted, hvor en retfærdig persons forvaltning ses. "Han lader din ret bryde frem som lyset og din retfærdighed som den klare dag" (*Sl 37,6*). Selv på arbejde eller i ens kald vil en forvalters indflydelse ikke være skjult "i kælderens eller ind under en skæppe" (Luk 11,33), men ses som "en by, der ligger på et bjerg" (Matt 5,14). Når du sætter alt ind på at leve på den måde både hjemme og på arbejde, vil du have en positiv indflydelse på de menneskers sind og hjerte, som du er sammen med.

"Alt i naturen har sin bestemte opgave og klager ikke over dets stilling. Enhver mand og kvinde har sit eget helt specielle område og kald, når det gælder åndelige ting. Den interesse, Gud forlanger, vil stå i forhold til, hvor meget kapital, der er betroet i overensstemmelse med den gave tilmålt af Kristus... Det er nu du har det privilegium at ... vise en karakterstyrke, der vil gøre dig virkelig moralsk værdifuld. Kristus har ret til din tjeneste. Overgiv dig med glæde til ham." (Ellen White, *This Day With God*, s. 243).

Hvilken indflydelse har din arbejdsmoral på dine kollegaer eller på dem, der ser dig hjemme? Hvilket budskab sender du til dem om din tro?

Til at tænke over

De ord, vi ønsker (og ikke ønsker) at høre

Vi er fremmede og udlændinge på jorden med en fuldkommen, smuk og fredfyldt himmel som vores endelige mål (Hebr 11,13-14). Men indtil da er vi nødt til at leve vores liv på jorden. Det kristne verdenssyn, især som det ses i den store strid, tillader ingen at være neutral her og nu. Vi lever enten for Gud eller for fjenden. "Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder" (Matt 12,30). Når Jesus kommer igen, vil det klart og utvetydigt blive åbenbart, på hvis side vi er.

Matt 25,21
Matt 7,23

På et eller andet tidspunkt efter Jesu genkomst vil de, som hævdede at følge ham, høre en af to udtalelser. Hvilke to udtalelser er det, og hvad betyder de?

Kristi ord: "Godt", er det bedste og mest tilfredsstillende ord, en forvalter kan høre. At høre guddommelig og ufortjent godkendelse for vores forsøg på at forvalte Guds ejendom vil bringe usigelig glæde. Vi har gjort det så godt, som vi kunne, men har hele tiden vidst, at vores frelse ikke er grundfæstet på vores indsats for Kristus, men på hans indsats for os (se Rom 3,21; Rom 4,6).

En trofast forvalters liv er et udtryk for den tro, vedkommende allerede har. Forsøget på at blive frelst ved gerninger ses i ordene fra dem, som forsøger at retfærdiggøre sig selv over for Gud på grund af deres gerninger (Matt 7,21-22). Matt 7,23 viser, hvor nytteløst en sådan selvretfærdiggørelse er.

"Når Kristi disciple giver Herren det tilbage, som er hans eget, samler vi skatte, som vi vil få igen, når disse ord lyder: 'Godt, du gode og tro tjener ... gå ind til din Herres glæde.'" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 376).

En forvalters liv er et, hvor de to største bud – kærlighed til Gud og kærlighed til næsten – er motivationen og drivkraften for alt det, vedkommende gør.

Hvor godt afspejles disse to bud i dit eget liv og i din opgave som forvalter?

Til at tænke over

Til videre studium

"Kristus kom til vores verden for at åbenbare Guds kærlighed. Hans efterfølgere skal fortsætte det arbejde, han begyndte. Lad os bestrebe os på at hjælpe og styrke hinanden. At søge andres bedste er den måde, sand lykke kan findes. Et menneske arbejder ikke imod sine egne interesser ved at elske Gud og sine medmennesker. Jo mere uselvisk han er, jo lykkeligere er han; for han opfylder Guds hensigt med hans liv ...

I enhver menighed, hvor der er liv, er der også udvikling og vækst. Der er også en stadig gensidig udveksling, hvor man tager og giver, modtager og returnerer det til Gud, som er hans. Gud giver lys og velsignelse til enhver troende, og denne troende vil give dette videre til andre i det arbejde, han udfører for Herren. Idet han giver af det, han modtager, vil hans evne til at modtage forøges. Der bliver plads til nye forsyninger af nåde og sandhed. Han vil få klarere lys og forøget kundskab. Menighedens liv og vækst er afhængig af denne form for at give og at modtage. Den, der modtager, men aldrig giver, vil snart ophøre med at modtage. Hvis sandheden ikke flyder fra ham til andre, mister han sin evne til at modtage. Vi må videregive himlens velsignelser, hvis vi ønsker at modtage nye velsignelser." (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 24-25.36).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. På hvilken måde fører tillid til Gud til tilfredshed? Hvad skal der til for at stole på Gud af hele sit hjerte på et intellektuelt plan (2 Kor 10,5)? Hvorfor er det så let at sige, at "alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud" (Rom 8,28), men svært at tro det? Hvis vi siger, at vi stoler på Gud (måske gør vi det intellektuelt), hvorfor frygter vi så nogle gange for fremtiden?**
- 2. Stil følgende spørgsmål i klassen og sammenlign jeres svar: "Hvordan vil du med 25 ord eller mindre definere forvaltning?" Spørg dernæst: "Svar med 25 ord eller mindre, hvorfor forvaltning er en vigtig del af den kristnes liv?"**
- 3. Læs Matt 7,21-23 igen. Hvad sker der? Hvorfor siger disse mennesker det, de gør? Hvad siger deres ord om dem selv? Hvad kan vi bruge Jesu vejledning i disse vers til?**
- 4. Vi opfatter ofte kristen indflydelse som noget individuelt. Men hvilken indflydelse har jeres kirke i lokalsamfundet?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord
og klassens
aktiviteter

- Her ved kvartalets afslutning kan det være nyttigt at gøre status over, hvad du/I har fået ud af kvartalets studium.
- Prøv fx i lyset af kvartalets studier at dele med din klasse:
 - En bibeltekst, som har åbnet dine øjne for en ny side ved tanken om forvaltning
 - Et område, hvor lektierne har givet dig nye tanker om forvaltning
 - Et område i din dagligdag, som evt. er blevet direkte påvirket af kvartalets studier
 - Hvad du evt. har ændret i dine vaner pga. emnet forvaltning
- Tag tid til at bede for hinanden
 - For dagliglivets udfordringer
 - For dybere forståelse af betydningen af forvaltning
- Arranger evt. en fællesspisning eller en social sammenkomst
- Læg specifikke planer for næste kvartals studium og aktiviteter
 - Dato for fællesspisning
 - Invitation af en gæst til klassen
 - Opsamling af spørgsmål til bibelteksterne

Uddybende
spørgsmål

- Drøft, hvordan emnet forvaltning er forbundet med andre specifikke sider af vores kristne tro, som fx skabelsen, sabbatten, forsoningen og forløsningen, frelse af tro, Jesu genkomst, kirken og dens opgave, helligdommen osv.
- Forvaltning har at gøre med, hvordan vi bruger det, vi har. Bibelen lærer os, at jeg kun har, hvad jeg har modtaget eller er blevet betroet. Som adventister tror vi, at Bibelen lærer os, at vi skal give en tiendedel af det, vi tjener, tilbage til Gud gennem kirken.
 - Hvorfor skal vi ikke give alt sammen? Og fx vie os til personlig fattigdom og ydmyg tjeneste som Frans af Assisi?
 - Hvad er vi som kirke betroet? Hvordan skal vi give det videre?
 - Hvad har jeg fået, fordi jeg er dansker/nordmand/ . . . ? Hvordan kan jeg "give" den gave videre?
 - Hvad har jeg modtaget gennem mit livs erfaringer, hvad enten de har været hårde eller blide? Hvordan kan jeg give andre del i det, erfaring har givet mig?

